

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS "DRAUGAS"

Eina Ketvirtadienis
IŠ CHICAGO, ILL.

KAINA METAMS:

Suvenytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitose šalyse \$3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMŲ

Su visokiais reikalais reikia kreiptis
šiuo adresu:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone 6114

LITHUANIAN WEEKLY "DRAUGAS" [THE FRIEND]

Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:

In United States \$2.00
Foreign Countries \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders
must be addressed to:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drexler 6114

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS 9 DIENA KOVO (MARCH), 1916M.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879. No. 10

Metai-Vol.-VIII

Didžiausias mušis tebesiaučia Apie Verduną.

Senatan bus ineštas bilius apie Lietuvų Dieną.

LIETUVIŲ DIENA SUVIENY- TOSE VALSTIJOSE.

Kovo 1 d. "Darbininkas" gavo iš Washingtono telegramą, kurioje pranešama apie intenciją Suvienytų Valstijų senatui rezoliucijos nukentėjusią lietuvių reikaluose. Štai gautoji telegrama ir rezoliucija:

"Aš sustačiau rezoliuciją ir pateikčiau ją Illinois Valstijos senatoriui Lewis. Jis ją rytoj suteiks senatui. Rezoliucija tikrai bus priimta ir prezidentas paskirs dieną rinkti aukas nukentėjusiems del karės. Ameriką spauda karščiau atsišauks ir visuomenė, kad pagelbėtų lietuviams. Štai rezoliucija:

Kadangi dabar, kuomet įvairios valstybės kariauja, milijonai lietuvių didžiausio netekimo, pralaimėjimo ir drabužių; ir...

Kadangi milijonai jų išvyti iš namų be persėgėjimo, neturėjo progos apsirūpinti reikalingiausiais daiktais ir dėlto kenčia badą, ligas ir neišpašytą skurdą; ir

Kadangi Suvienytų Valstijų gyventojai su širdperša sužinojo apie šitą baisų padėjimą milijonų žmonių ir širdingai atsiliepia ir šauksmą pagelbos, kuomet tik atsišaukimas pasiekė jų ausis: todėl

Nutarta, kad aktyvaudoje tokio skurdo, vargo, kančių, kuriuos šie keturi milijonai lietuvių kenčia, prezidentas Suvienytų Valstijų būtų garbingai paprašytas parinkti dieną, kurioje Suvienytųjų Valstijų piliečiai galėtų išreikšti savo sąjauką, aukodami pinigų, ir kuriuos dedama aukos nukentėjusiems del karės lietuviams.

Dr. Albert.
("Darb.")

VERDUNO MUŠIS VIENAS IŠ DIDŽIAUSIŲ.

Jau suvirš dvi savaitės, kaip mušis del Verduno siaučia. Apistodamas tik tam, kad vėliau dar su didesniu pasiutimu prasidėtų. Su Verduno tvirtovę prancūzų linijos buvo klynu toli įsivėrę į vokiečių abėją frontą. Kad atbūtinus ji vokiečių sumanyta paimti tvirtovę. Sutraukę apsaugomą daugybę kanuolių, amunicijos, kariuomenės, jau nuo 21 d. vasario vokiečiai be perstojo daro atakas nuo šiaurės ir rytų pusių. Pastaruoju begalo ir prancūzams Verduną neatiduoti. Sykį išmušę vokiečiai prancūzus iš Verduno, prancūzai turės pripažinti esą daug silpnesnius už vokiečius, kurie, kurį mėnesį, ten ir įsilaužia. Nėra prancūzų atkaklaus ginklo vokiečiai įstengė

nuo Verduno vokiečiai atėmė kelius kaimus ir net vieną tvirtovės fortą. Bet tai buvo viskas. Juo tolyn, juo mažyn tegalėjo laimėti, nežūrint smarkiausios ugnies ir baisiausių antpuolių. Prancūzai iš savo pusės į atakuojančius vokiečius taip smarkią ugnį paleido, kad visas jų atakas atmuše ir tebeatmušuma. Po ilgo ir atkaklaus mūšio pastaruoju metu teistengė atimti nuo prancūzų kaimą Fresnes, ir šiaurius nuo Verduno. Kitur nepažengė priekin.

Kadangi prancūzai neleidžia korespondentų į mūšių vietas, tai apie visas tų mūšių baisenybes nėra būdo sužinoti. Sužeisti kareiviai ir vokiečiai imtiniai tegal tik tiek pasakyti, kad mūšis esąs baisus. Žmonės krinta tūkstančiais.

Ateina žinių, kad prancūzams į pagalbą eina ir bepadedant angliai. Bet tikrų žinių nėra, nes visi kariškieji judėjimai ir veikimai laikomi paslaptyste.

VERDUNAS APSIAUSTAS KANUOLĖMIS

Vienas laikraščio korespondentas, aplankęs vokiečių frontą apie Verduną, pasakoja, kad niekad pasaulio istorijoje nebuvę tiek sutraukta artilerijos apie vieną vietą, kaip dabar apie Verduną. Šimtai ant šimtų sutraukta visokių didumo kanuolių. Kiekvienas indubimas, miškelis, krumas, yra pilni visokių kanuolių, nuo mažųjų iki didžiausių. Korespondentas radęs tiek kanuolių, kad jos sustatytos eilė apie šimtas pėdų viena nuo kitos. Užpakalyje tų kanuolių buvo kitos didesnių kanuolių eilės. Priešakyje -gi lengvoji artilerija nusigrūdus net iki pėstininkų. Paleidus visas kanuoles darban, rodos, niekas negalėtų atlaikyti. Bet prancūzai visgi, kažkaip įstengianti atsispirti.

RUSAI UŽĖMĖ BITLIS MIEŠ- TĄ TURKIJOS.

Begindami turkus, rusai užėmė turkiškoj Armenijoje miestą Bitlis. Iš Petrogrado pranešama, kad tas miestas buvo paimtas šturmu. Mat rusai taip buvo inirtę ant turkų už armenų skerdimus, kad prisirtinus prie miesto ir neiššovę nei sykio, puolėsi atakon durtuvais, nežūrint didelio speigo ir pustymo. Turkai neišlaikė. Kas greitesnis spėjo pabėgti, kiti -gi krito nuo durtuvų. Su miesto paėmimu, rusai suėmė arti 30 kanuolių, vokiečių dirbtuvės Kruppo išdirbimo ir priede daug amunicijos. Pačių turkų kanuolės paleidė darban prieš tur-

po to miesto užėmimo ir del kitų laimėjimų, rusų susijungimas su anglais Mesopotamijoje būk esąs tikrai įvyksiantis ir galimas dalykas.

APŠAUDĖ TREBIZONDĄ.

Besiartinant rusų kariuomenei prie Trebizondo, Judojų jūrų laivynas kerta turkams iš užpakalio. Rusų laivynas pastaromis dienomis apšaudė Trebizondą ir apelinke, kurias laiko užėmę turkai. Pastarieji mėgino laivams iš savo kanuolių atsakyti, bet be pasekmių.

NORI ATSKIRAI TAIKINTIS.

Pastarieji turkų nepasiekimai taip turkams buvę nemalonūs, kad, kaip iš Atėnų, Graikijos, pranešama, jie dabar gailisi vokiečių paklausę ir karėn stoje. Iš karės turkai ligšiol nieko nelaimėjo, tik prarado, besigindami iš visų pusių užpuolančio priešo. O nuo paskutiniųjų jiems tekusių smugių, jų dvasia nupulsi, o kariuomenė užviešpatavusi betvarkė. Taigi eina žinios, būk turkai kalbinanti rusus ir aplamai tartininkus prie taikos.

SAKO, RUSAI NETEKO 133,000 KARIUOMENĖS BUKOVINOJ IR GALICIJOS.

Vokiečiai apskaitliuoja, kad pastarųjų laikų rusų ofensyvą Bukovinoj ir Galicijoj rusams lėšavęs 133,000 vyrų. Vokiečiai savo apskaitliavime vaduojasi tuo, kad, sako, rusai netekę tuose mūšiuose 1330 oficerių. O kadangi, pastarai, su kiekvienu oficeriu rusai netenka apie 100 paprastų kareivių, tai jie ir spėja rusai netekę 133,000 kariuomenės.

Žinoma, tai vokiečių apskaitliavimas. Užtyli jie tik austrų nuostolius, kurie irgi nemažesni turėjo būti.

VOKIEČIŲ LAIVO DRĄSUS ŽYGIS.

Norėdami sugadinti talkininkų prekybą jūrems, vokiečių griebiamasi visokių būdų. Vienas tų būdų yra jau pagarsėjęs ir visiems žinomas submarinų veikimas, skandinant talkininkų, o neretai ir neutrų šalių laivus. Pastaruoju metu vokiečiai talkininkams iškirtė netikėtą šposą. Padarė jie tą sekančiai.

Vieną iš geriausių ir greičiausių savo prekybinių laivų "Moewe" apginklavo ir išleido į jūras "vandravoti". Apriūpino tą laivą netik ginklais, bet ir visokiomis visų šalių vėliavomis. Tas laivas apgavo anglų kariskų laivų ir iš-

Ten jis tuojaus pradėjo veikti. Susitikęs, vienus laivus skandino, kitus -gi peržiūrėdavo ir į savo rankas suimdavo. Taip vokiečiai suėmė anglų laivą "Appam", išsodinodami jo savo žmonių dalį. Vėliaus "Appam" atgabeno į Ameriką, kaip savastį, kur dabar tas laivas turės būti iki karės pabaigos. Kadangi "Appam" gabeno aukso už \$250,000, tai tą aukšą vokiečiai persikraustė į savo laivą. Paskandinę apie 15 anglų, prancūzų ir kitų laivų, išmėtę minų Anglijos pakraščiuose, suėmę apie 200 belaisvėn, laivą "Moewe" galop sugrįžo Vokietijon su visu grobiu.

Po tokio atsitikimo, talkininkai Europian prižiūrės prekybą jūrems, kad vokiečiai panašių šposų negalėtų daugiau iškirsti.

ŠVENTAS TĖVAS MELDŽIA TAIKOS.

Laiške į kardinolą -vikarą Pompili, šv. Tėvas prašo visų melsties, kad taika įvyktų koreičiausia. Tame laiške popiežius Benediktas XV išpaskojo apie savo pastangas užbaigti karę, įvykinti taiką tarp kariaujančių valstijų. Bet valstijos intužimo valandoj nepaklausę tėviško patarimo. Jos tebetęsia karę, kurią šv. Tėvas pavadina "civilizuotos Europos saužudyste". Šv. Tėvas prašo, kad su juo taikos maldoje susijungtų visas pasaulis.

DIDŽIAUSIA NELAIMĖ JŪROSE.

Nuskandinimas prancūzų laivo La Provence per vokiečių submariną pasirodė esąs didžiausia nelaimė jūrose. Kuomet nuskendo laivas Titanikas, su juo žuvo suvirš pusantro tūkstančio. Ligšiol toji nelaimė skaitėsi didžiausia. Dabar -gi pasirodo, kad nuskandinimas La Provence, apie ką buvo minėta praėjusio numerio, Titaniko nelaimė pravišija. Nes nuskandinami La Provence, vokiečiai nuskandino 3,130 žmonių, daugiausia kareivių.

EXPLIODAVO 14 MINŲ.

Praeitą savaitę rusai netoli Dvinsko po vokiečiais pakasė ir ant syk ekspliodavo 14 minų. Šesias iš pasidariusių nuo sprogimo duobes užėmė rusai. Kitas užėmė vokiečiai, ar nei vieni, del smarkaus šaudymo.

MĖTĖ BOMBAS.

Ant Londono pereitą nedėlią vokiečiai iš zeppelinų nu-metė 90 bombų. Užmūsta 13, o sužeista apie trisysyk tiek. Šnip blėdies tų di padarė

Užsisakykite

DIENRAŠTIS

DRAUGAS

Kiekvieno lietuvių kataliko priedermė yra pažinti savo tikėjimą ir apsišarvoti mokslu, kad atsilaikius prieš užsipuldinėjimus tikybės priešų. Tvirčiausiu ginklu prieš besiplatinančią bedievybę ir ištvirtimą bus Dienraštis "Draugas"

Jis skelbs tikrą krikščioniškąją šviesą

Dienraštis "Draugas"

Pradės eiti balandžio pradžioje

Kaina metams tikrai \$3.00, pusei metų \$1.75

Užrubežyje metams \$6.00

Chicagoje, siunčiant krasa, \$4.50 metams. Perkant iš vaikų ir agentų po 1 c.

S. L. R. K. A. nariams pasiuloma Dienraštis atpiginta kaina — tikrai už \$2.00 metams.

Savaitraštis "DRAUGAS" eis kaip ejęs.

Užsisakykite

DIENRAŠTĮ "DRAUGĄ"

Iškalno

o tuomi prigelbėsime mums išleisti jį gyvesniu, tobulesniu. Užsisakantiems tuojaus ant metų ir prisiunčiant tiesiog į administraciją \$3.00, duosime Lietuvų Katalikų METRAŠTĮ Dovanu.

Visais reikalais kreipianties adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St.

CHICAGO, ILL

Reikalingi platintojai ir agentai kiekvienoje lietuvių kolonijoje. Organizavime ir tvirtinkime katalikiškos spaudos platintojų armiją, kad neliktų nei vienos lietuvių šeimos, kur neatsilankytų tikras lietuvių kataliko draugas

CLEVELAND, OHIO.

Remia Vyčių knygyną.

Vasario 20 d., L. Neprigulmingas Kliubas buvo surengęs puikų pasilinksminimo vakarėlį su žaislais ir šokiais. Šis vakarėlis jaunimui labai patiko ir kiekvienas likosi patenkintas. Griežė L. Tautiškas Benas. Daugiausia šokta lietuviški šokiai, kas visiems ir pridavė tiek gyvumo.

Visą to vakaro pelną L. Neprigulmingas Kliubas paskyrė L. Vyčių 25 kuopos knygynui. Už tokį Vyčių knygyną paremimą L. N. Kliubui priklauso didis pagarbos žodis. Taipgi ir atsilankiusiems ačiū, kad parėmė prakilnų sumanymą. Būtų geistina, kad ir kitos draugijos paremtų Vyčių knygyną. Visi paskui galėtų naudotis knygomis ir gerais laikraščiais.

Aukas, knygas ir laikraščius galima siųsti šiuo antraštu: J. Vilimas, 926 E. 70 st., Cleveland, Ohio.

M. J. S.

PITTSBURGH, PA.

Iš Tautos Fondo 2-ro skyriaus veikimo.

Nors gal ir kiek vėlokai, tačiau turėdamas omenyje priežodį: „geriau, kad ir vėliau, kaip niekad“, — noriu pavidalinti su „Draugo“ skaitytojais išpūdžiais, surankiotais iš Tautos Fondo 2-ro skyriaus veikimo.

Kaip jau pirmiau pranešiau „Drauge“, kad minėtasis Tautos Fondo skyrius turės drabužių rinkimo dienas sausio 21 ir 22 d., š. m., taigi dėl tulų technišku klučių įvyko tik sausio 27 ir 29 d. Drabužių rinkimas nusisekė. Pasidarbavus gerb. kleb. J. J. Sutkaičiui, vietos klebonui, ir drabužių rinkimo komisijai, kurios pirmininku yra kun. J. F. Pikutis, tapo pririnkta 33 didelės drabužių skrinios nuo karės nukentėjusiems lietuviams. Nors diduma drabužių jau apdėvėti, bet galima būtų nukentėjusiems dalinti, jei tik Raudonojo Kryžiaus draugija siųstų juos ir reikalaujamas vietas. Tarpe apdėvėtų drabužių daugelis buvo naujų. Drabužių rinkime žymiai padirbėjo ir kun. V. T. Abromaitis su lietuviams gyvenančiais Bridgeville, Pa.

Drabužiai išsiųsta vasario 8 d., š. m., Amerikos Raudonojo Kryžiaus dr-jos vardu; nuorašas pasiūta kun. N. J. Petkui, kurs sutvarkys atskaitas, paskelbs laikraščiuose. Persiuntimo lėšas apmokėjo Tautos Fondo 2-ras skyrius.

„Bazaras“ T. Fondo naudai.

Vasario 9 ir 10 d., š. m., įvyko Tautos Fondo naudai „bazaras“. „Bazaras“ įvyko šv. Kazimiero par. svetainėje. Tvarka abi dieni buvo pavyzdinga ir iš visko matyti, kad komisijos „bazarą“ priuošimui nesigailėta pasišventimo, nei truso. Didumą „bazarui“ daiktų komisija surinko veltū, dėl to atliko šiek tiek ir pelno nuo karės nukentėjusiems. Visi komisijos nariai dirbo išsijusę: tai liudija aukos surinktos daiktai ir pinigai. Pinigais komisijos nariai surinko sekančiai: pp. J. Liudvikas ir Liudvikienė — \$57.45, p-ni Marc. Stankevičienė — \$37.10, p-ni J. Jankevičienė — \$10.27, p-lė M. Jomantaitė — \$10.55, p-lė M. Sutkaičiūtė — \$4.00, p-lė P. Krikštolačiūtė — \$2.85, kun. J. Pikutis — \$15.00, kun. J. T. Sutkaitis — \$3.00, P. V. O. Diecunas — \$12.00, Jonas Janalis — \$17.45, B. Vaišnoras

liauskas — \$21.00, ir p-surinktas aukas Bridgeville, Pa. Viso labo pinigų rinkta \$301.01.

Aukotojų vardus pagarsins vėliaus Tautos Fondo 2-ro sk. raštininkė, kaip tik bus galima visa sutvarkyti.

Daiktais daugiausia surinko p. B. Vaišnoras, Mat, pats už laiko drabužių krautuvę, tai daugelį daiktų jis pats ir padovanojo.

„Bazarą“ per 2 dieni aplankė apie 258 asmenis. Atsižvelgiant į skaitlių lietuvių, šioj Pittsburgho dalyj gyvenančių ir į tikslų prakilnų, labai maža lietuvių skaitlinė lankė pramoga. Delko taip! Sunku atsakyti. Kaltinama daugelį pakenkusių lankymuisi aplinkybių. Vieni kaltina, kad suruošta Bazarą vidurdien, tai esą daugelis dirbančių naktimis lietuvių negalėjo lankytis pramogėje, kiti kaltina kitką... Kaip ten nebūtų, visgi tikėtasi daugiau laimėti nuo karės nukentėjusiems. Visgi priderėjo didesnė užuojauta iš Pittsburgho lietuvių bent ruošėjų pasišventimui. Labai nuostabu tai, kad mūsų vertelgos (biznieriai) labai mažai arba suvis neužjaučia lietuvių veikimui. O jų čia pusėtinai buris randasi. Tik pasisuk, tuoj surasi kelius lietuvių vertelgas; teičias prašyk aukų visuomenės reikalams, tai ir nusiuku, lyg kad jiems Lietuvos reikalai nerūpėtų. Gėda jiems.

Iš „bazarą“ apsilankė tik apie penkių. Bet šie ir visur lankosi, kur tik su Tautos reikalais susiduria. O kur kiti! Nejaugi jiems Tėvynės reikalais nelemta rūpintis, nejaugi jiems lietuvių reikalingi tik tol, kol deda savo sunkiai uždirbtus pinigus jų delnui? Jei taip, tai gal socialistų nusidėjusių sakiniai: „kas biznierių, tai buržuazų“ ir „biznierių patiemis lig socialiai priklauš, alkanų likimas nerūpi“ — yra teisingi.

Nesinorėtų tikėti panašioms užmetimams, bet kaip jų išvengti. Taigi, ponuliai biznierių, jei norite turėti lietuviuose paramą, privalote ją užsitarnauti. Jei nenorite, — tai nesiskųskite, kad lietuvių jūsių neremia.

Kiek teko patirti, tai „bazar“ Tautos Fondas laimėjo apie \$170.00.

Kantrusis.

SPRINGFIELD, ILL.

Nauja Vyčių kuopa.

Pasidarbavus vietiniam klebonui, kun. J. Čuberkui ir vargonininkui, A. Glemžai, tapo sutvarkyta Vyčių 48 kuopa; iškart prisirašė prie Vyčių bažnytinis choras ir po palydžių, — iš 31 ypata Vyriųsųbė išrinkta sekančiai: A. P. Kelingis — pir., O. Šarakojukė — vice-pirmininkė, vargoninink, A. Glemžai — prot. rašt., M. Utinskaitė — fin. rašt., V. Riešutauskas — ižd., E. Batvinaitė, Pr. Lušberkis — dvas. vad. Kaip girdėti, ant ateinančio susirinkimo prisirašys prie Vyčių apie porą dešėtų žmonių. Vyčiai nutarė parengti vakarą Lietuvio Dienoje, kovo 4, su prakalbonomis, dainomis ir be svaigiančių gėrimų.

Nedėlioje, vasario 27 d., Vyčių 48 kp. vice-pirm., Onos Šarakojutės atsiuvo šliubas su Juozu Leskausku. Ona Šarakojutė prigulėjo prie bažnytinio choro, todėl kaip choristei, per šliubą vietinis choras, vadovaujant vargon., A. Glemžai, pagiedojo gražiai

žų veikalė, Dieve jiems padėk, plačiai plėtotis ir gerai darbuotis.

Viešintų Antanas.

MT. CARMEL, PA.

„Scenos Mylėtojų Ratelis“ veikia.

Nors neseniai čia gyvuoja „Scenos Mylėtojų Ratelis“, bet gana sparčiai darbuojasi. Sausio 2 d., 1916 m., pastatė scenoje „Netikėtai“ ir „Kurčias Zentas“.

Kun. Dr. Maliauskui atsilankius su prakalbonėmis, vasario 15, š. m., perstatė trijų aktų „Už tėvynę“ ir keletą gyvųjų pavykių. Apvaikšiojant Tautos Dieną, rengiamą kovo 5, š. m., statys scenoje „Lietuvaitės“ ir „Žydas statinėje“. Visas pelnas nuo vakaro skiriamas Tautos Fondui. Kas link mūsų artistų, negalima saukti, kad savo roles atlikinėti artistai, — nes dauguma lošėjų dar pirmą kartą ant scenos, bet kaip dėl pradinių gana gerai; yra viltis, kad su laiku, dailės srityje pasidarys, parodys savo gabumus. Tik labai geistina, kad nenustotų energijos ir noro darbuotis toliaus.

Šeimyniškas vakarėlis.

Vasario 13 d., š. m., „Scenos Mylėtojų Ratelis“ turėjo šeimynišką vakarėlį, kuriame dalyvavo ir kelias svečių, gardžiai pavalgę vakarienių ir iki socialiai prisidėję tautiškų žaislų, nepamiršo ir savo kenčiančių brolių. Ratelio pirmininkui paraginęs, nariai sumetė nuo karės nukentėjusiems aukų. Aukų: Svečias kun. Dr. V. Bartuška \$5.00; po \$1.00: M. Simanavičienė, P. Gedgaudas, A. Bagdonas, S. Slavenas, M. Mikėlonis, Čekanašius; po 50c.: Griškevičius, V. Urbonas, A. Sadauskas; po 25c.: E. Gedgaudas, O. Vaitekūnaitė. Viso labo surinkta 13.00 dolerių, kurie pasiūsta Tautos Fondui.

Ratelielis.

CICERO, ILL.

Auka Tautos Fondui.

Sv. Antano draugija iš Cicero, Ill., per savo „Rožinį Bilių“, vasario 27, 1916, man leido įvykinti sumanymą, — leisti išlaimėjimui vieną iš trijų lietuviškų laikračių. Aš pats pridirbau dvilypį bilietų net-300, bet man ir mano padėjėjams, pavyko paroduoti vos 55 bilietus po 10c. kiekvieną. Tas mūsų darbas davė \$5.50. Laikraščio prenumerata, jos nusiuntimas ir bilietėlis popiera sudarė lėšų viso \$2.00, liko pelno \$3.50. Tuos pinigus (\$3.50) aš, asmeniškai intekiau Tautos Fondo pirmininkui, Dr. A. K. Rutkaskui. Laikraštį laimėjo p. Jurgis Mikolajūnas. Visiems aukotojams ir man gelbėjusiems sv. Antano draugijos valdybos nariams šį sumanymą įvykinti, tariau nuosirdų ačiū. Buvo sv. Antano dr-jos baliuje ir tokių „puikių“ lietuvių, kurie burnoje prieš visus, kurie užsima aukų rinkimą Tautos Fondui. Man patiko visa ko girdėti. Visokių, mat, žmonių esama: vienai šelpia, kiti šmeižia.

J. Mozeris.

FITCHBURG, MASS.

Laisvamanių prakalbos.

Vasario 27 dieną laisvamanių ir socialistų parengė

„Draugučių“ ūpas puola.

„Cielikučiai“, ypač gi mūsų melrosiečiai, stengiasi per savo laikraščius išgirti savo veikimą, o katalikų nupeikti. Galima tik tiek pasakyti, kad kuodaugiausia Melrose Parko „draugučiai“ giriasi, tuo daugiau jų veikime spragų atsiranda. Ūpas visų baisiai sumsmuko.

Prakalbos.

Vasario 17 dieną vietos „draugai“ Lapinskio svetainėje parengė prakalbas. Kalbėjo kokie tai „cicilizmo“ dvasios augintojai. Apie kapitalizmą, biznį ir tam panašius dalykus plepėjo. Žmonių ant prakalbų buvo nedaug ir sustiprinti taip nieko ir nepasisekė.

Aleksandrovo Tėvas.

Didelis balius.

Vasario 26 dieną „Frank and James“ svetainėje kun. Algirdo dr-ją parengė balių. Žmonių ant balius atsilankė gana daug. Visi gražiai užsilankė ir labai padoriai pasilinksmino.

Metinės sukaktuvės.

Melrose Parko Darbininkų Vartotojų Bendrovės metinių sukaktuvių tos draugijos gyvavimo paminėjimui parengta vasario 19 dieną apvaikšiojimas. Žmonių ant apvaikšiojimo prisirinko daug. Programos susidėjo iš monologų, dainų ir tt. Po programos pašokta, pažaisiai. Vart. Bendrovė gana gerai gyvuoja.

Serbininkas.

MINERSVILLE, PA.

Šelpia brolius lietuvius.

Vasario 6 dieną švento Vincento Farr. dr-ją laike savo mėnesinio susirinkimo nutarė parinkti aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Susinkta \$7.00. Pinigai perduota T. Fondo skyr. kasininkui, klebonui kun. J. Dumčui. Aukų po \$1.00: Adomas Rinkavičius, Aleksandra Ignatavičius. Po 50c.: Kaz. Vasiliauskas, Petras Juodsnukis, J. Zukauskas, Jurgis Degutis, S. Žilionis, J. Urmanavičius, J. Paigirskis, K. Dambrauskas, M. Bendinskas, A. Milašauskas, P. Jankauskas, J. Lazaravičius ir A. Stasiulevičius; V. J. Lukoševičius. 80 centų. Smulkesnių aukų surinkta \$2.70. Sv. Vincento dr-ją pripažino, jog aukos reikalingos ir paketino visodos rinkti per savo susirinkimus. Ačiū nariams.

Vineas.

MONTELO, MASS.

Lietuviai darbuojasi.

Pilnųjų Blaiv. Su-mo, Lietuvos Vyčių ir Darbininkų Sąjungos kuopos — veikliausios draugijos mūsų miestelyje. Blaivininkai laiko susirinkimus kas nedėlia; rodoma pavelsklai, sakoma prakalbos. Taip-pat daug įvairių pramogų parengia L. Vyčiai ir darbininkai lietuvių.

Motery balius.

Vasario 22 dieną Moterų Sąjungos kuopa surengė balių ir teatrą su visokiais pamariginimais. Šlosta gana gerai „Kumutės“. Iš artistų pasizymėjo p-lės K. Kezunaitė, M. Varcenskaitė ir O. Samsonaitė.

Prakalbos.

Vasario 27 dieną Lietuvos Tautiškas Naujo įvyko pra-

WAUKEGAN, ILL.

Lietuvių atletų pramoga.

Vasario 27 dieną sv. Baltramiejaus Lietuvių Atletų Kliubas parengė šoki, kuriuomi užbaigta šio sezono pasilinksminimai. Atletų balius puikiai nusisekė; žmonių prisirinko labai daug. Balius patenkino, kaip jaunus, taip ir senus, kurie džiaugėsi bežiūrint, kaip padoriai jaunimas linksmiasi.

Dar turiu pažymėti, kad dauguma waukeganiečių mūsų kliubą sumaišo su sv. Baltramiejaus pašelpine draugija. Sv. Baltramiejaus Atletų Kliubas yra visai atskira draugija, kurios tikslu yra base balininkų organizavimas. Į klubo narius priimama tik praktikuojanti katalikai.

Sv. Baltramiejaus Atletų Kliubas pasistengs ir ateityje parengti Waukegano lietuviams gražių pasilinksminimų.

Visiems mūsų klubo pasilinksminimus lankantiems, tariame nuosirdų ačiū.

V. E. Z.

CICERO, ILL.

Vyčių auka a. a. Laurinaitės fondui.

Lietuvos Vyčių 14 kuopa iš pavienių asmenų aukų ir rengtų vakarų pelno surinko net \$40.00 a. a. P. Laurinaitės paminklo pastatymui.

Iš pavienių Vyčių 14 kuopos narių aukų po \$1.00: B. Lukšta, K. Čekanauskas, V. Lukšta, J. Breveckis, J. Brazauskas, M. Kisilaitė, M. Martinkienė, O. Kaveckaitė ir V. Globaitė. Po 50c.: M. Vilaitė, B. Šatkaitė, K. Ivinskis, M. M. Junčiūtė, K. Nausieda, F. Andrijauskas. Po 25c.: U. Jukniūtė, J. Kulikauskas, V. Taneliuvus, F. Siekas, M. Gasparavičia, J. Kučdonis, O. Jaruševičiūtė, G. Dambrauskas, B. Giedraitis, K. Andrijauskas, A. Mazeliauskas, F. Bastis, A. Gečius, A. Laurinaitis, V. Rimkevičius, F. Staskis, J. Andrijauskas, K. Balčiūnas; F. Rupšas, J. Valaitė po 15c ir J. Slėgaitis, D. Zdonis, Šliogeris po 10c. Viso suaukota \$17.00.

Sausio 30 dieną rengtas vakarėlis davė gryno pelno į a. a. Laurinaitės fondą \$22.85. Tad iš viso surinkta \$39.95. Prie \$40.00 dabaigė dėti B. Lukšta.

Senas Vytis.

HOMESTEAD, PA.

Užmirštas dalykas.

Laukiu vieną, antrą savaite, o kaip nėra, taip nėra laikraščiuose žinučių apie Homesteado lietuvių pasidarbavimą aukų rinkime nuo karės nukentėjusiems šelpiti. Tai nors trumpai apie dalyką pabriešiu.

Sausio 15-tą dieną, š. m., sv. Juozapo draugija parengė balių. Balius, kaip balius, nieko ypatingo; tik reikia pastebėti, kad draugijos pirmininkas, J. Gudinas, paragino susirinkusius baliu aukoti nuo karės nukentėjusiems lietuviams, kurie šiuo laiku po visą Rasią išblaškyti.

Vytės O. Pikčiūtė, E. Blaževičiūtė ir A. Muzikauskaitė iš anksto turėjo prisipirkti kvietukų, kurias dalijo aukotojams. Aukų surinko 15 dolerių, kurie sv. Juozapo dr-jos pirmininko bus pasiūsta Tautos Fondui.

Iš Pajėnų žmogutis

Išleisuvė.

COLLINGS

A. a. Antanas Šlinteris.

Šiomis dienomis pasimirė čia Antanas Šlinteris. Vėliomis paliko dideliame nušūdime žmoną ir 6 vaikučius. A. a. Antanas buvo geras ir doras žmogus, prigulėjo prie daugelio draugijų, kaip va, sv. Mikolo Ark., SLRKA. 161 kp. ir kitų. Palaidotas su katalikiškomis apeigomis. Lai būna jam lengva Amerikos žemėlė.

S. M. A. D. K. B. S.

SCRANTON, PA.

Kun. F. Kemėsio prakalbos.

Vasario 27 d. apsilankė čia kun. F. Kemėsis. Per sv. Mišias pasakė gražų pamokslą apie katalikų bažnyčią ir maldingumą. Taipgi nurodė kokią turi inteknę geri ir blogi laikraščiai ir knygos.

Po pamaldų vietinė A. L. R. K. M. Są-gos kuopa laike susirinkimą pobažnytinėje svetainėje ir užkvietė savo dvasišką vadovą, kad pakalbėtų. Prakalbos gerai pavyko, nes prie kuopos prisirašė 16 naujų narių.

7:30 val. vakare „Auditorium“ salėje buvo surengta prakalbos. Vietinis kleb. kun. Kuras perstatė kalbėtis. Pirmas kalbėjo adv. Manning (anglas). Ragino lietuvius pastoti S. V. piliečiais; o, kad būti dorais ir gerais piliečiais, tai patarė būti blaiviais, šviesiais, skaityti gerus laikraščius ir knygas.

Antras kalbėjo svečias kun. F. Kemėsis. Nurodė kooperacijos svarbą, ragino, kad ir serantoniečiai sutvertų Kooperatyvišką Bendrovę. Lietuvių čia yra apie 10,000, tad lengvai galima būtų tas sumanymas įvykinti. Toliaus kalbėtojas išdėstė girtuoklystės kenksmingumą ir kiek milijonų dolerių svaigalų trustas išleidžia gėrimų išgarsinimui. Taip-gi nušvietė blaivybės naudą. Aiškino ir gyrė darbininkų unijas. Paskiaus aiškino apie sv. Juozapo L. D. Sąjungą ir „Darbininką“.

Po prakalbų sekė dainos; dainavo: F. Valentinavičiūtė „Žvaigždės Mirksi“, (Nauja li), A. Sodeika — „Oi Varge, varge“ ir „Ant marių krantelio“ (Sasnausko), Sv. Cecilijos choras, vadovaujant p. A. Sodeikai — „Du broliuku kunigai“, „Šaltysius“ (St. Šimkaus) „Karveliai“ ir Lietuvos Himną.

Kalbos ir dainos, matyt, visiems patiko. Nors oras buvo negražus, bet publikos susirinko pusėtinai. Galų gale sutvarkta L. D. S. kuopa, prisirašė 21 narys. Išrinkta valdyba. Graži pradžia. Visi Serantoniečiai esame dekingi kun. F. Kemėsiui už pasidarbavimą.

Daugiaus tokių svečių!

J. B.

TAMAQUA, PA.

Parapijos naudai balius.

Subatoj, vasario 26 d., sv. Petro ir Povilo parapijos choras parengė maskaradą Dubansko salėje. Pažymėtina, kad nors balius buvo rengiamas bažnytinio choro ir bažnyčios naudai, bet ant jojo mažai atsilankė parapijonių, nes vos tik keli. Bet, nežiūrint to viso, — balius nusisekė puikiai; choras gryno pelno gavo apie 86 dol. Prie surengimo balius daugiausia

šauskaitė. Taip-pat ir kitos choristės su didžiu pasišventimu darbavosi, nepaisant jokių parapijonių užmetinimų. Suprantama, kad Tamaqua lietuviai, kurie neatsilankė ant balius, dar nepriaugo prievienybės. Dar sekančios ypatingos dalyvavo balius surengime: p. O. Nukliūtė, A. Nukliūtė, St. Kudžius, J. Vasariūtė, J. Vailioniūtė, Iz. Vailioniūtė, E. Martinkaitė, H. Kačinskaitė, iš vyrų: F. Gvaidžikas, A. Stankevičius. Garbė už tai sv. Petro ir Povilo parapijos choristėms už jų toki pasišventimą!

Prutenis.

ROCHESTER, N. Y.

Pavyzdingos vestuvės.

Vasario 22 d. atsiuvo iš Kilmingos vestuvės Vytaito Danilevičiaus su Anastazija Stuckiute. Šliubas ir Mišios sv. buvo su asysta. Dalyvavo šieji kunigai: vietos klebonas, kun. J. Kasakaitis, celebravo mišias, kun. J. Balcerak iš Rochester, N. Y., kaip diaconas ir kun. P. Vanagas iš Utica, N. Y. kaip subdijakonas. Po sv. mišių kun. Kasakaitis pasakė gražų, pritaikintą iškilnei pamokslą, kuriame išdėstė svarbias motyvas priedermes, nurodė, jog tik katalikų Bažnyčioje moterystė, kaip neperskiriamas Sakramentas, užlaiko žmoniją dorą, gina moteris vardą, gerai išauklėja vaikus. Užbaigdamas, pamokslininkas linkėjo jaunavedžiams laimės ir kogeriausios kloties šioje juodviejių neatskiriamoje kėlionėje. Pr. Milevičia, jaunavedžio draugas, puikiai išpuošė Bažnyčią gyvomis gėlėmis, o sv. Cecilijos choras, pagerbdamas savo vieną gabesnių giedorių, kuriuom buvo jaunavedis, gražias atgiedojo mišias. Žmonių prisirinko pilna bažnyčia, nes tai buvo vienos iš iškilmingiausių šliubų Rochesterijoje.

P-as V. Danilevičius yra gerai žinomas visiems šios kėlionijos lietuviams, kaip biznierių-mėsininkas ir tesingas vyrras, taipgi kaip uolus dainininkas ir mylėtojas savo tautos, nes yra pirmininkas vietinio Tautos Fondo skyriaus, kurs smarkiai darbuojasi aukų rinkime suvargintai tėvynei; apart to, kaip muzikos mylėtojas, yra užnamytojų, įsteigėjų ir dabar pirmininku „Kanklių Beno“, kuris šiandieną turi 20 narių įsitaisė puikias uniformas ir padarė gražią pažangą muzikos srityje. Sudėjęs visus šie jaunavedžio nuopelnus ir kruvą, jie pasirodo gana dideli ir tik linkėtina jog jis ir toliau panašiai darbuotųsi savo tautiečių labui. Svečių priemonis atsiuvo pas jaunosios tautos Martyną ir Viktoriją Stuckus. Kaip iškilmingose vestuvėse, taip pat besilinksminant padaryta ir prakilnos užnamymas, t. y., vakarienis laike kun. Kasakaitis po gražios prakalbos, priminė apie sunaikintą mūsų tėvynę, skandą ir vargą mūsų brolių ir sesučių, išvytų iš savo gimtinių pastogės ir patarė tam dalykui sumesti aukų.

Sekantieji aukoję:

Kun. J. Kasakaitis \$2.00. Po \$1.00: Vyt. Danilevičius, jaunavedis; Aleks. Kundrotas, Mart. Stuckus. Po 50c.: P. Mačiokas; Gen. W. Reithen; Petr. Širvinskis, L. Jančiūnaitė. Po 25c.: A. Neveda, K. Gaubis, J. Biltas, Ant. Stuckus, M. Senkus, J. Barbnas, A. Širvinskis, priminė apie sunaikintą mūsų tėvynę, skandą ir vargą mūsų brolių ir sesučių, išvytų iš savo gimtinių pastogės ir patarė tam dalykui sumesti aukų.

Smulkų aukų 36c. Viso mesta \$10.61. Pinigai vietiniam Taut-

Gražios vestuvės, graži tėvynė auka; jaunavedžiams gi linkėtina ilgo ir gražaus gyvenimo.

Jautraširdis.

Pavyzdingos krikštynos.

Vasario 27 d., atsiuvo pas Mikolą Zemaitį krikštynos. Džiaugėsi tėveliai iš užgimuso gražaus sūnelio, linksmi nosi sveteliai namiškių nuoširdžiai vaišinami. Tarp džiaugsmo ir linksmybės nepamiršta vjenok ir sunaikintos mūsų tėvynės. Tame dalyke prakalbėjo kunigas Kasakaitis į susirinkusius, jautriai nupiešdamas vargingą Lietuvos padėją, paskendusios šandieną kraujuose ir ašarose, maldaujančios mūsų pagelbos, toliau priminė, jog mes negalime linksminies dabartiname laike, neatminę tų išalkusių ir suvargusių mūsų brolių ir sesučių išvytų iš savo gimtinės pastogės, ir padavę užmanymą parinkti tam dalykui auką.

Sekantieji aukojo:

Po \$2.00: kun. J. Kasakaitis, Br. Danilevičia, Stasys ir Pelagija Balsiai.

Po 50c.: K. Dubickaitė, K. Širvinskis ir L. Jančiūtė, Juozas ir Zuzana Rickiai, D. ir Mar. Meliniai, Myk. ir Pranė Veičiai, Konst. Rickis, V. Dnoba, Mart. Stučka.

Po 50c.: K. Dubickaitė, K. Zemaitienė, Em. Kraierienė, Ad. Bernatavičiūtė, Jurg. Šokelia.

Po 25c.: A. Girdauskaitė; K. Andriuskevičia, J. Janinas, St. Platakis.

Smulkesių aukų 30c. Viso surinkta \$17.80. Šieji pinigai atiduoti vietiniam Tautos F. skyriui.

Garbė tikriems tėvynainiams už gražią suvargintai tėvynę auką!

Lietuvos Sūnus.

BINGHAMTON, N. Y.

Neprigulmingųjų prakalbos.

Vasario 23 d., atsiabaladojo pas mus "kun." Mickevičius iš Seranton, Pa. ir atlaikė prakalbą Lietuvų Svetainėje.

Zinoma, jo prakalbos buvo, kaip ir visos tos rūšies: išjuokė visus, bet save išgyrė.

Visų pirma sakė, kad neprigulmingieji gerai gyvuoja, kad jau jų yra apie 4 ar 5 parapijos Suv. Valstijose. Pažymėjo, kad kaip tik bus daugiau tokių parapijų, tai jis ("kun." Mickevičius) liks vyskupu. Už kokių dešimtų minutų pradėjo keikti vyskupus ir sakė, kad jiems reikia daug algos mokėti. Turbūt pamiršo, kad jis pats į vyskupus nepaigia. Matyt, mūsų "nezaliežninkai" ne kokią atmintį turi. Truputį pramokę skaityti nebenori dirbti, tai prasimaugauja naują tikėjimą, gauda žuvelės drumstame vandenyje.

Iš prakalbų mieko gero neišėjo. Kaip pradėjo žmonės klausimus duoti, tai Mickevičius net už scenos užsiritė. Antrą kartą išėjęs, išgyrė "cilikus", nes bijojo, kad jam sprandą nenusuktų. Paskui vėl pabėgo ir niekur nebega-lėjo mūsų kunigužio surasti. Vieni sakė, kad sklepe pasislėpė, o kiti, kad pro langą iššoko.

Po prakalbas mūsų laisvamaniai pasirodė labai šviesiais. Pradėjo rekti ir daužytis, tik kokie laukiniai. O vienas trūkšmadarių taip sujudo, kad 4 žmonės vos galėjo jį iš-turėti.

Tai vis laisvamaniško mokslo vaisiai.

Parapijonas.

CLEVELAND, OHIO.

Vyčiai atsimena savo draugus.

L. Vyčių 25 kp turėjo dainų praktiką kovo 28 d. Pasi-baigus praktikai, panelė P. Skripkauskaitė inėšė sumany-mą, kad reiktų Lietuvų Die-noje atlatyti tuos Vyčius, kurie kelintas mėnuo kaip serga ligonbučiuose ir norėtų kartu su visais dalyvauti Lie-tuvų Dienos apvaikšiojime, bet ligos prispausti negali to padaryti. Vyčiai turėtų nu-pirkti kokių gelių ar kitko. Sudėta po kelis centus ir nu-pirka gelių net už penkioli-

ka dolerių. Pagirtinas tai Vy-čių darbas!

J. Ruseckas.

WORCESTER, MASS.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 5 kuopos vakaras.

Ketverge, kovo 2 d., š. m., atsiuvo A. L. R. K. Moterų Sąjungos 5-tos kp. vakaras, kuris puikiai nusisekė. Pusė aštuntos vakare orkestra, vadovaujant p. A. Dirvelui, pradėjo griežti. Paskui sulošta "Nesipriešink"; artistai iš-pildė savo roles labai gerai. Veikalas nors ir trumpas, bet žmonės juomi pasitenkino. Lošime dalyvavo: p. Juozas Pranskevičius, p-lė Matilda Šukutė, p. P. Zataveckas, p-lė M. Veniukė, p. Bacevičius ir p-lė M. Landžiūtė.

Po teatro prasidėjo šokiai, kurie traukėsi iki 12-tai valan-dai nakties. Apačioje buvo užkandžiai ir be svaigalų gėri-mai. Žmonių buvo pilna sve-tainė.

Sis Moterų Sąjungos vaka-ras buvo vienu iš puikiausių. Drąsiai galima sakyti, kad vis-kas tikrai puikiai nusisekė.

Gaila, kad Moterų Sąjun-gos 5-ta kuopa taip ilgai ne-pasirodė su savo veikimu. Būtų geistina, kad kuopa dau-giau tokių vakarėlių sureng-tų.

Būtų geistina, kad daugiau Worcesterio merginų ir mote-rų prisidėtų prie mūsų kuopos, tuomet galėtų dažniau rengti vakarus.

Moterų Sąjungos 5-tos kuopos susirinkimai laikoma Lie-tuvų Svetainėje, 20 Waverley gatvė, kiekvieno mėnesio pir-mą panaudėli.

NORWOOD, MASS.

Prakalbos.

Vasario 27 d., atvyko pas mus su prakalba kun. Dr. A. Maliauskis, idant parinkti au-kų "Vilčiai". Kun. A. Dau-gis, vietos klebonas, perstatė kun. A. Maliauskį už kalbė-toją.

Kalbėtojas vaizdžiai nupie-šė mūsų brolių vargus, kaip jie kenčia badą ir šaltį ir kaip jiems reikalinga pašalpa. To-liaus kalbėjo apie katalikiš-ką laikraštį "Viltį". Aukų "Vilčiai" surinkta \$21.37. P-lė Ona Nevoliūtė gražiai pa-dainavo keletą dainelių, ir dar dvi mažos mergaitės: Biruta Jaroševičiūtė ir Pranciška Viesuliūtė gražiai padeklema-vo.

Konferencija.

Tą pačią dieną po mišparų, kun. Dr. A. Maliauskis laikė konferenciją apie žmogaus pa-ėjimą; moksliskai ir aiškiai nurodė, kad gyvinas negalė-jo paeiti iš negyvo daikto ir iš beždžionės žmogus negalė-jo atsirasti.

Pavandupis.

Paskaita.

Vasario 22 d., bažnytinėje svetainėje vietos kleb., kun. A. Daugis, laikė paskaitą tėmoje: ar žmogus turi dūšią, ar ne? Paskaita buvo sudaryta mok-sliškai; nors aiškinama ir la-bai suprantamai, bet žmogui mažai išsilavinusiam bėda su-prasti viską. Taip-gi prele-gentas paaikškino, kad rengiasi išleisti didelę knygą (kurios rankraštis jau užbaigtas). Rei-kėtų tokių dalykų parenti, nes tokia knyga daug lietuvių vi-suomenei padarytų gero. Taip-gi buvo rodomi ir terešopiš-ki paveikslai. Pažymėtina, kad mūsų klebonas pradėjo labai darbuotis; nėra to susi-rinkimo, kad jis nepribūtų ir ką nors gero neparatų.

Pipiras.

PITTSBURGH, PA.

Teatrai.

Vasario 28 d., š. m., Pitts-burgh'o lietuvių Dramatiška dr. įspėję keturis veikalus: "Nesipriešink", "Degtinė", "Žydai ir Prūsai" ir "Kas Bailys".

Išėjus mažmožius, lošimas, galima sakyti, iš artistiškosios pusės pavyko gerai, — iš ma-

terijališkosios — nekaip. Mat, dram. draugija ruošėsi lošti minėtus veikalus nedėlioje, va-sario 27-tą, tačiau pasidėko-jant tuliems "gerų norų žmo-nėms, negauta policijos leid-i-mo tai dienei, tad perkelta į panaudėli vasario 27-tą.

Nors blogi žmonės įskundė policijai ir toji neleido lošti nedėlioje, mūsų artistai nenuleido rankų ir įvykino kitą dieną.

Niekas netikėjo, kad mūsų tarpe rastųsi taip žemos rū-šies "žmogučių".

Kalbama, kad skundikas e-sas vienos "nedėlinės karčia-mos" manžerius. Koki tikslą turėjo skundėjas? Negali-ma įspėti. Greičiausia varg-šas pabijojo veikalo "Degti-nė". Mat, mislijo vargšas: Dramatiška dr. ja vaidindama "Degtinė" nurodys girtuokly-stės pasekmes, dar kai kurie pamatė savo paveikslą veika-le gali perstoti lankyti "nedė-linę karčiamą". Tai kaip gali-ma ramiai žiūrėti į Dram. dr. jos veikimą? Galima nu-stoti biznio "nedėliniai kar-čiamai". Taigi reikia kokiū nors būdu jai sutrukdėti. Na, šiuo žygiu nusisekė.

Šiame mieste lietuviai dir-ba geležies dirbtuvėse, kur darbas mainosi; vieną savaitę dirbama naktimis, kitą dienomis, tai vidurnedėlyj ruošiant pramogą ne visi lankosi. Bet aš patarčiau Dram. dr. jai su-lošti tuos pačius veikalus, y-pač "Degtinė" dar kitą kartą; žinoma, parinkus progą, kad matytų lošimą ir tie, kurie pa-skutiniu kartu lošiant dirbo naktimis.

Dar šiek tiek apie lošimą: Veikalą "Nesipriešink" sulo-šė sekantys asmenys: A. Sava-kynas (Kepurinskis), p-lė Ma-rijona Zinkutė (Magdė), Ane-lė Sauriūtė (Kapurinskis duk-tė), Adelė Kibartaitė (Barbo-ra), J. Macikūnas (Adomas), Vl. Žyžys (Balandis).

"Degtinė" — J. Dušinskas (Kandora), Ona Janušauskaitė (Kandorienė), Rašimū-tė, Zinkutis ir trečios mergai-tės vardo nesužinojau (Kan-

dorų vaikai), Vl. Petrauskas (Stasys), J. Vasiliauskas (Sal-tysius). Vaikinių roles sulošė tik tą vakarą nuskirti vaiki-nai, nes perkliant teatrą, tik-rieji aktoriai turėjo eit dirbti naktimis.

"Žydų ir Prūsų" sulošė J. P. Petraitis (Prūsas), A. Sa-vukynas (žydai).

"Kas Bailys?" — Vl. Mi-liauskas (Jurgis Navickas), J. Jankevičienė (Aldona Stam-biūtė).

Kiek prasčiau išėjo "Degti-nė" del pirmiaus jau paminė-tų priežasčių ir čia negalima kaltinti artistų.

Dramatiškoji dr. ja pradėjęs dirbti, tai tikrai galės subyti-ni "nedėlines karčiamas", ku-rių ir skundai geram darbui nepakenks.

Vaidinimus Mylįs.

ELIZABETH, N. J.

Darbai gerai eina.

Pas mus darbai eina gerai, tik darbininkų stoka. Į va-landą uždirbam nuo 20 iki 35 centų. Kas iš bedarbi no-rėtų gauti darbo, gali važiuo-ti į mūsų miestelį.

Sušalo lietuvis.

Vasario 29 d. sušalo Juo-zapas Tamulis, 50 metų am-žiaus vyras. Velionis paėjo iš Simno, Suvalkų rėdybos. Amerikoj pragyveno suvirš; 20 metų, bet prie jokios drau-gijos neprigulėjo ir pinigų ne-susidėjo. Tapo miesto palai-dotas.

Lengvai apsirėdęs išėjo lauk ir daugiaus nebegrižo. Už va-landos rado sušalų.

Vietinis.

Vestuvės.

Vasario 29, Matas Mielkus ir Alzė Šimaniūtė priėmė Mo-terystės Sakramentą. Jokių triukšmingų vestuvių nekėlė. Tuojau po šv. mišių ir šliubo, padėkoję Viešpačiui Dieviui,

ėmėsi rimtai į gyvenimą žiūrė-ti. Ilgiausių metų!

"Bekliubinių" vargai.

Mes, mat, "cilikus", iš mandagumo beklubimais va-diname. Tiesa, mažai jų čia esama, bet ir tie, tie musės skursta. Pirmiau, dar šiaip-taip; bet-gi dabar nors lau-kais bėgiok. Prie bažnyčios su apgarsinimais sukinėties griežtai uždrausta. Jei ir kė-lė kokias "cudamas" prakal-bas, tik patys jų ir klausėsi; doresni lietuviai nei girdėti a-pie jas nenori. Tai visgi dar "darbuojasi". Pasidarbavus dviems smuklininkams, ku-riems proto drūčiai trūksta, smutė po rublį, įsitaisė neva "tautiškas kapines". Tik ne-laime, niekas ant jų "kapi-nių" nenori laidotis: net ir patys vadai. Taigi dabar ir cina klausimas, kas su jomis bus daroma? Kai kurie me-na, kad "kapių" kasinin-ko moterei bus dovanotos.

Kaip ten nebūtų, mūsų be-klubiniai kokių nors bėdą jaučia, jei taip rimtai apie mirtį rūpinas.

Rep.

CAMBRIDGE, MASS.

Iš Vyčių veikimo.

Pobažnytinėje salėje, vasa-rio 27 d., L. Vyčių 18 kp. tu-rėjo puikią pramogą — teatrą ir koncertą. So. Bostono L. Vyčių 17 kp. artistai — mė-gėjai sulošė: "Vienas iš mūsų tur apsisėsti" ir "Tik nie-kam nesakyk". Lošimas pa-vyko pusėtinai. Publikos da-vo daug, ir kas pagirtina, la-bai ramiai užsilakė.

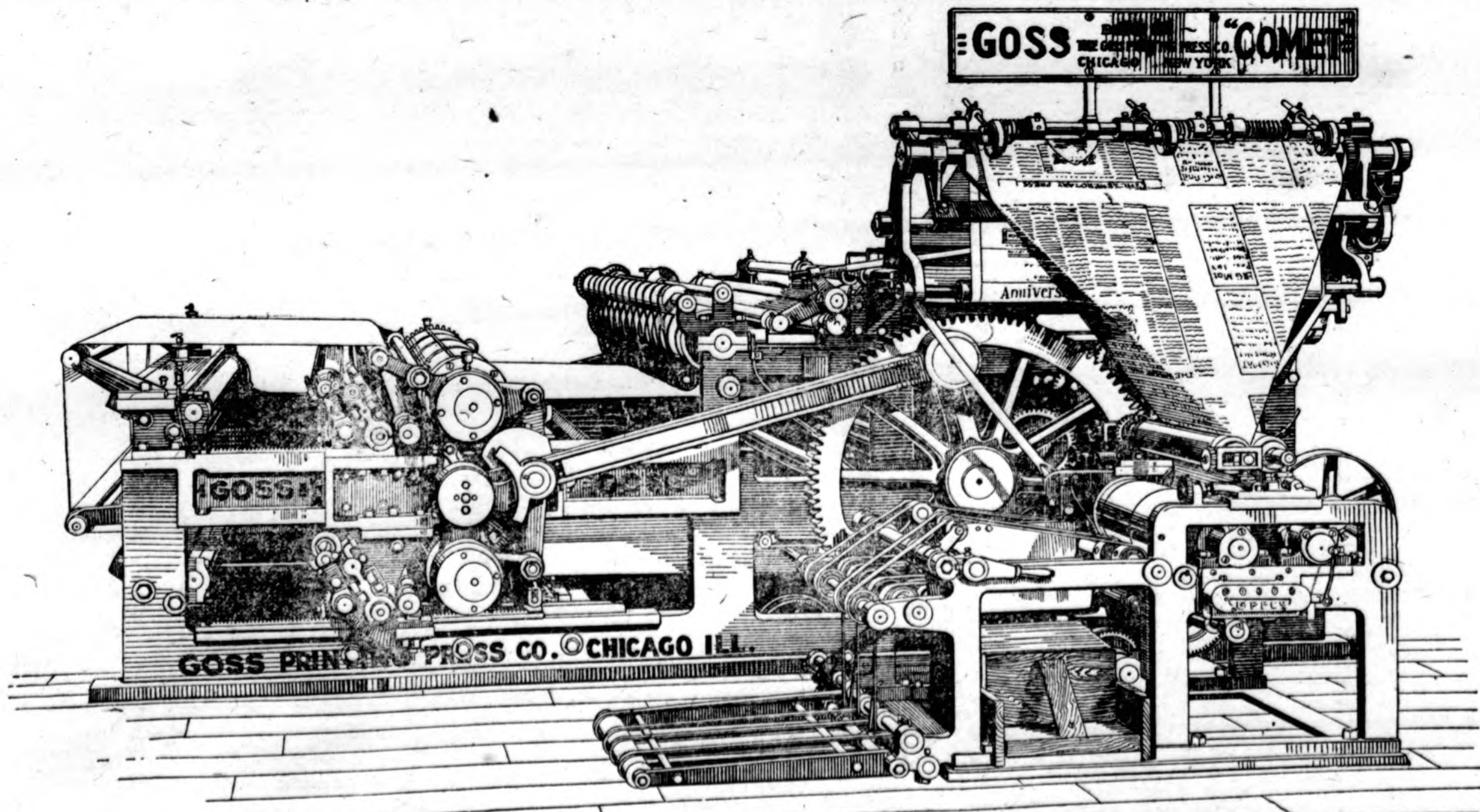
Po lošimo vietinis choras puikiai sudainavo Lietuvos Himną; apart to buvo dar tautiškų žaidimų. Žaisluose dalyvavo visi. Labai malonu buvo matyti kaip Cambridge visas jaunimas išvien žais-tautiškus žaislus. Reikia pa-žinti, jog tai vietos klebono kun. Krasnieko nuopelnas.

Jo rūpesniu ir parapijonų trisus turima čia puikiai da-nyčia, mokykla ir gražiai sve-tainė.

Reikia tik dangiaus veikti-mo Cambridge Vyčiams, 18 kuopos jaunimui (kuris šiandien nesnaudžia), tai gretu laiku pralenkų skaitinimui ir apėvieta visos Vyčių kū-ras. Cambridge Vyčių kūras užsipelnė pagirimo ir už tai, kad jie pirmieji samanė už-megsti artimus ryšius su So. Bostono Vyčiais. Žodžiu sa-kant, pas Cambridge lietuvis viskas gerai vyksta.

Panevėžietis.

**"Draugas" Ge-
riausias Lietuviu
Draugas.
Skaitykite
"Draugą".**

**Naujas "Draugo" Spaustuvės Presas,
kuriuo bus spauzdinama dienraštis**

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems
Lietuvai ir Amerikoj
VIENYBE LIETUVNINKU
Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00
pusi metų. Kanadoje \$2.50 metams;
\$1.25 pusį metų. Anglijoje, Lietuvoje ir
kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusį m.
Pamatuol vieng num. siunčiam dovani
Knygų katalogą siunčiam ant parika-
lavimo dovanai.
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand St.

Redakcijos Pastabos.

Nebukime Žemos Politikos Įrankiais.

Viename Chicagos lietuvių laikraštyje praeitos savaitės numeryje užtikome žinutę-pranešimą apie S. L. A. antrojo apskrčio rengiamąjį „bazarą“, paprastai vadinamą fėrais. Žinutė, kaip žinutė, tik jo užtikome nei šioji, nei tokia pranešimą. Pranešama štai kas:

„Ištroškusiųjų“ žiniai galima pranešti, kad viena bravarė panaudojo 25 baksus alaus.

Reiškia, fėrai su svaigalais. Tėn netik geriamas, bet dar viešai garsinamas. Fėrai rengiami-gi labdariniais tikslais. Girtaujama del labdarybės.

Labdaringas girtuokliavimas nėra jau tokiu nepaprastu dalyku pas Amerikos lietuvių. Ir tuo jis baisesnis del savo paprastumo. Girtavimas pas mus toks paprastas dalykas, kad jis išsiskverbia visur: pokiliuosna, vakaruosna, parapijų, labdariniams tikslams fėruosna ir abel-nai visur. Salionas, bravaras neatsilieka aukojime nuo kitų. Patiekia ir jis „auką“ — alaus, degtinės. Salionas ir bravaras tai daro nebe tikslo. Girtavimo įstaigoms užvis rūpi, kad blaivybė neįsiskverbti į viešas pramogas. Kad blaivybei ten vietos nebūtų, bravaras pasirengęs padaryti „auką“, jei yra tendencija svaigali, kad ir fėruose, už pinigų nepirkti. Bravaro norima viešo girtuokliavimo, kad girtavimas nebūtų į patamsius

nustumtas. Bravaras gerai žino, kad jei žmogus gers viešai, tai tuo greičiau jis girtuokliavimas privačiai, kur suvaržymas daug menkesnis, kur niekas nemato, kur blaivybės viešoji opinija jo nepasiekia. Rengdami girtuokliavimo pramogą, mes tarnaujame bravarų politikai. Padedame jiems prirengti girtuokliavimą, iš kurių jie minta, krauna kapitalą, kurį savu keliu panaudoja girtybės praplatinimui.

„Bet tai nuo seno žinoma. Žinoma, bet nesiliaujama girtų fėrų, balių rengti. Nes rengėjų neįaučiama tos atsakomybės prieš žmones, prieš tautą, kokią turėtų jausti, bepratintant žmones girtuokliuoti, būnant aklaiv bravarų politikais ir įrankiais. Kolai girtų pramogų rengėjai nepajus tos atsakomybės, vargu pasiliuosuosime nuo „labdaringo“ girtuokliavimo.

Blaivinkime viešas pramogas ir pasiliuosuosime nuo bravarų politikos!

Išsišokimas No. 2

Katalikų su sandariečiais, t. v. tautininkais, susitarinimą trukdė ne vien menkas viens kitų pažinėjimas. Didelia kliutim buvo ir tebėra kai-kurie asmenys, ingiję vadovaujančią rolę. Vienu jų trukdytojų, reik pripažinti, yra „Ateities“ redaktorius.

Net tokie katalikybės ir katalikų nuolatiniai edikai, kaip dr. Šliupas, p. V. Račkas, tarp sandariečių susitarinimo pageidavimui iškilus, mokinėjo savus apertitus suvaldyti, istengė surimti ir išsišokimus darę

paliauti. Bet ne p. „Ateities“ redaktorius. Jis senu papratimu katalikus klerikalais pravardžiuoja. Jis katalikų ir sandariečių sutart nori matyti, kaip tarp dviejų priešų, o ne kaip brolių lietuvių susitarimą. Jis senu keliu baugina sandariečius klerikalais, „klerikalų politika“, nenorėdamas nė žodeliu prisitarti, jog katalikų šioj valandoj didžiausią veikimo dalis nukreipta Lietuvos šelpimui, Lietuvos laisvės išgavimui. Tie p. Rimkos, „Ateities“ redaktoriaus, „baubai“ aiškiausiai dalykus matantiems sandariečiams „baubais“ ir atrodos. Iš jų pusės matosi noras artimesnius ryšius su katalikais turėti, noras bendrai veikti. Tokį bent įspūdį suteikia protokolas iš 22 d. vasario, New Yorke sandariečių susirinkimo.

O p. „Ateities“ redaktorius? Jis gieda ką kitą.

„Ateities“ 27 num. straipsnyje. „Del Sandariečių Nutarimų“ aiškiai pasisako, kad realis, praktiškas bendras veikimas su katalikais Lietuvos šelpimo klausime jam nepatinka. Jam esą to per daug ir su tuo jis niekad nesutiksias. Ir pirmu nesutikimo aktu buvo p. „Ateities“ redaktoriaus skverbinasis ir sandariečių diktatorius. Nusistebėjęs, kad kai-kurie sandariečiai daro nutarimus del susitarinimo su katalikais ir po tais nutarimais pasirašo, jis tuos sandariečius pagąsdina nei daugiau, nei mažiau, kaip nuo jų atsiskirimo, o gal ir anathema. O kad savo darbui turėjus daugiau rėmėjų, viešai atsišaukia ir radiokališkus sandariečius dr. Šliupą, Strimaitį „ir jiems panašius“, kad pastarieji tartų savo žodį. Sandaros valdybai grasina,

kad ji negerai elgiantis ir mėgina duoti įsakymus nuo katalikų, pravardžiuojant klerikalais, atstu stovėti.

Ar pasiseks iš Lietuvos patentuotam pirmieviui išsiskverbti ir sandariečių diktatorius ir Amerikos tautininkus pervaryti per „šerengą“, neapsiimame spresti. Lietuvių pirmieviams tas nepasisekė. Tėn pirmieviui atėrto nuo tautininkų, pastariesiems susitarinus su katalikais ir po šiai dienai garbingai besidarbuojant lietuvių Draugijoj.

Prikerkus „Ateities“ grąsinimą svetimtaučių tarpe juodinti Tautos Fondą, dabartinį „Ateities“ pasielgimą reik pavadinti „išsišokimu“ No. 2.

Argi Nebūtų Gerai?

Skaitydamas paskutinį numerį katalikiško laikraščio „Our Sunday Visitor“, randu štai koki pagarsinimą svetimtaučiams mūsų nežinomos tautos: „Mikolas X. Mockus, lietuvis, nesenai pasigarsino Baltimorėje kaip kunigas. Jis tapo suareštuotas už vartojimą negražios ir pilnos burnojimų kalbos, ir teisme pranešė, kad jis nepersistato save esant katalikiškam kunigui. Prieš tai jis dokumentą darodavimui, kad yra „kunigas Amerikos Sveikatos Kolegijos ir Religijos Sveikatos ir Medikališkosios Dr-jos“.

Lai Viešpats mus lietuvių apsaugoja nuo tokio pasigarsinimo. Vienok paduodamas šią žinutę iš to laikraščio, noriu nurodyti nekenksmingumą to pagarsinimo, bet pakelti klausimą, ar nebūtų geru daiktu nurodyti visuomenei kas tokį yra tie taip burnojantys „misijonieriai“. Minėtasis laikraštukas atlieka naudingą amerikų

visuomenėje darbą nurodydamas kas per vieni yra įvairūs priekitekėjiminiai prakalbininkai, kokios vertės įvairūs jų titulai (kaip kunigai, vienuoliai), o kokių ištais bijo-grafijas atspaudino ir tuomet daug susiaurino intekmę jų juodos pasitintinystės. Tarp mūsų, tiesa, kitokios aplinkybės; prirašyk nors dar tiek neskaitantiems (kokiais didžiama mūsų liaudies yra) jų visvien nepasieks. Vienok ir skaitantiems apie tokius „paukščius“ nėra kitokios žinios. Kartais būtų proga liaudį perspėti, bet žinant vien pavardę „spykerio“, sunku ką pradėti. Jeigu bent skaitančiai visuomenei būtų žinoma tokių „paukštų“ praeitis (abelnai labai tamsi), tai jų misija daugiau kaip pusiau būtų pribagta. Daugelis žinių apie tokius „paukščius“, be abejonės, priguli į paskalų skyrių ir sunku būtų iširti ir darodyti, kaip faktą, bet yra ir darodomų dalykų. Tokiems dalykams, kaip siuntinėjimui lentgalų į vietą „černakryžinkų“ knygos, ir tam panašių, be abejonės, rastūsi liudininkų. Kad žmonės yra kartais suvedžiojami net prisegtais titulais (kunigo) štai yra pavyzdys.

Nepersenai minėtasis burnotojas laikė tulame miestelyje prakalbą. Plakatuose, kaip abelnai, buvo paskelbtas kaip kunigas ir daugelis žmonių suėjo pasiklausyti kaip tokiu kalbos. Apie jų užsiga-nėdinimą prakalbomis nereikia nei aiškinti. Už kokio lais-to tame pačiame miestelyje tapo surengtos prakalbos naudingam tikslui ir vėl buvo paskelbta, kad kalbės kunigas, vienok daugelis žmonių nėjo klausyti, neužsitikėdami tam kunigo titului. Yra ir daugiau atsitikimų, aiškiai nurodančių, kad burnotojų praeiti yra reikalinga visuomenei parodyti. Tas jau jeigu visai neatitrauktų liaudį nuo mulkinančių prakalbų, tai bent paragintų kritiškiau klausyti nelemtų blėvizgų.

M. J.

„Naujienu“ Nenujiena.

Išskverbusi nemaloni klaidą mano straipsnyje „Šis-tas apie mūsų spaudą ir josios reikšmę“, tilpusiam „Draugo“ No. 8-tame, rods, tapo jau atitaisyta praeitame „Draugo“ numeryje; del tosios klaidos, jau atitaisytos, nebeverta ir polemizuoti, kadangi sekėdusiose minėto straipsnio eilėse atsižymi savo ypatingumu ir teisingumu išvados iš katalikų dvasios atžvilgio pusės. Bet gi negaliu aš užtylėti apie nekatalikišką „Naujienu“ užmetinėjimą, kas „Naujienu“ nenujiena; štai jisai:

Daug didesnės domos užsitar-nauja to „autorius“ tvirtinimas, kad „viešpatijos pamatu privalo būti tikėjimas“. Prie šių dienų sąlygų tokia mintis yra didžiausias pasaulyje absurdas.

„Naujienu“ vedėjai, kaip matyti iš jų citatos, tiesiog yra laisvamaniai ir „cicilikai“, kurie visai nepripažįsta tikėjimo; bet, galima dar daugiau tarti, kad priklauso jie prie „kovotojų“ eilės, kurie visu balsu šaukia: „atsimeskime nuo senojo svieto“. Kokią gi reikšmę tasai jų reksmas mums suteikia? Nieko kito, trumpai pasakius, kaip tikrai atsimetimo arba atsiskyrimo norą nuo tvarkos bei surėdymo. Taigi, sulyg jų nuomonės, jie ir nori taip padaryti, taip ir elgiasi, kadangi jie nepripažįsta jokios viršprigamtinės jėgos.

Be paklausykime, ką mums sako „autorius“ apie surėdymą bei valdžią: „Lai kiekvienas priklausau augštesniai valdžiai, nes jokios nėra valdžios nuo nieko kito, apard Dievo; ir tosios, kurios yra, paeina nuo Dievo“ (Rom. XIII, 1.). Taigi, kaip svietiškoji, taip ir dvasiškoji valdžios yra nuo Dievo. Bet gi, kuri iš jų yra augštesnė bei viršesnė? — Žinoma, kad dvasiškoji.

*) Žiūrėk: „Kovotojų Giesmės“, pusl. 7.

siškoji. Ir del ko gi? Del to kad svietiškoji valdžia nėra tobula, kadangi jina nesirūpina paskutiniuoju žmogaus tikslu; vien tikta rūpinasi privatinu žmogaus gerbuvu, o Bažnyčia pilnai tai atsiekia, nes veda žmogų prie to tikslo, del kurio jisai tapo sutvertas, taipogi rūpinasi jo gerbuvu; svietiškoji valdžia yra laikinė, o Bažnyčia amžinoji. Iš tų poros atžvilgių matome, kad Bažnyčia yra viršesnė ir del to tai visuose tikėjimuose dalykuose svietiškosios valdžios pareiga privalo būti Bažnyčios surėdimo kainavimas ir reikale atsitaikius, net ir apgynimas. Ir, jeigu Bažnyčia yra viršesnė, del to tai ir svietiškosios valdžios arba viešpatijų pamatu privalo būti Bažnyčios tikėjimas.

„Naujienu“ vedėjai sako, kad „tikėjimas“ yra „absurdu“. Gerai; lai įvyksta „cicilikizmas“; jo pasekėjai nepripažįsta tikėjimo, kunigystės, moterystės ir daug kit-ko. Paimkime pav. moterystę „cicilikizmui“ įvykus; yra tai „laisvoji meilė“ anot „cicilikų“. „Cicilikas“ paima merginą bei moterį sau už pačią ir gyvena per kai-kuri laiką, pakol „neatsipriklia“, paskui ima antrą ir trečią, nes „laisvė“ yra, kodėl gi nesinaudo-ti? Bet, vėliau, kur gi „ap-leistosios“ dėsiai? Juk kits nieks nenorės jų imti. Turės savo dieneles kokiame nors užkampyje verksmingai praleisti. Ar tai būtų doras pasielgimas bei surėdymas? Bažnyčia gi prisilaiko vienmoterystės, ir tai neperdalinamos, jeibent vienas miryt, tuomet tik-tai gali kitą vesti. Arba, kaip „kovotojai“ šaukia, kad viską iš pat „pamatų“ išgrauti, tuomet kas gi bebūtų? Montvydų-Krakų karalija gal įvyktų? Bet tiek to, artinkimės prie galo.

Mano straipsnyje buvo pasakyta: „Ir kas gi bebūtų, jeigu tas sunkiai dirbęs darbininkas turėtų lygiai dalintis su tuo tinginiu, kurs tikta tykoja kitų malonės, tvirtas gi, o nenorįs darbtį?“ „Naujienu“ vedėjai ant to atsako, kad

Po Dvidešimties Metų.

— „Saliamonas turėjo 700 pačių“ — skaitė pastorius Brandtas.

Hilda Edeler šalimais sėdinti atsidavusiai klausėsi. Josios galvoje gimė sumanymas. Štai iš gimtinio josios kaimo išėjo karėn suviršum 300 vyriškių, o sugrįžo nedaugiau, kaip tik 51, o čia pačiame Eisene (kaimo vardas) buvo 281 mergina ant išdavimo užkuriomis.

Iš tų 51 vyriškio, ką po karėi sugrįžo Eisenan, 20 buvo jau vedusių, du apsidė su slaugytojomis ligoninėje karės laikui, o Hela Viertel, turtinga našlė, pasijunkė sau vieną. Taigi iš 51 vyriškio teliko vos tik 28 kandidatai ant ženybų — 28 ant 281 merginos!

Vienok nei vienas nesiskubino ženyba, kad ir kandidatai ne mažiau troško, kaip ir kandidatės, idant apsidėdus. Trukdė įvairios priežastys: tai nepatogumai, tai išsiritki buvo sunku; nes kaip gi galima apsišioti bent ant valandėlės, katrą išsiritkus sau už gyvenimo draugę, kad taip daugel jų buvo? Tokie tai dalykai dėjosi Eisene anojė nedėlioje.

Hilda po pamaldų užbaigai, nusidavė pas pastorių Brandtą ir jo užklausė.

— Ar viskas teisybė, kas yra parašyta Bibelse?

— Ja! — patvirtino „herr“ pastorius.

— Ar viskas naudinga?

— Ja, viskas.

— Bibelės sako, kad Jokubas turėjo dvi pati, o Saliamonas net 700 pačių. Ar gi tai padoru yra, kad vienas žmogus turėtų tiek pačių?

— Tai buvo reikalinga anosė dienosė, — atsakė abejojančiai pastorius — idant užgyvendinus žemę žmonėmis.

— Nun gi taipogi reikia užgyvendinti šalį žmonėmis po karėi, taigi kodėl kiekvienas liuosas vyriškis Eisene negalėtų turėti po 10 pačių?

— Šių dienų teisės tam priešinasi — atsakė suamąstęs „herr“ pastorius.

— Bet gi Bibelės nesipriešina.

Pastorius Brandtas giliai mąstė per 10 minučių.

„Herr“ pastorius išgilinęs svarstė tai per 20 minučių.

— Ja, būtų tai Faterlando nauda.

— Taip tai ir padarysime — kalba Hilda — dešimts mūsų paims vieną vyrą; dešimta dalis geresnė, kaip niekas. Ar „herr“ pastorius suteiks mums „šliubą“?

Pastorius Brandtas giliai mintijo per 10 minučių. Pagalios gi tarė:

— Ja, suteiksiu del Faterlando naudos.

Po valandėlei laiko visas kaimas jau žinojo nuspręstąjį sumanymą, ant kurio visi sutiko. Merginos ant greitųjų susitelkė į dešimtines ir išsiritko sau po vieną vyriškį; viena tikta Helma Kronk, sena ir nesimpatiška pana, neteko laimės nei vienoje dešimtinėje. Išijandinus tad piktuman tuoju paskubo pas Frau Werner ir ten susirinkusioms moterėlėms apsakė apie nedorą Hildos sumanymą.

— Negalimas daiktas! — pratarė Frau Werner.

— Neintikėtinas atsitikimas! — užsaulė Frau Heitner.

— Das ist aber schrecklich! — užbaigė Frau Nagel.

Inpykusios nusidavė visos prie savųjų vyrų, idant užprotestavus, bet jie visi, kaip vienas atsakė, kad yra tai sujungta su Faterlando nauda, pagalios gi, kurs vyrų, jeigu turi progą, nepaimtų 10 pačių ir tiek pasogų?

Moterėlės atsišaukė pas burmistą, gubernatorių ir pas patį kaizerį, bet viskas veltui; visi, kaip vienas, užjautė tam Hildos sumanymui.

Ir taip tasai sumanymas įvyko ir kiekvienas Faterlando apginėjas Eisene apturėjo 10 pačių ir tiek pasogų, kas vėliau inėjo aplamon viso Faterlando madon.

Frau Werner, kaip ir visos kitos rimtos matronos, vienmoterystės pasekėjos, ilgai nelaukė, idant atkeršijus vyrams.

— Aha! — šaukė išdidžiai Frau Werner prie kiekvieno naujai užgimusio vyriškosios lyties — po dvidešimties metų tai nebus užtektinai merginų ant pačių, taigi kiekviena privalės turėti dešimts vyrų, idant užgyvendinus šalį.

Zingeidu būtų žinojus, kaip tai patiks vyrams!

Lavinimosi Rateliai.

Nėr aabejonės, kad išveivystė ištautina žmonės. Tas pats atsitinka ir su lietuviiais, apsigyvenusiais svetur: ir jie vėliau ar ankščiau pasiduoda ištautinimo bangai ir galų gale žūsta tėvynei. Pirmutinė išveivijų karta dažniausia dar nepasiduoda ištautinimui, nes gyvena dar tėvynės išauklėjimu ir jos tradicijomis; pagalios ir svetimos kalbos nežinojimas sulauko ją nuo pasidavimo svetimai intekmei. Antroji gentkartė, ypač baigusi svetimtautines mokyklas, jau labiau ištatyta ištautinimo pavojui. Nėra, rodos, reikalo nė aiškinti, jog trečioji gentkartė jau visiškai įsipažino į svetimtautišką sukūrį ir žūsta saviesiems, jei nuo to nesulaiko kokios nors pašalinės pastangos.

Ištautinimo pavojus grėsia net ir tėvynę pasilikusiems, jeigu ji (tėvynė) yra po svetima globa.

Didžiausios to priežastys, tai iš ištautintojų pusės mokykla ir kultūra, iš ištautinamųjų — gi silpnas tautinis susipratimas, kultūros žeminimas ir materijalis vargas. Norint pastoti ištautinimui kelią, reikia pasistengti jo priežastis pašalinti.

Aš noriu pasakyti keletą žodžių delei svarbiausios ištautinimo priežasties, būtent mokyklos arba apvietimo apskritai, nes šia priežastį pašalinus, anos savaimi nyksta. Pasakiau, jog kitos priežastys savaimi nyksta, nes kur auga apvietas, ten kyla kultūra, stiprėja tautinis susipratimas ir mažinasi skurdas. Kaip iš vienos pusės svetimtautinė mokykla gali būti ištautinimo priežastim, taip iš kitos savoji mokykla yra tautystės sustiprinimo įrankiu.

Žmonių apvietos praplatinimui ir jų tautiško susipratimo palaikymui dang gali pagelbėti taip vadinamieji „lavinimosi rateliai“. Šie rateliai, teisybė, ne naujiena pasauliui. Praktika parodo jų gyvus vaisius.

Apie šiuos ratelius man teko daug ką sužinoti nuo p. Kviecinskio, gero pedagogo ir liaudies organizavimo žinovo. Fryburge jis padarė paskaitas apie lavinimosi ratelius pažymėdamas jų naudingumą ir stengdamasis supažindinti su jų organizavimu. Be

vius) ir per trumpą laiką (3 mėnesius) jo darbas išdavė nepaprastus vaisius: darbininkai, kurie nemokėjo nė rašyti, nun rašinėja laiškus ir net apsakymėlius; tie gi ką šiek tiek mokėjo, pažengė išsilavinime tolyn.

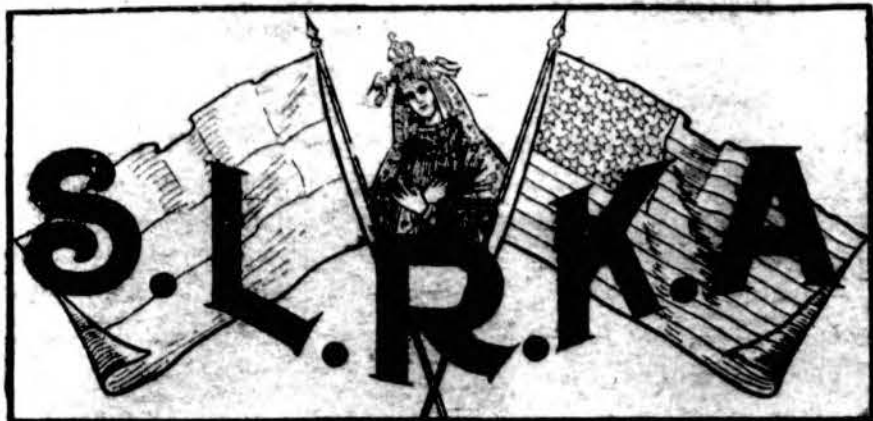
P. Kviecinskio metoda taikoma suaugusiems, vis tiek ar mokantiems kiek ar analfabetams.

1. Organizacija. Norint pritaikinti viršminėtąją sistemą, reikia imti atskiras parapijas ir jas dalinti į ratelius, arba kuopeles po 10 suaugusių žmonių kiekviename; gal kartais būti ir didesnis ratelis pv. iš 20 žmonių, bet tas neparanku. Kiekvieną ratelį mokinama vadas, jį gi prižiūri globėjas; taigi prie kiekvieno ratelio priguli išviso 12 žmonių: 10 narių, vadas ir globėjas. Prie ratelių gal prigulėti šiek-tiek mokanti, kaip ir analfabetai. Vadas turi mokėti rašyti, skaityti ir bent kiek skaitliuoti. Globėju renkama paprastai senesnis žmogus; jis prižiūri tvarkos ir rūpinasi apie moralinį ratelio stovį.

10 tokių ratelių yra vel po priežiūra vieno žmogaus, vadinamo šimtininku. Šis turi būti gerokai prasilavinęs, nes jis turi prižiūrėti vadus — dešimtininkus, duoti jiems patarimus, išaiškinti nesuprantamus dalykus ir tt. Jeigu parapijoje esama 2,000 suaugusių žmonių, tai joje bus reikalinga 200 vadų dešimtininkų ir 20 vadų šimtininkų. Jie visi yra po klebono arba kito organizatoriaus priežiūra. Taigi kiekviena parapija sudaro atskirą, ko ne visai savystovę vietą. Gera būtų, kad visas kokios nors šalies parapijas — vienas kontroluotų tam tikra mokslo draugija. Ji (draugija) pasistengtų įvesti vienodą gerai išdirbtą metodą, prižiūrėtų tvarkos, persergėtų nuo apsilėidimo, pasiųstų vadus kur jų stoka ir tt.

2. Vedėjų priruošimas. Klebonas arba kiti organizatoriai, padalinę viršminėtu būdu parapiją, šaukia vadus dešimtininkus ir šimtininkus ir juos išlavina — priruošia savo darbiui. Tam tikslui reikalingi savaitės ar dviejų kursai. Per savaitinius kursus štai kiek laiko galima paskirti pavieniems dalykams: tikybai — 4 valandas, lietuvių kalbai — 4 val., skaitliavimo ir rašymo metodai — 5 val., skaitliavimui — 4 val., istorijai — 4 val., geografijai — 3 val., gamtai — 3 val., sveikatai ir blaivybei — 4 val.,

S. L. R. K. A. IR PAŠELPINĖS DRAUGIJOS.

Noriu pasidalinti keliais žodžiais su gerbiamaisiais „Draugo“ skaitytojais, kas link skirtumo S. L. R. K. A. ir pašelpinių draugijų. Susivienijimas Lietuvių R. Katalikų Amerikoje, yra tai viena iš didžiausių ir gražiausių lietuvių katalikų organizacijų. Nors Amerikoje ir randasi šimtai, gal ir tūkstančiai lietuvių draugijų, kurios yra užvardintos įvairiais šventųjų vardais, nors jos ir nešioja kokio šventojo vardo, ir vadinasi katalikiškomis, bet yra tokių katalikiškų pašelpinių draugijų, kurios, paliausavo sąnarius nuo velykinės išpažinties. Randasi tokių, kurios gėdinasi katalikiško vardo. Daugelis jų ir savo vardą jau perkrikštijo ir permainė ant kokio kito ir tokiu būdu daug lietuvių katalikų likosi apviltais, nes prisirašė prie katalikiškos draugijos, o čia dabar tik ir girdi išjuokimą tikėjimo. Bažnyčios ir pačių sąnarių, kurie dar yra katalikai. Yra katalikiškų draugijų, kurių valdyba susideda, iš saliumininkų, „barkeeperių“ ir kitokių, kuriems visai nerūpi katalikystė, ir draugijos gero vė. Jiems rūpi tik, kad draugijos, ir katalikystės vardu pasekmingiau varyti savo biznį, tai yra, kad kodaugiau svaigalų parduoti.

Kad taip yra, tai parodo patys faktai. Paimkime Chicagos bent vienos parapijos draugijas aiškiai pasirodys saliumo biznis, pilnoj savo sviesoj. Štai šv. Kryžiaus parapijoje vandasi 10 katalikiškų pašelpinių draugijų, kurios nors ir laiko susirinkimus, parapijinę svetainę, bet visgi jos yra kelių saliumininkų globoje. Pilnas draugijos „bosas“ yra saliumininkas. O gerai visiems yra žinoma, kad toksai draugijos „bosas“, nepadarys draugijai nieko gera, bet daugiau bloga.

Chicagų pašelpinės draugijės dygsta, kaip grybai po lietaus, bet visuomenė, jos mažai pelno teduoda. Daugelis pašelpinių draugijų yra ne kuo kitu, kaip girtuoklybės palaikytojomis. Kiekviena iš jų surengia bent po tuziną girtų balių ir metus ir ant tokių balių savo sąnarius suvaro net priešais kitų noro. Jeigu kurie sąnariai pasipriešina ir neatsilanko ant girtuoklybės, tai tokie neklauzatos, dažnai užsipelno pinigiskos baudos. O juk dr. jos įstatuose yra aiškiai pažymėta, kad sąnariai privalo dorai, blaiviai gyventi. Imkime tokią draugiję iš medžiagos pusės. Kaikuriuos iš jų dar kas dar puseitai, bet daugelis tik-

draugijėlių dienos yra susikaitytos.

Štai viena iš tokių draugijėlių, kurios pirmininku yra saliumininkas jau apie 8-tas metas, rengia įvairius išlaimėjimus ir girtus balius bent po 7 ir 10, kas metai ir toji draugijė jau neturi ši ko mokti savo sąnariams ligoje pašelpos. Vietoje mokėti \$5.00 ir savaite, moka tik \$2.50. Argi tie žmonės neapsivylė prisirašydami prie tokios draugijos? Vienas iš jų man asmeniškai guodėsi, sakoj prigulėjau prie tos draugijos; nuo pat jos susitvėrimo, ir kiek ten pinigų išmokėjau, kiek sykių per naktis ant balių dirbau, be jokio atlyginimo, o dabar, girdi, kad susirgau, tai pagalbos nėra. Moka tik per pusę tiek, kiek reikia mokėti. Ir dar už tai pirmininkas, sako, rugoja ant kiekvieno susirinkimo. O juk draugija paties pirmininko saliume surengia bent po pusę tuzino balių per metus ir toks pirmininkas turi gero pelno iš tokios draugijos.

Na, o kasgi gali užtikrinti, kad ir kitų draugijų nepatiks toks pat likimas. Kad ir iš didesnių draugijų, tegul tik numiršta kokie 9 ar 10 sąnarių per metus, dar kad keli iš jų susirgtų bent ant pusės metų, ir, žiūrėk, kaip bematant, dr. ja „bankrut“, kalbama.

Suprantama, čia ne apie visas katalikiškas draugas. Yra tikrai gerų draugijų, vertų pagirimo ir paramos. Ne apie tokias čia kalbu.

Grįžkime prie S. L. R. K. A. Šioji organizacija jau nėra kokia tai draugijė. Ji yra didžiausia lietuvių organizacija; ji nepasitenkina su 100, ar 150 sąnarių, bet čia yra suviršum 10,000 sąnarių. Tokios organizacijos jau yra Suvienujusi valstijų valdžios rankose, o ne kokių saliumininkų. S. L. R. K. A. nerengia girtų balių, kad padidintų savo išdą, nes čia sąnariai moka savo duokles, pagal metų ir čia pinigų visada yra užtenkamai. S. L. R. K. A. neparmainys savo vardo, nes čia yra susispietusi lietuvių inteligentija ir čia yra renkami už viršininkus lietuvių tikri katalikai, kuriems nerūpi kad Susivienijimo vardu pagerinti savo biznį, nes jie saliumo neturi.

S. L. R. K. A. duoda savo sąnariams organą velni, spauzdina ir dalina geras knygas velni ir tokiu būdu lavina žmonių protą ir valią, o ne taip kaip pašelpinė draugijė, kuri po prievarta varo savo sąnarius į saliumą, kad anam biznį pataisius ir sąnarių kišenius aptuštintus. Tuo tarpu, S. L. R. K. A. sąnariai nesuką galvos kiek per metus kur reiks mokėti. Čia mokesniai per metus yra labai maži, sulyginus su pelnu, kur reikalingi

fa nėra. S. L. R. K. A. kuopos kad rengia vakarus, tai dažniausia blaivius, o ant tokių vakarų sąnariai daug nepraleidžia.

Todelgi, argi lietuviams katalikams nepravertėtų visiems iš vieno prigulėti, prie S. L. R. K. A., užuot tvėrus, įvairių pašelpinių draugijėlių, kurios laikui bėgant paliks visai be jokios vertės? S. L. R. K. A. moka pašelpą ligoje ir savaite po \$3.50, \$7.00, \$10.50, ir \$14.00. Pomirtinės yra penki skyriai \$150.00, \$250.00, \$300.00, \$750.00 ir \$1000.00. Taipgi yra vaikų skyrius, kur yra primami nuo 1 metų ligi 18 metų. Prie tos organizacijos esi pilnai užtikrintas, kad esi apsidraudęs. Pašelpinėse draugijėse sąnariai nėra užtikrinti, kiek jam susirgus draugija išmokės, pašelpos ir savaite. Pašelpinėse nėra užtikrintas kiek bus moterei pomirtinės išmokėta. Ten nežino, kiek per metus jiems dr. ja lėšuoja, nes narys turi dėti įvairias serijas, ant kurių dažniausia jis turi nuostolių, čia jis turi lankyties ant balių, ant kurių kitiems ir savaitės uždarbio neužtenka, čia jis turi mokėti pomirtinės kurių nežino kiek per metus reiks mokėti. O po to dar kiek jam visokių bausmių supykęs karčiaminkas uždės, tai jis to niekados nežino. Bet tepaima gale metų savo mokesnių knygutę, suskaito kiek lėšavo tokia, ar tokia draugija, tada tai pamatys, kad pašelpinė draugijė, daug mažiau duoda, o brangiau lėšuoja. Prie to dar nebūnant užtikrintu ar gaus kada ką nors iš tos draugijės, ir apdraudžia niekados nežino, kaip kad dažnai atsitinka su pašelpinėmis draugijėmėmis. Tai gi dar syki kviečių jus, gerbiameji lietuvių katalikai, sustokime tvėrę įvairias pašelpines draugijes. Jeigu koks saliumininkas sutvėria tokią draugiję dėl savo pelno, nepritarikime jam, nes potam gal reiks gailėtis savo triuso.

Rašykimes visi prie S. L. R. K. A. Kur dar nėra kuopų, ten tvėrime naujas ir stiprinkime anas savo spēkomis ir centrais. Apsidrausime, pasirinkę skyrių pagal savo išgalę. Kas nežino kur prisirašyti kreipkitės prie Centro, apskričių arba kuopų vyriausybės.

Senas Sąnarys.

KODEL LIETUVIAI KATALIKAI PRIVALO PRIGULĖTI PRIE LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE SUSIVIENIJIMO.

Pirmutinė priežastis priklauso prie katalikiškos organizacijos, kokia yra Susivienijimas Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje, yra ta, kad mes lietuvių katalikai, būdami gerais vaikais savo garbingos tėvynės Lietuvos, kartu būdami tikrais vaikais mūsų motinos Katalikų Bažnyčios, privalome prie

priešais, netik tikybos, bet ir tautos reikaluose. Yra pritarta, kad mūsų broliai lietuviai katalikai, pristodami į kitas, jų tikybai priešingas organizacijas, patys tokiais palieka; palieka kenkiančiais mūsų tautai ir tikybai, iškiša pavojus ištatėjimo netik pavienu asmenų, bet ir visos tautos.

Antra. Turime glaustis prie Susivienijimo L. R. K. A., nes anas daug daugiau mums netik moraliai, bet ir medžiagiškai gal naudos atnešti, negu kokios kitos organizacijos. Paimkime kad ir Susivienijimą L. Amerikoje. Rodos ten priklauso tie patys lietuvių, tie patys Lietuvos vaikai, tos pačios tautos vaikai, bet žiūrėkite, kaip juos keli laisvamaniai palikę ar įsikverbę vadai katalikus ir jų tikybą terlioja.

Tautiškaime Susivienijime, anglų „Insurance“ kompanijose „Foresters“, „Knights of Columbus“ taokiam brangiau, negu S. L. R. K. A. Jų ir išlaidos ir mokykloms prilyginti galima. Žiūrint į kitų organizacijų mokesnius, lieka pasakyti, kad dabar yra geriausia proga prie Susiv. L. R. K. A. prisirašyti, pasinaudoti kol yra laikas.

Turiu priminti, kad mūsų Susivienijimas turi ir pašelpos skyrius, kurių dar beveik jokia kita organizacija neturi taip sutvarkius, būtent: kas moka 50c, mėnesinį gauna pašelpos ligoje 7 dol. savaitėje; kas moka 75c mėn. gauna 10 dol. 50c. savaitinės pašelpos; kas moka 1 dol. mėn. gauna pašelpos 14 dol. savaitėje. Susiv. L. A. turi skyrių, kur nariai moka 30c mėn. gauna 6 dol. pašelpos savaitėje, bet ateinantis seimas žada pakelti mokesnius pašelpos skyriuje, nes kaip yra žinoma, pašelpos skyrius pas juos neapsimoka. Tai gi S. L. R. K. Am. ir šiame skyriuje turi geresnę ateitį ir yra garantuojama kiekvienam prisirašusiam pašelpos išmokėjimas.

Toliau turime naudą iš mūsų Susivienijimo L. R. K. Amerikoje ir tame, kad anas be perstojo rūpinasi mūsų tautos reikalais, sušelpimu našlaičių, vargdenių, išleidimu tautų gaivinamųjų raštų ir daug kitų dalykų.

Daug yra mūsų lietuvių, kurie baidosi sakydami, kad esą dideli mokesniai, neturinti už ką kartais sau maisto pasirūpinti etc. Bet prisiziūrėkime arčiau į anų šeimyninį gyvenimą, tai pamatysime, kad kasdienį dešimtukais ir kvoteriais praleidžiama „rudžiui“ ir visokiems „romams“, „džinėms“, kurie, anot jų, išgydanti nuo visokių ligų.

dang daugiau negu reikėtų mokėti S. L. R. K. A. Ant galo sakanti, kad jie ir be S. L. R. K. A. galinti apsieiti. Nepajuto, neapsidairė, nespėja pasakyti apie tai, kaip tu ir sėdi ant sprando kokia nelaimė, vargas. Koks nelaimingas atsitikimas! Tasyk puolasi prašyti pašelpos, prasideda visokie kontaktavimai,

rys savo pasisekimuose, savo geresnėse dienose į tamsią dieną visai mažai atidos atkreipė. Čia tai ir liekasi muskriausti visi, netik medžiagiškai, bet ir tautiškai. Sveikas buvo — nepaisė apie tautinius reikalus, nei apie materialią savo padėjimą.

S. L. R. K. Amerikoje yra proga apsirūpinti save, kad nereiktų, atėjus juodai dienai, prašinėti kitų, kloniotis svetimiems, kad pagelbėtų. Rašykites visi iš vien prie mus tautos ir tikybos žydinio, kursai papuolus nelaimėn netik paguos, bet sušildys, sušėps ir papenės jūsų našlaičius, neduos jiems paslėsti varguose, neduos jiems asaras lieti ant stulos karnio duonos, ant neturto.

Kviečiu visus brolius lietuvių katalikus, kurie jau suprantatė svarbą Susivienijimo L. R. K. A., kaip pašelpos taip ir pomirtinės skyriaus, prisirašyti prie jo. Kurie gi, jau esate eilėse tos mūsų brangiosios organizacijos, kvieskite, kalbinkite visus tuos, kurie mažai arba visai nesupranta svarbos taupymo sau ant vargų dienos. Aiškinkite jiems jų apsilėidimą, nesirūpinant apie ateitį ir gyvenimą.

Rinkite narius savo kuopos ir dirbkite su anais išvien labui mūsų tautos ir tikybos. Veikite taip, kad tas Jūsų darbas nenuklydėtų per niek, kad tas darbas atneštų naudą mūsų organizacijai, kad anas su jūsų pagalba susilauktų kuo greičiaus kelių dešėčių tūkstančių narių. O tada tai užžydės ir tarp mūsų santauka ir vienybė ir taupumas su kuriais ir mes pamatysime geresnę ateitį.

J. T-nis.

NEW JERSEY SLRKA. APSKRIČIO SUSIVIAVIIVIMAS.

New Jersey valstijos S. L. R. K. A. Apskričio susivaiivimas arba konferencija įvyks kovo 19 dieną, š. m., Felikso Molvido svetainėje, 21-st East st., Bayonne, N. J.

Visos New Jersey apskričio kuopos užprašoma šiame susivaiivime dalyvauti ir išrinkti delegatus išanksto. Geisti na, kad atstovų suvažiotu kodangiausia, nes daug svarbių reikalų reikės aptarti.

Konferencija prasidės tuojau po pietų, nedėlio, kovo 19 dieną.

J. Daukys, apsk. rašt.

SEKANCIOS KNYGOS GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNYGYNE:

1. „Būdas senovės Lietuvių“ — Daukanto.
2. „Christamatija“ — kun. Miluko;
3. „Europos istorija“ — Freeman;
4. „Lietuviai Amerikoje“ — Jono;
5. „Kuomi žmonės gyvena“ — Jociaus;
6. „Petras Žemaitis“ — Astrauskis;
7. „Kražių skerdynė“ —

kuopos antspauda, ir parašai viršaičių ir krasos ženkleliu už 10c.

Kun. S. J. Struckus.

SUSIV. LIET. R-KAT. AM. VALDYBOS ANTRASAI:

Prezidentas, — K. Krūšinskas, 59 Teneyck st., Brooklyn, N. Y.

Vice-Prezidentas, — A. Petrauskaitė, 563 N. River st., Waterbury, Conn.

Sekretorius, — J. S. Vasilas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasierius, — Pranas Burba, 458 Main st., Edwardsville — Kingston, Pa.

Kasos Globėjai: — J. Stulgaitis, 140 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

J. B. Valukonis, 233 Broadway, S. Boston, Mass.

Dvasiškas Vadovas, — kun. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

Knygius, — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.

Gydytojas, — Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

CHICAGOS I APSKRIČIO S. L. R. K. A. ADRESAI:

Pirm. A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

Rašt. J. J. Palekas, 4629 S. Paulina, st., Chicago, Ill.

Izd. J. Zakas, 3339 So. Emerald ave., Chicago, Ill.

Organizatoriai: A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

P. P. Petrėnas, 422 Island ave., Rockford, Ill.

BOSTONO S. L. R. K. A. APSKRIČIO VALDYBOS ANTRASAI:

Pirmininkas, J. M. Vieraitis, 12 Tatman st., Worcester, Mass. Sekretorius, J. Vaičiūnas, 52 Hulyoke st., Northampton, Mass. Kasierius, J. Jaruševičius, 1043 Washington, st., Norwood, Mass.

S. L. R. K. A. PITT-SBURGHO APSKRIČIO VALDYBOS ANTRASAI:

Prezidentas Jos. J. Tumasonis, 208 E. 14th ave., Homestead, Pa.

Vice-prez. J. Miliauskas, 1910 Carson, st., Pittsburg, Pa.

Sekretorius Kostantas Vaisnoras, 408 Tabor st., Pittsburgh, Pa.

Kasininkas kun. S. J. Čepaninis, 318 — 4th ave., Homestead, Pa.

Dvasiškas vadovas kun. M. J. Kazėnas, 318 — 5th st., Donora, Pa.

KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

CHICAGO, S. L. R. K. A. 39 kp. laikys savo mėnesinį susirinkimą, 12 d. kovo š. m., Ellis svetainėje, 5728 So. State gatvės. Visi nariai malonėkite pribiti ant šio susirinkimo, minėtame laike.

A. J. Sutkus, rašt.

CHICAGO, ILL.

S. L. R. K. A. 160 kuopa laikys savo mėnesinį susirinkimą, nedėlio, 12 d. kovo, 1916 m., Nekal. Pris. P. S. bažnytinėje svetainėje, 44 ir So. Fairfield ave., tuojuos po bažnytinio pamaldy. Visi nariai ir norintieji prisirašyti prie Susiv. L. R. K. A. 160 kuopos, nuoširdžiai kviečiame visus atsilankyti į viršinėtojų sirinkimą, o ypatingai nariai, nes yra labai daug svarbių reikalų aptarimui. Nepamirškite naujų draugų atsivesti.

G. Jakubka, kp. rašt.

biamieji draugai neatbūtinai pribūkite, nes turime daug svarbių reikalų aptarti, ir užsimokėti kiekvienas prigulinius mokesnius į kuopos kasą, kad neliktu me suspenduoti. Taipgi atsiveskite ir naujų narių, nes dabar priėmama moteris ir merginos. Kvietame visus prisidėti prie šios didžiulės organizacijos.

S. M. Karvelis, sek.

CHICAGO, ILL.

S. L. R. K. A. 15 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą, kovo 12 d., 1916, 12 val. dieną, šv. Jurgio parapijos svetainėje, Auburn ave., ir 32rd Pl. Visi sąnariai, privalo atsilankyti ant viršinėtojų susirinkimo ir užsimokėti mėnesinius mokesnius. Taip pat meldžiu atsivesti ir naujų sąnarių prisirašyti prie S. L. R. K. A. organizacijos.

G. S. Zakas, rašt.

BAYONNE, N. J.

S. L. R. K. A. 60 kuopa laikys bertainį susirinkimą, 13 d. kovo 1916, P. Milvido salėje, 26 E. 21 st., 7:30 vakare. Visi nariai privalo pribiti arba prisijusti mokesčiai.

P. Šedvydis, kp. rašt.

BEDFORD, OHIO.

S. L. R. K. A. 175 kp. laikys mėnesinį susirinkimą pas p. Prokij Interitate ave., N. 15, 13 kovo, 7 val. vakare. Mėdžiu visų sąnarių atsilankyti ant šio susirinkimo, nes daug trūksime svarbių reikalų aptarti. Podraug gali ir nauji nariai įstoti į kuopą. Prie kuopos prisirašyti galima kiekvieną vakarą išskyrus nedėlius.

J. Jonuška, rašt.

AURORA, ILL.

S. L. R. K. A. 154 kuopa laikys savo mėnesinį susirinkimą 12 d. kovo po No. 10 North Broadway. Pradžia 1:30 val. po pietų. Nepamirškite visi atsilankyti.

Taipgi kviečiame ir naujų narių atsivesti prisirašyti prie S. L. R. K. A.

V. Soris, rašt.

GERA PROGA!

Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaičių Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokinimuisi roduodu, su paveikslais (apdaryta) 35c
Viso — \$1.00
Kas atsigs iškirpus šią apgarsinimą iš „Draugo“ ir \$1.00 per money order, tas gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis

R. F. D. Route 2, HUDSON, N. Y.

A. M. Norkunas Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklelių draugystėms, o ypatingai: kokaardų, guzikų, metalinių, anameliuotų ir padengtų celluloidu, šarpu, vėliavų ir karūnų.

Man pavestus darbus atlieku artistiška.

M. A. Norkunas

166 Molrose street, Montello, Mass.

REIKALINGI VAŽINĖJANTAI AGENTAI

Kiekviename mieste važinėti ir rodyti nanja 1916 „RANGER“ modelį. Rašykite snipaiziniui su mūsų specialiu pasiūlymu.
PRISTATOMAS DYKAI del 30 dienu išmėginimo. Klausk del didelio katalogo ir pasiūkių mūsų stebuklingiausio patalyno, kuomet nors darvyto ant dviračio. Jūs busite nustebinti mūsų mačomis kainomis ir pažymėtomis išlygomis.
94 RABY, sulys diama ir spalvos Ranger dviračių. Pliusas ir so! Amerikoje. Kiti garantuoti modeliai \$11.95, \$14.75 ir \$17.90.

Karės Vaizdai.

RYGOS APIELINKĖS.

Visa Rygos apelinė, galima sakyti, vandeniuota, o vanduo tik ir gina Rygą, tą mūsų draugę.

Dar liepos mėnesį vokiečiai mėgino paimti Rygą nuo Tukumo. Šloko pusės, bet jų neleido Rygon mūsų laivynas. Ir iki šiol mūsų laivynas tebekariauja su vokiečiais: išardydamos jų kasinius, sudaužydamos jų batarėjas ir tt.

Kairysis priešinio sparnas, kuris turėtų stovėti nejudinamas, visą laiką traukiasi atgal dviejų ugnių — laivyno ir armijos pliekiamas. Ten, kur jūra susisiečia su krantu ir kasiniai su jūra, vokiečiai niekad nerimsta: horizonte pasirodo dumai, prieina nelaukiamasai priešas ir ima pleškinti jų kasinius.

Žinoma, jie atsigręžę į jūrą, o smėlyne slepiasi sunkiosios patrankos, kovojan su mūsų laivynu, tik nieko nenuveikia.

Delei to tai vokiečiai ir metėsi į Rygos jūros link, tikrai manydami jį pasiimti sau; o jeigu tai būtų įvykę — Rygos likimas dabar būtų apverčiamas. Kitaip vienok dalykai krypt: priešininkas atsikando. Nevyko, vadinasi.

Žiema mažai tepadės priešininkui, nes Rygos jūros linkis retą žiemą užšąla; vadinasi, 30—35 laipsnių reikia užšalinti Rygos jūros linkį. O tokių šalčių čia retenybė. Ir tokiam atsitikime teuzšala nedaugiau 2—3 verstų. O mūsų laivynas iš už ketveto verstų gali pleškinti vokiečius.

Musiškės pozicijos nuo pat pajurio per Kangerių ežerą nutysę iki pat Kemerų stoties ir nuo Babito ežero pelkėmis ir balomis iki Mintaujos plento. Nesenai musiškiečiai atėmė iš vokiečių Kemerų Šmardeno pozicijas, pakelė į Tukumą. Kada tai čia budavo patogiausia medžioklei vieta. Medinėiai ir dabar atsimeną, kaip nesenai čia medžiogavo tetervinus, kurapkas ir k. Čia baigiasi pelkės, raistai ir prasideda krumeliai, o toliau į Tukumą, krumeliai-kalvelės.

Šitos balos kadaisia buvo jūros liugas. Tarp jo kai-kur kyšodavo smėlio salelė. Dabargi visa apaugę tankiu mišku. Likę dar jūros atmintis: tai senų-seni smėlynai.

Tai gi pabandyk, kad nori, tokioj dumblynėj susistiprint. Visų pirma, negalima kasti kasinių: prasiiraušiai iki kelių ir — vanduo iki kelių.

Tai blogiausia, kad negalima čia susistiprinti. Daugiausia čia juodžemio. Ir prisieina pasitenkinti ravelių, uždengus šiokia-tokia velėna. Visa mūsų laimė, kad medžių nestingame; jei ne taip, tai visai būtų striukai.

Kasiniai, žinoma, ne tiek patogūs, kiek galėtų, jeigu čia, vietoj balų-pelkynų, kalvuotais druzėmis. Mes kasinius kitokius išsikastume ir kitaip susitvirtintume, nei šitoj pelkynėj.

Tiek tik tiktai mums linksmas, kad ir vokiečiams reikalingas: jų kasiniai nuo

lygiai sėdžiamie iki sumirkstant, purve.

Šito rajono kasiniai blogiau epidemijos eda kareivių sveikatą.

Sautuvą nėkados neišleisk iš rankų, vokiečiai ir miegodami mus mato. Ir, jeigu jie neatims iš mūsų Rygos, tai kiekvieną valandą yra prisirengę atsimti nors iš jų atimtus mūsų kasinius. Jų artilerija šauda labai smarkiai, ir jeigu nėra didelių atakų, tai mažieji musiai eina labai energingai ir tampriai. Va vienas tokių pavyzdys: trys musiškiečiai žvalgai eina apuostinėti vokiečių kasinių; už sudėgusio namo kamino matytis švyturiuoja ugnelė, arti vokiečių kasinių. Žirniavagiai mes šliaužėme nudegusio kamino link; atšliaužėm iki kamino — vokiečių ne pėdų; — mums bešliaužiant, mat ilūzo sniego plūtą, priešininkas išgirdo.

Pašliaužiam dar truputi, apsižvalgome: nedidelis blindažas; girdėties jame vokiečiai pašnibždom kalbasi; matyt, sėdi keli vokiečiai. Musiškių vienas pašliaužė arčiau ir jau tiko į vokiečius įmesti bombą, vieno vokiečio tečiau sėdėta už kamino, ne blindaze, ir mums atšliaužus iki kamino, jo pasitraukta į šalį ir saugota, ir kaip tik tiktai musiškių vienas pasiekė vokiečių kasinius, taip vokiečys iš užpakalio, kaip tigras puolė ant musiškių ir abudu sugriuvo blindazan; ten išsigirdo šauksmai. Likusių du žvalgu visgi nesusiminė, ir prisitaikę, įmetė vokiečių blindazan dvi bombi. Bomboms sproguos, vokiečiai išlindo iš savo kasinių... Musiškiečiai vienok, kailį išnešė sveiką.

Situose smulkučiuose musišiuose labai daug atsižymi latviai. Vokiečiai savo vie ly tinklus visada saugoja, o žvalginėties leidžia šnipus, kuriems čia šnipinėti labai patogu.

Šitoj marmalynėj apie artilerijos mūšius nėra nei kalbos. O vokiečiai artileriją atsiveža — ne arklais, apie automobilius taip pat nei kalbos, — artilerija gabenasi siaurabėgiais gelžkeiliukais arklais traukiamų. Kad ne gelžkeliai, tai ir jie čia neįvežtų nei veinos patrankos. Dabar gi visos balos tvirtai užšalę.

Čia patogiau įsikasti ir pasididbti žmoniškesni kasiniai. Tvirti kasiniai čia mums labai svarbu, nes vokiečiai mus užpuldinėja, o mes tik ginamės.

Daug jiems kenkia Dauguva; ji neleidžia jiems žengti pirmyn.

Ne Dauguva tečiaus vokiečius sulaukė, o mūsų susistiprinimai.

Kur silpniau saugojam, ten vokiečiai moka pereiti Dauguvą. Pavyzdžiui gali būti Visla pas Maciejavicius, kur vokiečiai šiemet liepos mėnesį perėjo Vislą. Ją — vokiečiai perplaukė 20—25 motorinėmis laivėmis; kiekviena laivė vežė 30—40 kareivių ir po du kulkasvydžiu. Šitas kulkasvydžių batalijonas it juodvarnių burys perskrido upę. Mūsų batarėja nesuskubo nė išsauti, kaip štai ant kranto sutraškėjo suklėjęjo priešinio kulkasvydžiai; nelaukdami, vokiečiai ėmė apsikasti. Ir neilgai dirbė, gerai susistiprinimo antrame Vislos krante.

Dauguvą taip pat vokiečiai mėgino pereiti, bet čia kitaip pasirodė; Dauguva — ne Visla, čia atskirto įgyvą tvirtovę.

Žiema, žinoma, padėjo vokiečiams tiltą ant Dauguvos, bet tuo tiltu ne taip pigiai pereinama, nes ir musiškiečiai nesnaudžia. O šaltis nelengvą ir atakuoti, nors jų kareiviai ir kažin kaip šiltai būtų apvilkti.

Kaip nekalbėsime, o vanduo vis dėlto geriausias Rygai prietelis, šaltis gi — tikras jos priešas. ("Ryg. Garsas").

KAS MUMS RAŠOMA.

Gerbiama "Draugo" Redakcija.

Meldžiu siuntinėti man jūsų laikraštį ir ant toliaus, nes labai nusidžiaugiau užgirdęs iš pastarojo numerio, kad nuo balandžio mėnesio pradės mus lankyti kasdien. Siųsdamas geriausias mano linkėjimus, idant būtų kopačiausia išsiplatines tarp katalikiškos visuomenės ir nenulstančiai laukytųsi, teikdamas dvasišką maistą. Sykiu siunčiu prenumeratoro tris dolerius metams už "Draugą".

Su tikra pagarba, Stanis Markevičius.

LINKSMA NAUJENA.

Pėtnyčioj, kovo 3 dieną sušaukiau mylimo prieteliaus "Draugo" ir kaipgi nudžiugau suradus žinią, kad "Draugas" paliks dienraščių. Užmiršau visas savo bėdas ir nelaimes ir linksma pasidarė ant širdies.

Tegul Dievas laimina mūsų katalikiškai spaudai ir veikėjui prakilniams darbams.

Sveikinu "Draugą" dienraštį ir linkiu jam kuogeriausio pasisekimo. Lai jis aplanko visų Amerikos lietuvių katalikų grūnės ir palinksmina kiekvieną gerą tėvynainį.

Su tikra pagarba, Julija Paskienė. Phila. Pa.

Prie išsinarinimo ir įspjovimui

Tuoju įrink Dr. Richter's PAIN-EXPELLER Nuo 50 metų nesuvadžijantis ir letuvinų nuplytėms namini bėdas. Tikras tikrai su pašymėta marka "IKARA". 25c. ir 50c. Butelius visose aptiekose arba stačiai nuo P. A. D. RICHTER & CO. 7 Washington Street, New York, N. Y.

A. + A.

ANTANAS ALBREKTAS,

Antanas Albrektas, 43 m. amžiaus, persikyrė su šiuo pasauliu 1 d. kovo, 1916 m., mieste Pittsburg, Pa. Velionis paėjo iš Matiskių kaimo, Pagamončių parapijos, Raseinių pav., Kauno gub. Amerikoje išgyveno apie 14 m. Paskutinį patarnavimą atliko brolis Augustinas Albrektas. Kas norėtų iš giminių ar pažįstamų daugiaus sužinoti, tesikreipia:

Aug. Albrektas,

816 1/2 W. Lombard St., Baltimore, Md.

Laikas Visiems prie Šviesos

Jei trokšti įgyti tikrą šviesą, užsisakyk laikraštį "Šviesa", kurį skaitydamas pats apsviesiesi ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią.

"Šviesa" rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą. "Šviesa" kainuoja tik 50c. metams.

"Šviesa"

46 Congress Ave. Waterbury, Conn.

Didesnė!

Didesnė!

"TIKYBA ir DORA"

Nuo Naujų Metų eina padidinti. Įvairaus skaitymo tikėjimo ir dvasiško turinio yra dvigubai tiek, kiek pirma buvo (kiekvienas tą laikraštį skaitydamas atras nemažą savo dvasiai paguodą atras taip pat išaiškinimą visokių abejonių ir užmintinimų tikėjimo dalykuose.)

Laikraštis eina du kartu į mėnesį. Kaina liko ta pati: 75c. metams. Kas atsiųs už 1c. krasos ženklelį (stampą) gaus vieną numerį pasižiūrėti. Prenumeratą galima siųsti už krasos ženkleliais.

Adresas:

"Tikyba ir Dora"

1631 W. North Ave. Chicago, Ill.

Platinkite

"DARBININKĄ"

"DARBININKAS" yra leidžiamas Darbininkų Sąjungos.

"DARBININKAS" eina tris kartus į savaitę; utarnin-kais ir ketveriais — 4 puslapių; subatomis — 8 puslapių.

"DARBININKAS" kaštuoja metams \$3.00; pusei metų — \$1.50.

"DARBININKAS" už 1 dolerį eina per keturis mėnesius.

"DARBININKO" subatinį numerį galima užsisakyti skyriumi. Metams \$1.50, pusei metų — 75c.

"DARBININKAS" apsiima būti lietuvių draugijoms organu.

Draugijų nariams eity subatomis — 8 puslapių numeris už \$1.00 metams. Tik sąlyga, — kad visi nariai imtų laikraštį ir įmokėtų po \$1.00. Mokesnį galima būtų sumokėti ir kas pusmetis — po 50 centų.

Kas iš narių tokios draugijos norėtų turėti visus tris savaitės numerius — turėtų dar primokėti metams \$1.25, arba iš viso jam atsiųstų "DARBININKAS" \$2.25.

Adresas:

"Darbininkas"

242 W. Broadway So. Boston, Mass.

Draugijų Reikalai

TAUTOS FONDO VALDYBA

Pirmininkas Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

Raštininkas Adv. A. A. Šlaikis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Išdinininkas B. Vaišnora, 1514 Carson st., S. S., Pittsburgh, Pa.

Išd. globėjai: A. Nausiedienė, 917 W. 33 st., Chicago, Ill.

Jonas Jaroševičius, 1048 Washington st., Norwood, Mass.

SVENTO ANTONO DRAUGI

JOS, WAUKEGAN, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Steponas Kelotis, 1344 So. Jackson st.

Pagelbininkas, Kazimieras Burbas, 1416 So. Park ave.

Protokolų raštininkas, Antanas Samoška, 1230 So. Victoria St.

Finansų raštininkas, Jonas Bakšys, 1327 So. Victoria st.,

Kasos globėjai: Leonas Krikštinavičius, 1326 So. Victoria St.,

Adomas Jonaitis, 1326 So. Victoria St.,

1. Maršalka, Pranas Dapkus,

1407 So. Park ave.

2. Maršalka, Antanas Didjurgis, 1327 So. Park ave.

Knygius Pranciškus Kapturkauskas, 1321 So. Victoria, St.

Susirinkimai po aštuntai kiekvieno mėnesio, apie pirmą valandą po pietų. Lietuvių svetainė, 9 ir So. Lincoln gatv.

AM. L. R. K. MOTERŲ SĄJUN

GOS CENTRO VALDYBA.

Pirm. — Marijona Juškenė, 129 Melrose st., Montello, Mass.

Vice-pirm. — Pranciška Nautaitė, 2006 String st., Chicago, Ill.

Rašt. — M. L. Gurinskaitė, 3347 Auburn ave., Chicago, Ill.

Išd. — Antanina Nausiedienė, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Išd. globėjai: Pranciška Macijauskaitė, 4358 S. Fairfield ave., Chicago, Ill.

Ona Nausiedaitė, 1447 S. 50th ave., Cicero, Ill.

Daktarė-Kvotėja: Dr. A. S. Šlaikienė, 3352 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Dvas. Vadovas: kun. F. Kelešius, 50 W. 6th st., So. Boston,

Jau išėjo PAZANGOS No. 1. 1916 m.

ir eis regulariai kas mėnuo.

Pasiskubinkite užsirašyti Pažangą! Tai vienatinis, didelis, lietuvių kalboje mėnesinis literatūros mokslo, politikos ir visuomenės iliustruotas laikraštis, stovintis ant krikščioniškų ir tautiškų pamatų!

Nė savaitraštis, nė dienraštis nepavadous mėnesinio žurnalo, kuriame visados rasi savo sielai maisto.

Skaitykite visi Pažangą, nes PAZANGA duos Jums gražių pasiskaitymų, kurie nekadados nespėta.

PAZANGA svarstys politikos ir visuomenės reikalus aiškioje visiems suprantamoje kalboje.

PAZANGOJE rasi svarbesnius dalykus, apie kuriuos rašo kaip lietuvių visi laikraščiai, taip ir kitų tautų. Kad ir vien tik Pažangą skaitydamas nebūsi aklas visuomenės viešame gyvenime!

PAZANGA tėms ir užrašys ant savo lapų naujausius mokslo išradimus, kuriuos mes turime žinoti.

PAZANGA turi bibliografijos skyrių, kur bus nurodomos naujos knygos ir jų vertė.

PAZANGA galutinai duos vietos noriai lavintis jauniems literatams ir mokslo vyrams savo skiltyje.

PAZANGOS kaina metams tikrai \$3.00; pusmečiui \$1.50; trims mėnesiams 75c., atskiras numeris 25c.

Knygynams ir agentams bus daromos didelės nuolaidos, kad visiems būtų lengviau prieinamas taip svarbus laikraštis.

Kreipkitės visais administracijos, redakcijos, agentūros reikalais šiuo adresu:

Pažanga

P. O. Box 204 GIRARDVILLE, PA.

P. S. Užsimokėjusieji Draugo B-vei negavę žurnalo, tuojau kreipkitės administracijos adresu.

"EŽYS"

Jei pats sugebi — į "Ežį" rašyk.

Nori sveiko juoko? — prie "Ežio" eik.

Pažink pirmą "Ežį", ir tuokart peik.

"EŽYS" mėnesinis juokų laikraštis, bado lygiai amerikiečius, lygiai Britanijos lietuvius. Atsiųsk adresą ir gausi pasižiūrėjimui numerį uždyką, o kai pamatysi, tai visad "Ežį" skaitysi. Kaina metams 75 centai, pusmečiui 40 c. pinigai siunčiami money orderiais.

Adresas:

"EŽYS"

213 Station Road, Dykehead Shotts Scotland

"Tautos Rytas"

Mėnesinis Blaivininkų Laikraštis 16 puslapių didumo. Kainuoja metams 50c.

Adresas:

Rev. J. Valaitis

28 Cherry St. Shamokin, Pa.

Geriausios Farmos

SVENTO MYKOLO DRAUGI

JOS, ROCKFORD, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Kazimieras Mikulajus, 1020 — 1022 S. Main st.

Pirm. pagelbininkas ir Išdinininkas: P. P. Petrėnas, 422 Island ave.

Protokolų raštininkas: J. J. Merčaitis, 1530 West st.

Finansų raštin.: J. Zobinas, 1129 So. Church st.

Išd. globėjai: V. Kadzevičius ir F. Patašius.

Maršalka: J. Makauskas.

Apstatytės Maldos S. S. V. J. Dr-stės, Dievo Apveizdos parapijos valdybos adresai:

Pirm. — A. Stulginskis, 715 W. 19 Pl.

Pag. — M. Ramanavičia, 547 W. 20 st.

Rašt. — Liud. Sabaliauskaitė, 1714 S. Union ave.

Fin. Rašt. — K. Vasiliauskas, 558 W. 14 st.

Išd. — A. Grišius, 732 W. 19th st.

Kasos glob.: Zof. Bartkevičaitė, 1828 S. Peoria st.

Al. Klimas, 558 W. 14 st.

Maršalka, — Mikolas Jatušis, 622 W. 15 st.

Pirkite pas mus farmas didžiausioje Lietuvių Farmierių Kolonijoje Amerikoje.

Ta kolonija yra mūsų uždėta 1905 metais, ir jau apgyvendinama su 300 lietuvių. Mes esame seniausio ir didžiausio farmų pardavėjų lietuvių Amerikoje. Mes parodame teisingiausią būdą, išdodame pirkėjams varantinius popierius, Deeds ir čyusts Abstraktus be jokių ekstra mokesčių. Mes turime šimtus visokio didumo farmų parodų: išdirbtų, su užstatais jais, su socialis ir budinkais. Žemė dirtingiausia: lygi su juodžemiu ir molu, ir molis su gėra smėliu. Geriausia žemė dėl visokių javų, durkų, sodų, pievų ir dėl ganyklų. Turime daug žemės neišdirbtos, geros, kuri parodoma visokio didumo plotais, pigiai, po \$6.00 akreis ir brangiau, ant lengvų išmokėjimų. Kiekvienas gali tokios žemės pasiimti, ir dirbdamas mieste išmokėti, lygdamas tokia būdu geriausią farmą. Pasiskubinkite nusipirkti žemės, nes ji greit eina brangiai. Atvažiuokite pas mus, mes užtikiname jus, kad surasit farmų pagal savo norą, ir už ką busite dėkingi. Kviečiame visus miestų darbininkus ir biiznierių apsigyventi gražiam ir sveikame krašte, kur yra aplink vaikams mokyklų, bažnyčių, geležinkelio ir gerų žvyruotų kelių, aplinkoje pirklybino miesto Scottville's ir paktavo miesto Ludington, Mich. Nusipirkite mūsų kolonijoje farmas, jums taip patiks ant mūsų farmų, kad apie miesta nei pamysliti ne-norėsite. Turėsite ant farmos sau užtikrintą gerą gyvenimą; trumpa laiku farmą pati išimokėsite visokių skolų, ir jus liksite į kelias metus turtingais farmeriais. Rašykite tuoj gausite Lietuvių Kolonijos mapą farmų katalogą dovanai. Tik idė už 4 c. stampo del pacts kas

Tikras adresas:

A. KILDIS and CO.

REAL ESTATE

People's State Bank

SCOTTVILLE

yra tai "nesamoniškiausios" melas, nes socialistai turi kaip tik priešingą "įsivaizdavimą". Bet ko? Nepasako. Bet gi suprasime čia mes "svajojamą" jų "lygybę". Pav. lai būna taip: "ciilikizmas" jau įvyko ir "lygybė" užvespatavo. "Rojus" ant žemės, nėra ko ir bekalbėti. Bet gi kur toji "lygybė" randa, tai tulas "ciilikas", vardu lai būna "Zvirblis", prakaite dirbdamas sunkų darbą Crane'o geležies liejykloje, negali jokiu būdu suprasti ir del ko pav. vienas "Naujienu" vedėjas, sėdi vėsiamose ofise ir rudydamas cigarą, diktuoja laiška stenografui. "Naujienu" vedėjas aiškina "Zvirbliui", kad jo darbas yra visados įsakinėti ir valdyti, ką galima atlikti ofise, o "Zvirbliui" darbas yra, yra rankų darbas. Vienok "Zvirblis" nesugebia išmanyti, kaip "tai gali būti; juk "lygybė" yra ir del to tai, jo nuomone, kad visi vyrai turi dirbti iš eilės liejykloje ir ofise. "Naujienu" vedėjas negali to užginti, nes "lygybė" privalo būti tarpe visų ir del to tai imasi už darbo liejykloje, bet nepratęs prie jo, nepajėgia visko atlikti ir štai apverčia katilą su įkaitusia raudona geležimi. Tuo tarpu "Zvirblis" eina ofisan, užsidega cigarą ir užmiršta duoti paliepiną; rezultate, liejykla lieka liepsnose. Darbas gauna tai, ką pagaminome. "Ciilikizmo" "lygybės" nuopelnai užbaigti; iš liejyklos nėra Crane'ui pelno, bet milijono dolerių blėdies. Ar tokią "lygybę" skelbia "Naujienu" vedėjai? Jeigu tokia, tai ištikrųjų galima tai pavadinti nesamoniškiausiu absurdu. Bet gi tas viskas "Naujienu" nenauiena skelbti nonsensinius absurdus ir tuomi mulkinti tamsius darbininkus skaitytojus.

Iš patyrimo yra žinoma, kad betikybė spauda nieko naudingo nesuteikia darbininkui skaitytojui, apskaitinimo ir kvailinimo už sunkiai uždirbtą jo skatiką, kurį veltui užmoka tosios "ciil-

kinės" spaudos palaikymui. Taigi kiekvienas susipratus katalikas ir tėvynainis, matydamas panašios spaudos ne-naudingumą ir kenksmingumą, privalo šalintis nuo panašių laikraščių, bet remti katalikiškąją laikraštiją, iš kurios apturės daug didesnę naudą ir tikrąją apšvietą, nes katalikiškoji spauda ištikrųjų yra tikroji apšvietos gamintoja.

A. Tamoliūnas.

NAUJOSIOS ANGLIJOS JAUNUOMENĖ VYČIŲ REIKALĖ.

Mėsiedas praslinko, sykiu su juo dinga linksmybė. Visos pasilinksminimo vietos, kuriose mūsų jaunimas leisdavo linksmai laiką jau uždaro. Gavėnia, tai laikas atgailai ir produktyviškam darbui.

Ypatinai mes, Vyčiai, turėtume per šį laiką uoliau pasidarbuoti.

I Bostono L. Vyčių apskr. konferenciją, atsibuvusią sausio 16 d., 1916 m. Montello, Mass., suvažiavę nuo katalikiškos kuopos delegatai, padarė daug gerų nutarimų, iš kurių svarbiausi bene bus šie:

1. Prie kiekvienos L. Vyčių kuopos sutverti ir L. R. K. Spaudos Draugijos skyrių, kaip vienintelę visiems prieinamą apšvietos draugiją. Rodos tas įvykdinti nėra sunku; reikėtų tik gerų norų. Bet kol kas tas nutarimas ir tebėra nutarimu. Gal viena, antra knopa tai ir įvykdė, o kitos taip ir tebelaukia.

Pasirodo, lyg kad Vyčiai priešingai apšvietai ir geriems raštams.

2. Nutarta organizuoti mažus vaikus ir Vyčių kuopas.

Kaip tai prakilus būtų darbas, kad tuos priaugusius vaikučius kas lavintų, mokinėtų, lietuviškoj dvasioj auklėtų. Kokia tai būtų visiems nauda, jei jie išaugtų tikrais lietuviais, tautos darbininkais.

Tą Vyčiai gerai suprato ir karštai parėmė žodžiais ir pažiūdomais dirbti, bet praktiškai tas klausimas taip ir tebėra nejudintas.

Delko - gi taip yra? Delto, kad mes, Vyčiai, mokame per daug girties, o mažai dirbti. Argi nevertėtų kiek daugiau subrusti ir nors nutarimus vykinti.

Vėlgi, kiekvienos L. Vyčių kuopos ir nario pareiga tverti ten Vyčių kuopas, kur jų dar nėra. Man žinoma net kelio-likia vietų Mass. ir Maine valstijose, kur galėtų Vyčių kuopa gerai gyvuoti, bet dar jos nėra, nors gretimose kolonijose Vyčiai puikiai laikosi, bet apie savo kaimynus nenori nei žinoti.

New Hampshire ir Rhode Island valstijose nėra nei vienos kuopos.

Argi tai nevertėtų pasirūpinti draugams iš Mass. valstijos sutverti ten vienintelę jaunuuomenei naudingos organizacijos skyrių.

Jaunime, ar gi jau ne laikas mums pasižvalgyti kas aplink veikiama? Jei kuris iš mūsų mažai domos kreipė į savo dr. J. L. Vyčius, gal jau Jabar persitikrino ir pažino L. Vyčių idėją, — tai stok į jų eiles ir tobulinkis; kol dar laikas, kol jaunystės dienos skaisčiai žydi — siek prie kiltiesnių idėjų. Jau laikas mums mesti senas madas, nepadorius pasilinksminimus, kurie nieko gero neišmoka, bet tik brangią laiką sugaišina, ir tuomi pasidaro didelė skriauda.

Spieskimės visi į vieną organizaciją, kurioje mes galėsime skleisti savo idėjas ir būti naudingais veikėjais.

Vyčių kuopos, jei jaučiate koloniją, kur Vyčių dar nėra, — stengkitės ten sutverti.

Jei kokioje N. Anglijos kolonijoje dar nėra Vyčių, o norėtumėte ten sutverti, bet mažai turite apie L. Vyčių organizaciją — informacijų, — tai kreipkitės į L. Vyčių centrą arba pas Bostono apskr. raštininką, J. J. Ramanaską, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass. Jis mielai noru patar-

geografijos apskritai — 12 knyg., VI gamtos — 16 kn., VII darbo ir ūkės — 5 kn. ir VIII sveikatos — 4 knyg. Šios knygtės yra būtinu kiekvieno ratelio dalyku.

Jeigu ratelio knygynas negal patenkinti skaitytojus per ilgą laiką, tai reikalingas kitas, taip vadinamas papildantis knygynas, kurs yra šimtininko globoj; iš jo naudojasi 10 ratelių. Čia randama šios knygos: I tikybos ir doros skyrių — 27 knygos, II apysakų ir apskritai poezijos — 111 knygų, III mokslo skyrius: literatūra, geografija, istorija, sociologija — 107 knyg., IV ūkės skyrius — 63 knyg., V sveikatos — 13 kn., VI ratelių knygyno komplektas — 62 kn.; iš viso 383 knygos apie 80-100 dol. (rublių) vertės. Šis knygynas tai dar ne visa: reikalingas visos parapijos knygynas, kuriame turi būti: 1) ratelio knygyno komplektas, 2) papildantis knygyno komplektas, 3) daugybė kitų knygų.

Knygos turi būti aptaisytos ir pagal skyrius spintoj sudėtos. Knygininkas, išduodamas knygas, pažymi laiką ir ėmėjo pavardę tam tikrame sąsiuvinyje; sugrąžinimo knygos laiką taipgi pažymi.

5. Mokesnis. Gal kam pasirodyti, jog per daug pinigų reikalinga knygynų įtaisymui. Tačiau taip blogai nėra ir štai delko. Būtinai reikia paskirti kiekvienam žmogui tam tikrą mėnesinę ar savaitinę mokesnį. Geriausiai paskirti minimumą po 10c. mėnesiui. Tiek kiekvienas gali lengvai mokėti. Vėliau, atsižūrint į reikalus, galima tą mokesnį padidinti. Praktika parodė, kad žmonės noriai pakelia mokesnį: jie mato organizacijos ir darbo naudą, tai išlaidų nesigaili.

Imokėti pinigai, pv. 10c., šiaip dalinama: 5c. eina vado apmokėjimui už darbą, 2c. — rašomiosios medžiagos supirkimui, likusieji — 3c. — knygynui ir šiaip kapitalui. Mokėdami tokiu būdu po 10-20c. mėnesį, jie pilnai apmoka per kokius 10 metų visus knygynus ir dar šiek tiek kapitalą sudaro.

Čia turiu pažymėti, jog negalima palikti vadų, kaip dešimtininkų taip ir šimtininkų, neapmokamais: lovanai dirbti gal net ir ideališkiems žmogui inistai. Negalima tą dalyką palikti kokiems nors liu-

4. Knygynai. Kiekvienam žmogui pridera turėti mažiausiai šios knygos: 1) maldaknygė, 2) katekizmas, 3) šventraščio Naujas įstatymas, 4) šventoji istorija, 5) tėvynės istorija, 6) trumpa geografija ir 7) kokia nors padori apysakėlė. Šios knygos turi būti kiekvieno savastim. Teisybė, nėra būtino reikalo turėti visas viršminėtąsias knygas, prigulint prie ratelio, kurs turi tam tikrą knygynėlį, apie kurį tuojau bus kalbama. Kiekvienas ratelis turi savo knygyną mažiausia su 64 knygomis, kainuojančiomis apie 17 dolerių (rublių). Jų skyriai: I tikyba — 6 knygutės, II kalbos: rankvedžiai ir pasiskaitymui knygutės — 12, III Aritmetika — 2 kn., IV Lietu-

vos istorijos ir geografijos — 7 kn., V gamtos, VI

geografijos apskritai — 12 knyg., VI gamtos — 16 kn., VII darbo ir ūkės — 5 kn. ir VIII sveikatos — 4 knyg. Šios knygtės yra būtinu kiekvieno ratelio dalyku.

Jeigu ratelio knygynas negal patenkinti skaitytojus per ilgą laiką, tai reikalingas kitas, taip vadinamas papildantis knygynas, kurs yra šimtininko globoj; iš jo naudojasi 10 ratelių. Čia randama šios knygos: I tikybos ir doros skyrių — 27 knygos, II apysakų ir apskritai poezijos — 111 knygų, III mokslo skyrius: literatūra, geografija, istorija, sociologija — 107 knyg., IV ūkės skyrius — 63 knyg., V sveikatos — 13 kn., VI ratelių knygyno komplektas — 62 kn.; iš viso 383 knygos apie 80-100 dol. (rublių) vertės. Šis knygynas tai dar ne visa: reikalingas visos parapijos knygynas, kuriame turi būti: 1) ratelio knygyno komplektas, 2) papildantis knygyno komplektas, 3) daugybė kitų knygų.

Knygos turi būti aptaisytos ir pagal skyrius spintoj sudėtos. Knygininkas, išduodamas knygas, pažymi laiką ir ėmėjo pavardę tam tikrame sąsiuvinyje; sugrąžinimo knygos laiką taipgi pažymi.

5. Mokesnis. Gal kam pasirodyti, jog per daug pinigų reikalinga knygynų įtaisymui. Tačiau taip blogai nėra ir štai delko. Būtinai reikia paskirti kiekvienam žmogui tam tikrą mėnesinę ar savaitinę mokesnį. Geriausiai paskirti minimumą po 10c. mėnesiui. Tiek kiekvienas gali lengvai mokėti. Vėliau, atsižūrint į reikalus, galima tą mokesnį padidinti. Praktika parodė, kad žmonės noriai pakelia mokesnį: jie mato organizacijos ir darbo naudą, tai išlaidų nesigaili.

Imokėti pinigai, pv. 10c., šiaip dalinama: 5c. eina vado apmokėjimui už darbą, 2c. — rašomiosios medžiagos supirkimui, likusieji — 3c. — knygynui ir šiaip kapitalui. Mokėdami tokiu būdu po 10-20c. mėnesį, jie pilnai apmoka per kokius 10 metų visus knygynus ir dar šiek tiek kapitalą sudaro.

naus tveriant naujas kuopas, arba suteiks informacijų ir nurodys kalbėtojus.

Pasistengkite taip pasidarbuoti, kad ant ateinančio seimino kuopų skaičius pasidvigubintų.

Daugiau veiklumo Vyčiai!

J. A. Vaitekūnas,
L. Vyčių Bostono apskr. pirm.
Box 214, Poquonock, Conn.

PRIE ST. ŠIMKAUS ATSAIKOS:

Mano atskaitoj, tilpusio už praeitą savaitę numerį, pasakytą:

Manau, jog neprošali bus pasakyti ir kaip tie pinigai pasijusti. Taigi:

Per Olsauko banką Chicago (2 liepos ir 25 rugp. 1915 m.) \$796.00

Per Paltanavičių, Worcester, Mass. (14 d. rugpjūčio 1915) 111.00

Per Ramanaską Lawrence, Mass. (25 d. rugp. 1915) 464.00

Per National Bank 4th st., Philadelphia, (2 d. gruodžio 1915 m.) 50.00

Per Kažemėką, Waterbury, Conn. (30 d. sausio 1916 m.) 795.00

Iš viso \$2,216.00

Drauge pranešu, jog aukos, surinktos per mane prakalbą iš Ansonijos Lietuvių, \$305.22, taipgi išsiųstos per p. Tareilą; gi aukos, surinktos 20 d. vasario iš Harrisono, N. J. lietuvių, \$73.60, atmetant \$7.60 išlaidų išsiųstos per Kažemėką, Waterbury.

Jeigu Tautos Fondas, Lawrence'o Mass., lietuvių komiteas ir kitos lietuvių organizacijos, kurios rengė man prakalbą ir kurioms aukas palikau, duotų šiek tiek iš mano surinktų aukų atskaitą visuomenei arba nors ir man, būčiau begalo dėkingas, nes tas mane išgelbėtų nuo visokių galimų nesusipratimų.

Lietuvių Draugijos ingaliotinis,
St. Šimkus.

\$10 — \$10,000 FONDAU KOJO:

39. Simonas Makauckas iš Elizabeth, N. J., prisijusdamas dešimtinę T. F. rašo: "Prisideda ir aš su naštes grašiu" — \$10.00

40. L. Vyčių 14 kp., Cice-ro, Ill. \$10.00

41. Nekalto Prasidėjimo Dr. ja Panų ir Moterų, Chicago, Ill. (šv. Jurgio parap.) 10.00

42-46. Lietuviai Darbininkai iš "The American Brass Co.", Waterbury, Conn. (Surinko p. V. J. Stankevičia. Aukotojų vardus paskelbsime kitame num.) \$50.00

47. Jonas Guscūis, Indiana Harbor, Ind. \$10.00

48. Pranas Guscūis, Indiana Harbor, Ind. \$10.00

49. Juozas Rodžius, Indiana Harbor, Ind. \$10.00

Šis-Tas.

Amerikos lietuviams toks svarbus ištiko momentas, kad net Burbulas prisibijodamas jo ypato izoliavimo, buvo išdumęs Kalifornijon orečių paragauti.

Socialistams surikus, kad katalikai su tautininkais pradeda sebrauti ir socializmui su demokratiškąja lietuvių partijos šaka prisieina riestai, Burbulas skubiai apleido malonias vietas ir sugrįžo ant "draugučių" pakasynų.

Katalikų ir tautininkų susitarimo ryšys sunkiai mezgamas, bet užtai galima pasitikėti, kad mazgas bus neatmezgamas.

Po šimto plyni! Jei katalikams ir tautininkams pasiseks "klerikalizmas" ir grabą ingrusti, tai visai graži isto-

Buk tikras, kad Jus sunkiai uždirbti pinigai yra padėti bankoj, kuri duoda Jums pilną užtikrinimą.

Pradėk taupyti šlandie; reikalinga tik vienas doleris, kad pradėti taupymo darbą.

Visados daryk biznį su banka, KURI YRA BANKA

Peoples Stock Yards STATE BANK

Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės

Išteklius arti \$6,000,000

Po valstijos priežiūra.

Seniausia, didžiausia ir stipriausia banka vakarus nuo Stock Yardų.

rėja išeitų.

Bet, visa ko dėlei, geriausia bene bus "klerikalus" padovanoti Jurgui Spurgiui. Jis jiems kad parašys "hymną", net socialistai pasistiebs.

Socialistai griaudingai praneša, kad jų fondo pinigai pasijusti Lietuvon sušelpimui, sugrįžo. Gal nabagai nemokė-jų vokiško antrašo padėti, o Kaizeris kaip tik lietuviškai nemoka.

Zemaitė su Bulota turbūt pėsti iš Lietuvos į Ameriką keliauna, kad jų taip ilgai niekur negali sulaukti.

Socialistų Sąjunga taip smarkiai auga, kad iš 3,000 narių vos 2,095 beliko. Kai kurios kuopos tik po vieną spyri teturi.

Spragų mūsų gyvenime tiek daug pasidarė, kad vargiai besuras jas visas ir istorija.

"Kova" skundžiasi, kad žmonės nepasitiki "klerikalais". Jei "Kova" rečiau vartytų "orakulus" ir sapninius — tai jai nereikėtų ir nebūtų "klerikalizmo" manija sirgti.

Paraginimas visiems neprošal. Žiūr, "Laisvė" paskaičius "Imk ir Skaityk" net "Lietuvai" į kaktą pabučia-vo.

"Santikos" Krambambina, bembambiliui pripažįstu pūnas pilietystės tiesas ir, kaip labai išmintingą kramstį, pavedu visų draugų socialistų malonei. Jau jis kaip reikia pakramtys.

"Ateities" patarimus pagimdo "Darbininko" pritirimai.

Burbulas.

val., ūkei 2 val., iš viso 36 valandos.

Žinoma, atsižūrint į aplinkybes, ši norma gali būti pakeista, prailginus gi kursų laiką, proporcingai valandos padaugintos.

Kursų metu dalyko išguldymas tęsiasi 15-20 minučių, kita gi lekcijos dalis paliekama klausimams, išaiškinimams, diskusijai. Apskritai visa lekcija neturi tęstis ilgiau 45 min. Po 15 gi minučių poilsio galima pradėti naują lekciją. Čia reikia kuo išsiaiškinti pabrąnti, jog labai didelę mokyme rolę lošia diskusijos, Taigi jos reikia ir pavesti daugiausiai laiką. Reikia mokinius padirginti ir pripratinti prie to, kad ko tik nežino, tuojau klausų. Išaiškinimas jų klausimų lavina juos labiau, negu ilgi išvadžiojimai paties mokytojus.

Be to reikia atkreipti atidą į individuališkumą arba savarankiškumą. Jeigu jau mažiems patinka savarankiškas veikimas, tai tuo labiau jis turi teisę apsiereikšti pas suaugusius.

Persunku būtų tokius kursus surengti vienam. Tam tikslui reikalinga padaryti talką, užkvičiant inteligentus (mokytojus, valdininkus, kunigus) vietinius arba iš kitur ir darbą tarp savęs pasiskirstyti.

3. **Vedėjų darbavimas rateliose.** Kuomet vedėjai išlaivinti, jie grįžta prie savo ratelių ir imasi darbo. Po kartą ar du į savaitę vedėjas surenka visą savo ratelį (pats dvylikas) ir moko juos rašyti, skaityti, tikybos, istorijos ir tt., pagal tai, kaip kas reikalauja (atsižūrint į tai, ar kas jau moka kiek rašyti ar dar visai ne). Aabelas rašymo ir skaitymo regulas išaiškina visiems drauge; reikale gi paaiškina skyrium.

Apskritai, vadas parodo tik mokymosi būdą, dirba - gi mokiniai patys namie. Lekciją turi užduoti vadas, būtent vienam pasako, kad jis tai ir tai pasakytų ir sekantį kartą atėjęs apskaitų ką skaitęs; kitam paliepia šį tą parašyti ir pagalios parodyti ir t. t. Rašymo temas gali būti: 1) perskaityto dalyko aprašymas, 2) aprašymas kaip dieną arba savaitę praleido, 3) girdejojo pamokalo turinio užrašymas, 4) gamtos apibūdinimas, 5) laiška

Sekantį kartą vadas išklauso apsakymų, peržiūri rašymą, pataiso ir paaiškina klaidas. Jei kuris mokinių nesuprato ko klausia vado. Apskritai, su dešimtininku vadas turi per daug darbo.

Vadai dešimtininkai išduoda savo darbo atskaitą prieš šimtininkus, šie gi pastarieji prieš kleboną arba respective organizatorių. Tai atlieka pagal sutartį: kas savaitė arba kas mėnuo. Anie (šimtininkai, organizatoriai) juos pagiria arba papeikia pagal tai, kaip užsitarnavo; be to duoda naujus patarimus, išaiškina abejojimus.

Apykaitos (kuria išduoda šimtininkai arba dešimtininkai) išdavimas gali būti atliktas žodžiu arba raštu. Gera yra mokinių sąsiuvinius parodyti.

Nedėdieniais (ir kartais šventadieniais) daromi susirinkimai. Atvykstančių skaičius priguli nuo parapijinės salės didumo ir jos intalumo: atvyksta vien vadai - šimtininkai (iš 2,000 suaugusių parapijonų atvyksta 20) arba drauge ir dešimtininkai (200+20) arba ir atskiri asmenys. Juo daugiau atvyksta, juo geriau. Organizatoriai paskiria kiekvienam šventadieniui darbą: eilę kokių nors klausimų arba paskaitą, arba deklamaciją. Diskusijos ir čia lošia svarbią rolę.

Iš augščiau rašyto paaiški, jog organizatoriaus arba klebono darbu yra kursų steigimas vadų išlaivimui, vadų pranešimų išsklausimas, šventadienio susirinkimuose dalyvumas ir nuolatinė visos organizacijos globa. Tas neapsunkina per daug organizatorių. Teisybė, išspradži reikia pasidarbuoti daugiau, bet paskui dirba kiti, o patys tik prižiūri. Dalykų stovį sužino šventadieniais nuo vadų (šimtininkų ar dešimtininkų).

4. **Knygynai.** Kiekvienam žmogui pridera turėti mažiausiai šios knygos: 1) maldaknygė, 2) katekizmas, 3) šventraščio Naujas įstatymas, 4) šventoji istorija, 5) tėvynės istorija, 6) trumpa geografija ir 7) kokia nors padori apysakėlė. Šios knygos turi būti kiekvieno savastim. Teisybė, nėra būtino reikalo turėti visas viršminėtąsias knygas, prigulint prie ratelio, kurs turi tam tikrą knygynėlį, apie kurį tuojau bus kalbama. Kiekvienas ratelis turi savo knygyną mažiausia su 64 knygomis, kainuojančiomis apie 17 dolerių (rublių). Jų skyriai: I tikyba — 6 knygutės, II kalbos: rankvedžiai ir pasiskaitymui knygutės — 12, III Aritmetika — 2 kn., IV Lietu-

pavydas, kalbos ir kiti negeistini apsiereikimai. Geriausiai tatau paskirti mokesnį: tas ir vadą skaitins prie uolensio darbo ir žmonės tuomet rimčiau žiūrės į dalyką.

Geriausia aukas rinkti kas mėnuo.

Viršminėtasai aprašymas geriau tinka tirštai apgyventose parapijose, kaip antai Lietuvoje ir, tikinčiai, Amerikoje. Rečiau apgyventose parapijose pv. Škotijoje, Danijoje, jurgi tas pats metodas tinka, tik jau čia randasi kėblumai delei atstumo, kuris trukdo sinesimą vadų dešimtininkų su šimtininkais ir šie abiejų su klebonu. Čia reikalingi tam tikri revizoriai, kurie laiks nuo laiko, kas dvi savaiti ar kas mėnuo, apvažiuoja ratelius ir apžiūri dalykų stovį. Tokiais revizoriais gal būti pats klebonas, arba šimtininkai, arba kiti kompetentiški asmenys. Šiose aplinkybėse gana sunku taipgi padaryti susirinkimus. Tačiau prie gerų norų daug gero galima padaryti ir šiose aplinkybėse, kaip parodė p. Kviesinskio veikimas.

Taip tai išrodo dalykas. Žinoma, trumpai rašant sunku buvo aiškiai išdėstyti viskas. Tikinčiai, jog atsiras žmonės, kurie parašys apie tai plačiau ir aiškiau. Be to, jeigu kas būtų žingeidus šio to paklausti šiame dalyke, noriai suteikčiau paaiškinimus pagal išgalėjimą, nes turiu progą dažnai matytis su šio dalyko žinovu, p. Kviesinskiu.

Aš neturėjau nė laiko nė progos surinkti tinkamas lietuviškas knygutes ratelių ir papildantiems knygynams; viršminėtajai statistikai pasinaudojau žiniomis gautomis nuo p. K.; tikinčiai, kad tarpa mokytojų arba šiaip specialistų atsiras kas, kurs tai geriau atliks.

Kun. A. Steponavičius.

Fryburgas, 29 - XI - 15.

Talpiname šį straipsnį ne del to, kad išdėstyta lavinimosi ratelių sistema būtų galima praktiskai Amerikos lietuvių gyvenimui įvesti, bet vien del to, kad jame yra kiek naujų dalykų. Išdėstytais daly-

Waterburio Naujienos.

Tautos šventė.

Vasario 23 d. čia buvo švenčiama Tautos Diena ir renkamos aukos.

Kaip buvo pirmiau rašyta "Drauge", kad kai kurių aplinkybių dėlei negalima buvo įvykinti šv. Kazimiero dienoje Tautos Dieną, tai ji įvyko pirmąsias, vasario 23 d.

Tautos Fondo vietinis skyrius, kuris susideda iš atstovų nuo visų vietinių katalikiškų draugijų, surengė vakarą su įvairiu program. Vakare su prakalba dalyvavo Hartfordo klebonas, kun. J. Ambrozas, kuris savo prakalboje skatino visus aukoti nuo karės nukentėjusiems lietuviams, apibieždamas jų vargus ir ašaras. Kitas vakaro programos dalis papuošė vietinis vargonininkas, J. V. Kovas, su šv. Juozapo Choru; gražiai sudainuota keletas dainelių.

Už vis giliausį įspūdį padarė "Tėvynės Ašaros". Lėšimas puikiai išėjo, nes ir scena buvo tinkamai prirengta.

Užsibaigus programai, prasidėjo aukų rinkimas; kiek aukų surinkta dar nežinia, nes Tautos F. komisija tebedirba, išsiųs renkama aukas. Beabejotai, kad tas vakaras ir dar šiomis dienomis renkamos aukos, sudarys nemažą pinigų sumą. Taip pat T. F. komisija siuntė savo atstovus į draugijų susirinkimus ir prašė aukų; kaip girdėti, kai kurios draugijos nemazai aukojo, ir dar darė savo susirinkimuose rinkliavas. T. F. komisija galutinai išduos atskaitą, kuomet jau pabaigs savo darbą.

Blaivininkai sukruto.

Vasario 27 d., buvo Pilnųjų Blaivininkų kuopos susirinkimas, kuriame nuo karės nukentėjusiems apšėiai aukų surinkta. Per šį susirinkimą J. V. Kovas paskatino moteris blaivininkes pradėti Lietuvos pavargėliams ir rinkti aukas nuo savo būdingųjų "pėdos dienose; kelios jau pasižadėjo tą darbą vesti. Toliau J. J. Kovas ir poni Zailskienė skatino visas moteris ir merginas blaivininkes, kad jos prisigulėtų prie Moterų Sąjungos. Daug prisirašė prie M. Sąjungos kuopos.

Blaivininkų draugija nutarė, kad per kiekvieną susirinkimą daryti rinkliavą nuo karės nukentėjusiems. Reikia pripažinti blaivininkams didelį darbštumą; jie čia sutvėrė Vyčių kuopą ir Moterų Sąjungos kuopą. Taip pat didesnė blaivininkų pusė ir draugijų atstovai paskirti Tautos Fondo skyriaus komisijon.

"Rūtos" draugija.

"Rūtos" draugija padarė praklinų darbą. Atsilankius ant jų susirinkimo p. Kovui ir paskatinus dirbti vienybėje, nuo karės nukentėjusiems paskyrė \$15.00, ir išrinko dvi atstovus į vietos Tautos Fondo skyrių.

Šv. Onos draugija.

Šioje draugijoje veik visos anglijos merginos ir moterys pasipietusios; jos jau daug yra pasidaravusios katalikiškoje tautiškoje dirvoje. Ir dabar, kaip girdėti, nuo karės nukentėjusiems paskyrė \$20.00.

Vyrų draugijos.

Atsilankius Tautos F. skyriaus nariams ant draugijų susirinkimų ir paskatinus rinkti nuo karės nukentėjusiems aukas kiekviena draugija ar

aukojo, ar tai ant susirinkimų rinkliavą darė, bet nei viena neatsisakė.

Dirba ir atskiri asmenys.

Gražų darbą pradėjo ir varo jį toliau p. V. Stankevičius, kuris dirbtuvėje suranda dešimtis asmenų, kurie dėdą po \$1.00 ir sudaro dešimtinę. Aukojama Tautos Dienos vardui.

Didelis Metinis Koncertas.

Vasario 27 d., šv. Juozapo parapijinėje svetainėje buvo vakaras. Koncertą parengė šv. Juozapo vietinis choras, vadovaujant p. J. V. Kovui. Chore dalyvavo apie šimtą asmenų. Koncertas buvo parengtas šv. Juozapo mokyklos naudai, užtai ir žmonių buvo daug. Programos buvo labai platus ir įvairus; sudėjo net iš 30 įvairių dainelių, kurias išplūdė solistai ir solistės. Daug dainų prisėjo atkartoti po kelis kartus. Negėda šv. Juozapo Choru bent kur pasirodyti. Reikia pastebėti, kad šį kartą mišrus choras ir atskiri dainininkai sudainavo gana sunkias dainas įvairių kompozitorių, kaip va. A. Aleksandravičiaus, St. Šimkaus, Diržio, Niemano, Naujailio ir kitų. Koncertas traukėsi netoli trijų valandų.

Koncertą daug pajavirino nauja žaislė "Stakelės" paties vargonininko, p. J. V. Kovo, parengta.

Pirmutiniai Vyčių žingsniai.

Reikia pastebėti, kad "Stakelės" žaidė, šoko, ir dainavo jaunosios Vytės. Netikėtai tik vienos vytės pateko į tą grupę. Na ir užavėjo žūrėtojus savo gražiais balsais ir maršavimais po sceną.

Valio, Waterburio naujosios Vytės! Reikia dar pastebėti, kad dabar šv. Juozapo choras susideda iš prakliniausių asmenų, gabiausių Waterburio scenos papuošalų ir geriausių veikėjų. Čia priguli veik visi "Aidiečiai", didžiama šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos kuopos narių, moksleiviai ir kone visi Vyčiai.

Salavijas.

WAUKEGAN, ILL.

Tautos Fondo Skyriaus prakalbos.

Kovo 5 d., š. m., Tautos F. Komitetas parengė prakalbas bei apvaikšiojimą, Lietuvių Dienoje, t. y. šv. Kazimiero paminėjimui. Kadangi mūsų miestelio visi lietuviai buvo priversti subatoj, 4 d. kovo, dirbti, tai apvaikšiojimų iškilnė perkėlė į nedėlia. Kalbėtojai buvo p. A. J. Sutkus ir p. P. Cibulskis iš Chicagos. Vakaras labai margas, nes buvo dainų, deklamacijų, solo ir monologų. Vakara atidarė T. Fondo skyriaus pirmininkas p. K. Burba ir pakvietė šv. Baltramiejiaus bažnytinį chorą. Minėtas choras sudainavo "Lietuva, Tėvynė mūsų". Labai puikiai išėjo. Po choro pasirodė ant estrados p-lė S. Ašminkė. Jai užbaigus, kalbėjo p. A. J. Sutkus, apie Europos dabartinę karę, ir ragino aukoti dėl karės nukentėjusiems lietuviams, po kalbai rinko aukas. Aukų surinko apie 80 dol.

Toliau sekė programos. P-ni M. Šarnauskienė dainavo solo — "Ar skanda man širdį", — p-lė Ona Burbiutė deklavo "Yra šalis", p-lė P. Jasinskaitė deklavo "Ten, toli, už Jurių". Antras kalbėtojas, p. P. Cibulskis trumpai perbėgo Lietuvos istoriją ir prisiminė dabartinį lietuvių

sirodė. F. Burba su deklamacija. Dainavo duetą p-lės M. Šemulnintė ir St. Ašminkė "Santa Lucia", puikiai išlėgė Rakauskaitė dar jaunutė; bet puikiai jau yra išsilavinusi. Ant galo bažnytinis choras sudainavo "Lietuva Tėvynė mūsų" ir programą užsibaigė. Po programos prasidėjo šokiai ir tęsėsi iki 11 val. nakties. Kiek šokiai davė pelno, neteko man sužinoti, bet tikiu bus nemaža pelno, nes žmonių buvo pilnutė svetainė. Abelnai imant, vakaras nusišėkė.

Garbė Tautos Fondo Komitetui, garbė visiems waukeganiečiams, už duosnų sušelpimą savo broliui Lietuvoje.

Waukegano Mažiūkas.

Jau išėjo pirmas numeris

"Muzikos"

Turinys:

Nuo redakcijos. Šis-tas apie dailę. Mūsų chorai. Daina ir gyvenimas. Muzikos teorija su pavyzdžiais.

Apie chorų vedimą. Prie mūsų bažnytinio giedojimo.

Gaidų Turinys:

Mes paadinosim (mišriam chorui). Beauštanti aušrelė. Oi močiut, motinėle (duetas).

Vai broli, broli (vyrų chorui).

Pulkim ant kelių, Dievas mūsų apginėjas.

Pirmoji nelaimė (pijanui solo).

Atskiras numeris 40 c. metams \$3.00.

"MUZIKA"

P. O. Box 172, Brooklyn, N. Y.

Suvalkų Žemlapis

Gaunamas

"DRAUGO" KNYGYNE

Kaina su prisijuntimu

\$1.00

Kiekvienas gaus

PUIKIŲ DOVANŲ!

kas per mane užsisakys sau lietuvišką Laikraštį. Dovanų ir laikraštį surašys išėjusiu kiekvienam, kuris prisijungs savo adresą ir už 2c. maršę.

MAT. MILUKAS
416 Hooper St., Brooklyn, N. Y.

"LIETUVIŠKAS LAIKRAŠTIS"
2323 50 KALISTO STREET
"LAUKIETI"

Vieną numerį gausite už 2c. maršę. Už pusę metų tik \$1.00. Už visą metų tik \$2.00.

Už visą metų tik \$2.00. Už visą metų tik \$2.00.

"LIETUVIŠKAS LAIKRAŠTIS"

LAUKIETI

Užsirašyk sau ar savo pažistamiems Lietuvoj bei Amerikoje

"Išsivijų Draugą"

Kurs 1915 metais eis kas savaitę padidintas ir padailintas, talpins:

1. Vėliausias žinias iš karės.
2. "Seno darbininko atminimus" užvadintus "Sviesto perėjūnas" (trankimasis po Vokietiją, Luxemburgą ir Daniją).
3. Kun. Norbuto kelionę į Lietuvą, užvadintą "Iš Skotijos į Lietuvą ant motocikletos".
4. "Skotijos Lietuvių" II Lanarkshire, III Linlithgowshire, IV Midlothian, V Dundee ir tt.
5. "Lietuviai Anglijoje".
6. Korespondencijas.
7. Peršalvos ir margumynai ras sau vietą.
8. Dainas, paveikslėlius, straipsnius.

Tariant trumpiau, pasistengs tapti vienu iš įvairiausių ir skaitymui vertiausių laikraščių.

Kaina laikraščio Britanijoje, Lietuvoje, Amerikoje: metams 8 šilingai (2 dol.), pusmečiui 4 šilingai (1 dol.), trims mėnesiams 2 šilingai (50 centų).

Adresas:

Rev. Jos. Norbut

Mossend, Lanarkshire, Scotiand.

Jeį Trokšti Apšvietos

ir sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvi savaitinį iliustruotą jaunimo laikraštį

"VYTI"

"VYTIS" yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

"VYTIS" telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.

"VYTIS" rasi žinių iš Amerikos bei Lietuvos jaunomenės gyvenimo.

"VYTIS" leidžiamas tautiškoje-katalikiškoje dvasoje.

"VYTIS" leidžia Lietuvos Vyčių organizaciją.

Metams "Vytis" kainuoja \$1.50, pusmečiui 75c. L. Vyčių organizacijos nariams "Vytis" siunčiamas už mėnesines mokesčius.

Priešiek savo atnešę ir už 2c. krasos ženklelį, o vieną numerį pakūruojimui prisijungimas želtui. Visais reikalais kreipkitės šioo adresu:

"VYTIS"

731 W. 18th Street Chicago, Ill.

Skaitykite "ŽVIRBLĮ"

Visi lietuviai, gyvenantys už jūromis, skaitykite ir platinkite "Žvirblį", kuris išsklaido metams prekinoja tik vienas doleris o patiekia labai daug, negu už dešimtį dolerių. "Žvirblis" su lietuviškomis ir juokingomis naujienomis aplankys jūsų namus kas mėnuo. Užmirškite visus vargus ir nelaimas, kuomet paimsite į savo rankas "Žvirblį". Visi tie namai, kuriose lankys "Žvirblis", vadinis šviesus ir džiugiančius — kaina pavienių N.N. 10 centų. Reikalingi agentai, kurie nuo kožno dolerio gaus po 25 centus; o kas suras daug metinių prenumeratorių, tai nuo kožno 100 metinių prenumeratorių gaus po 5 dol. dovanų (pinigais). Parašykite savo aiškius adresus.

"Žvirblis" Kaina Anglijoje 5 šilingai.

Mano adresas:

"ŽVIRBLIS"

Box 576 - - - Forest City, Pa.

MUZIKOS MYLĖTOJŲ ATIDAI.

Naujas Veikalas, Surengtas Vienam Balsui ir Piano

MEILĖ

Jau išėjo iš spaudos. Muzika A. Aleksandravičiaus. Žodžiai L. Šilelio. Kaina 40c. Gaunama "Draugo" Knygyne. Pinigai galima siųsti krasos ženkleliais.

VISIEMS LIETUVIAMS IŠ DAUGELIO

MŪSŲ KNYGŲ PASIULOME SKAITYTI

IR PLATINTI ŠIAS.

14 Antanukas. Viena dailiamųjų Boleslavo Priso apysakų.	15
38 Braiznėliai, talpinanti labai indomas apysakaites.	45
intarpa interesuojanti, ...	76
62 Fabiolė. Arba Bažnyčia ir kombuose, ...	1.00
68 Gyvenimas Ge. vaitės.	30
69 Gyvenimo Pamatai.	70
82 Huckleberry Finnas.	36
85 Satrijos Raganos apysakėlės.	25
128 Klaida. Originališka apysaka iš lietuvių gyvenimo, ...	\$1.00
147 Lietuvaitė. Parašė J. Kvietkovskis.	50
159 Maldos Galybė.	35
163 Matulė Pavilioje.	30
174 Ponas Tvardauskas.	40
197 Oliveris Twistas.	\$1.00
201 Pajauta, Lizdeikos dukterė; arba Lietuva XIV amžyje.	\$1.25
Ta pati audimo apdaruose.	20
201 Pasaka apie kantrią Aleną, ...	30
238 Pušėjos Dvasia.	30
355 Degtinė. Vienaveiksmis scenos veizdilis.	30
356 Deklamatorius. Deklamavimui eilių ir monologų rinkinys.	50
358 Draugas. Vieno veiksmo drama.	10
369 Geriaus vėliaus negu niekad. Komedija viename akte.	15
394 Kas Bailys? Labai juokingas ir tinkantis scenai vaizdelis.	15
398 Katrūtė. Triveiksmis dramos paveikslėlis.	20
401 Karės Metu. Vaizdelis 3-juose aktuose, ...	35
414 Linksmos dienos. Dviejų veiksmų vaizdelis.	30
502 Valkata. 4 veiksmų drama.	35
509 Vienuolio disputa su rabinu. Vieno veiksmo komedija.	10
525 Dainos kun. Vienožinskis.	35
522 Aureolė.	30
544 Eilės Pranciškaus Valčiūko.	35
566 Meilė, Poema.	35
535 Dangus.	35
641 Gamtos istorija Pagal P. Bec. West Dr. A. Bacevičia.	30
708 Ethnologija, arba istorija apie žmonių tautas.	300
708 Istorija abelna.	1.00
710 Istorija Suvienuytų Valstijų.	3.00
735 Lietuvos Istorija.	30
759 Rašto Istorija.	3.00
760 Ar Kristus turėjo brolių ir seserų?	0
800 Evoliucija ne Revoliucija.	30
819 Kokia Automocija Lietuva? Reikalingas	30
823 Lietuvių Tautos Memorijalus.	30
827 Patrimpo laiškas.	30
848 Tiesos Šėdės Reikšmės.	30
915 Sveikata, arba trumpas kelias į sveikatą.	3.00
917 Užkrečiamųjų Ligų Iliustracijos. Badais ir Kova su Jais.	30
930 Katekizmas apie Alkalį.	3
932 Pilnosios Blaivybės Katekizmas.	30
935 Salinas.	3
947 Mandagus Vaikalis. Gražus apšvietimo pamokas.	3
950 Apaštalystės Maldos Statulos.	30
960 Apvairatyklė.	3
987 Gyvenimas Šventųjų, Visų metų.	3.00
988 Gyvenimas Šventųjų, Skuros apdarus.	3.00
1016 Lourdes' švenčiama Pas. Marijos mėsos.	30
1050 Reikalingiausios giesmės, bažnyčioje giedamos.	3
1095 Vienuolinė Luoma.	3
1099 Krikščioniško Mokslo Katekizmas.	30
1100 Krikščioniško Mokslo Katekizmas, dalis II.	30
1103 Angliškos kalbos vadovėlis, tiems kurie nori laiku pramokti angliškai.	35
1106 Kaip rašyti laiškus, lietuvių ir anglų kalbose.	30
1123 Rankvedis angliškos kalbos. Praktiškas būdas išimokiniui angliškos kalbos pažiam per save be pagalbos mokytojaus.	1.25
Su audimo aparais.	1.50
1131 Žodynas lietuviškai angliškai ir angliškai lietuviškos kalbos. Sutaiss A. Lalis.	3.00
1132 Žodynelis lietuviškai angliškai ir angliškai lietuviškos kalbos.	50
Tas pats gražiais skuriniais aparais.	75
1133 A. — B. — C. Rašymo ir skaitymo Pradžiamoklis.	3
1134 Skaitymo Pradžiamoklis.	35
1138 Geografijos vadovėlis.	75
1187 Blogi Kūdikių Papročiai, su paveikslais.	20
1214 Lietuvos Vyčių Dovanėlė. Parašė kun. Dr. M. Gustaitis.	30
1215 Lietuvių Katalikų Metrašis, 448 pusl.	30
No. K17 Visuomet su Dievu. Maldaknygė lietuviams katalikams visokio amžiaus. 256 puslapių, mažo formato, juoda viršeliais su auksuotu kryželiu ant viršaus, labai daili knygelė. Kalba gryna. Kaina tikrai.	40
No. K296. Mažas Naujas Aukso Altorius. Dailia viršeliais, 362 pusl. Kaina tikrai.	60
No. K415. Balnas Balandėlis arba Mažas Saltinėlis. Be "Officium", su dadejimu litanių, maldų ir giesmių prie Panelės Sv. Juodais dailiais aparais. 576 pusl. Kaina tikrai \$1.00	

Apart tų "Draugo" Knygyne randasi daugelis kitokių knygų. Katalikas siunčiamas ant pareikalavimo.

Adr auokit:

DRAUGAS PUB. CO., 1800 W. 46th ST., CHICAGO, ILL.

Amerikos Žinios

PHILADELPHIJOS SIUVĖJŲ STREIKAS AUGA.

Philadelphijos siuvėjų streikas tebesitęsia. Prie streikuojančių kriaucių prisidėjo dar keli tūkstančiai kitų dirbtuvių darbininkų. Spėjama, kad siuvėjų streikas išeis labai milžiniškas ir visus tos srities darbininkus suves į krivą.

NORI SUSAKTI VISO PASAULIO DARBININKŲ KONGRESĄ.

Amerikos Federacijos Darbo organizacijos Pildomas Komitetas nusprendė, kad užsibaigiant, sušaukti viso pasaulio darbininkų kongresą, kurio tikslu bus suvienyti viso pasaulio darbininkų organizacijos ir išaukti darbininkuose pasiryžimą ginti liuovę ir teisybę.

Taip pat tame kongrese bus plačiai kalbama apie žydų su-lyginimą teisėse tose šalyse, kur jie dabartiniu laiku tų teisių neturi.

SENATAS UŽ ARMIJOS PADIDINIMĄ.

Suv. Valstijų Senato Karės Komisija savo išdirbtame projekte pripažįsta reikalingu Suv. Valstijų armiją padidinti iki 175,000 kareivių.

MEKSIKOJ VĖL VERDA.

Generolas Diaz su savo kariuomene skubiai maršuoja prie miesto Meksikos iš rytų pusės. Jau beveik visas "Interoceano" geležinkelis randa- si Diazo kariuomenės ran- kose. Generalo Carranzas kariuomenės mažesnieji pulkai prisidėjo prie naujos revoliu- cijos judėjimo. Galima tik- ti, kad vėl Meksikoj padan- gės prasidės kruvinoji suir- tė, kuri, tiesa pasakius, dar ir nebuvo pilnai nurimusi.

SUSIKULĖ TRAUKINIAI.

Netoli Albany, N. Y. ant "New York Central" geležin- kelio susidaužė pasąžierinis traukinys su prekiniais. 3 žmo- nės užmušta ir keletas leng- viau sužeista.

2,000,000 DOLERIŲ LENKIJAI.

Amerikos lenkai visokiais būdais stengiasi pritraukti Suv. Valstijų valdžią prie Lenkijos karės pavargusių gel- bėjimo. Keletas žymesnių lenkų veikėjų pastangomis, se- natorius Hitchcock, užrubežinių senato reikalų komisijos na- rys, iuešė senatan bilių, rei- kalaujančių, kad iš valstybinės kasos būtų paskirta 2,000,000 dolerių nuo bado mirštantiesiems Lenkijos gyventojams. Bilius

perduota inėsimų komisijon, o senatorius Hisechook užreikšė, kad pasistengs ji kuogreičiau- sia prie svarstymo pristesti.

SENATAS PALAIKĖ PREZI- DENTO PUSĖ.

Senatorius Gore buvo inėšes Senatui apsvastyti bilių, per- sergėjanti amerikiečius nuo keljavimo ant apginkluotų prekinų laivų. Tai labai bu- vo priešinąs prezidentas Wil- sonas ir visi su nekantrumu laukė, kaip tą bilių priims se- natas. Senatui tą bilių priė- mus, būtų išreikšta prezidento Wilsoio užrubežinė politikai neužsitikėjimas, bet to neatsi- ko. 68 balsai prieš 14 bilius buvo atmetas ir tokiu būdu dar sykį amerikiečiai parodė, kad jie pilnai pritaria prezi- dento Wilsono vedamai politi- kai.

Be to buvo išnešta rezoliuci- ja, kurioje išreikšta Senate pasitikėjimas prezidentu Wil- sonu.

NAUJAS AMBASADORIUS DEL CHILE.

Prezidentas Wilsonas savo ambasadorium Chile republi- koj paskyrė p-ną J. H. Shea iš Leymont, Ind.

AMERIKOS MAJORAI SUTVĖ- RĖ NAUJĄ DRAUGIJĄ.

St. Louis, Mo. Šiomis dienomis atsibuvo Amerikos miestų majorų susivaižavimas, kuria- me dalyvavo suvirš 80 delega- tų. Susivaižavime dalyviai- ū buvo kalbėta apie šio krašto geresnį apginklavimą ir prisi- rengimą prie karės. New Yor- ko majoras Mitchell ir milio- nierius C. Vanderbilt plačiai kalbėjo apie "preparedness". Geresniam savo propagandos apie ginklavimosi skelbimui, per susivaižavimą sutvėrta nuolatinė organizacija "Na- tional Defense Conference of Mayors".

SUV. VALSTIJŲ TARPININ- KYSTĖ SUSTABDO ARMENŲ VIJIMĄ IŠ TURKIJOS.

Suv. Valstijų valstijų amba- sadorius prie Turkijos, pran- eša iš Konstantinopolio Washingtonan, kad Turkijos valdžia noriai prisilenkia prie Suv. Valstijų pageidavimo, kad turkai daugias armenų nepersekiotų ir paliktų juos ramybėje. Turkai būk pasi- žadėję armenų nebevyti nuo savo teritorijų, o išvytiems paveliję sugrįžti.

TAUTOS FONDO REIKALAI.

BELOIT, WIS.

Dr. ja šv. Antano, Beloit, Wis. iš kasos aukėjo \$50.00 Buvo parengtas šokis Dr. jos šv. Antano naidai Tautos F. Nuo šokių liko \$19.76 Beloit Jaunuomenė rengė šo- kį taipgi tam tikslui, liko \$7.05

Labu ... \$76.75

Draugija šv. Antano išrinko du komitetų, perein per Beloit lietuvius — Mikolas Steponavi- čius ir Jonas Rimkus.

Aukotojų vardai:
Jurgis Nakrašis \$10.00
Boleslavas Budris 5.00
Antanas Vitkus 3.00
Juozapas Kazlauskas 2.00
Boleslavas Liubkevičius 1.50
Juozapas Petruskas 1.25

Po \$1.00: P. tras Padvilkis, P. Ziauberis, R. Banis, A. Bal- trušaitis, D. Totulas, J. Padvil- kis, B. Pankauskis, J. Remkus, M. Steponavičius, J. Skipitas, M. Baltrušaitis, A. Urbelienė, A. Balsis, J. Miliauskas, J. Skaud- vila, J. Ignasius, K. Jesiulis, J. Labanauskas, L. Banionis.

Po 50c.: V. Stankevičius D. Ivanow, J. Povilonis, K. Digris, A. Izdanavičius, J. Skupas, Ig. Staponavičius, J. Markaitienė, P. Kalienė O. Užsonienė, E. Mockevičius, K. Lindžius, Juoz. Grušas Jonas, Levinskas Juozas.

Andrulis, J. Žemaitis, F. Žemai- tis.

Smulkųjų aukų 13.35

Viso \$139.35
Aukos priėmė: Vardan Tau- tos Fondo ištariu Draugystei šv. Antano ir visiems aukotojams širdingą ačiū už duosnumą Tė- vynės nukentėjusiems nuo karės.

A. A. Šlakis, T. F. Rašt.

NEW BRITAIN, CONN.

Skritulskis Jonas \$10.00
Gutauskas Karolis 5.00
Kavaliauskienė Morta 3.00
Zdanėuskas Tamošius 2.00
Kamantauškas Petras 2.00
Po \$1.00: Nevulienė Agota, Simonaitis Antanas, Mažukaitė Alena, Kulilius Antanas, Juna- kas Jonas, Kazlauskienė Marė, Kniežytė Ona, Rumšienė Barbė, Balytė Juoz., Zimionis Jurgis, Kupstas Petras, Voskelis Jonas, Kargokas Antanas, Rudnickas Stanislovas, Gutauskas Mikolas, Rudminas Antanas, Samulienė Ona, Lukošienė Ona, Radaviči- nė Marijona, Giedraitis Povilas, Gurskis Antanas, Jonavičius Bo- leslovas, Tenikas Antanas, Vi- reišutė Agota, Staškevičius Ta- mošius, Poškus Juoz., Micevi- P. Kalienė O. Užsonienė, E. Mockevičius, K. Lindžius, Juoz. Grušas Jonas, Levinskas Juozas.

Trečioji Nauja Laida

KATEKIZMO

MAŽIEMS VAIKAMS

Sutaisyta pagal KUN. R. A. McEACHEN'Ą

Kun. M. Krušas

Dievo Apveidžios Par. klebonas

15 c. viena

Mokykloms ir Perkupčiams 45 nuosimtis nusileidžia Siuntima apsimoka pirkėjai.

REV. M. KRUSAS

717 W. 18 st., Chicago, Ill.

Jau išėjo iš spaudos

Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika

Sutaisyta

Mokytojaus Juozo Damijonaičio

Vienatinis savos rūšies lietuvių kal- bai pramokti vadovėlis. Vartojamas dau- gumoj lietuvių kalbos mokyklų

Kaina 35 c. Pinigus galima siųsti kra- sos ženkleliais, jei perkasi viena. Sumoje daugias dolerio iš perkant money orderį.

Gaunama

"DRAUGO" KNYGYNE.

"Draugo"

SPAUSTUVĖ

Atlieka visokius spaudos

Darbus

KAPITAL

Konstitucijas, Tikietus, Užkietimus Plakatus ir kitokius spaudos darbus.

Darbą atlieka dailiai, greitai, gerai ir UŽ PRIEINAMĄ KAINĄ

Su visais reikalais kreipkitės sekančiu adresu:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street CHICAGO, ILL.

Plymouth National BANK

Plymouth, Pa.

Kapitalas su perviršiu \$165,000.00.

Šitoji Banka prižiūroma Suvietytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimčius nuo sudė- tų pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, iždininkas.

Mandagus patarnavimas.

PRANEŠIMAS.

Šiuoni pranešame, kad mūsų agentas Jurgis Tumasonis yra ingalotas užrašyti mūsų laik- raštį "DRAUGĄ", taipgi par- davinėti mūsų išleistas knygas. Jis taipgi užrašo ir kitus ka- talikiškus laikraščius, k. a.: "Darbininkas", "Vytis", "Pa- žangą", "Žvirblį" ir kitus. Tai gi norėdami užrašyti kurį iš viršminėtų laikraščių, kreipki- tes šiuo antraščių:

J. TUMASONIS,

3427 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pas jį galima gauti ir

METRASTI.

"DRAUGO" Administracija.

REIKALAVIMAI.

Reikalingas vargoninin- kas suprantantis gerai bažnytinę muziką ir mo- kantis vesti beną. Mokes- tis už beno vedimą extra. Užtikrinta \$80 mėnesiui. Apie išlygas sužinoti pas Kun. Dr. V. Bartuška, 312 S. Poplar St., Mt. Carmel, Pa. (4-9)

REIKALAUJAME AGENTŲ.

Po visus miestus ir apygardas, lietuviams apgyventas. Turėdami kiek liuso laiko, nuo savo kas- dieninių darbų, galėtumėt ir del mūsų agentauti, surasti farmų pirkėjų. Uždirbsite gerą Commi- ssion ir padarysite didį gerą bro- liams lietuviams padėdami ant ge- rų farmų apsigyventi, aplink miestą Scottville, Mich. Didžia- sioj Lietuvių Farmierių Koloni- koj Amerikoje, kur yra, 360 lie- tuvių farmierių, kurie turi savo Draugystės ir kur tuoj rengies išleisti Lietuviams ūkininkystės Laikraštį, turi iš valdžios išsir- pinę ūkininkystės ekspert-pata- rėją, kuris turi duoti veltų pa- mokinimus geresniam ūkininka- vimui. Kurie norėte agentauti prie mūsų ir pasidarbuoti del lie- tuvių gerovės ir žygiu del savo pelno, kreipkitės į lietuvių ko- lonizatorius ant gerų ūkių.

Adresuokite:

A. KIEDIS, & CO., Peoples State Bank Building, SCOTTVILLE, MICH.

PAIEŠKOJIMAI.

Paisieku darbo pas gerą ūki- ninką (farmierį). Esu jaunas vaikinys ir ant visako atsakan- tis. Gal kas iš gerbiamų farmie- rių norite sumainyti farmą ant prapertės. Mes turime puikų naują vieną lubų murinį namą kartu su štoru ir gyvenimui kambariais labai geroj vietoj, lietuvių apgyventoj. Priežastis mainymo; sūnus nenor gyventi mieste, nori būtinai eit ant far- mų gyvent. Mano adresas: S. Kazlauskis, Box 145, WESTVILLE, ILL 6-8)

Paisieku Onos Karaliūtės, kai- mo Vėdgiškių, ilguvos par. 2 metal, kaip iš Lietuvos. Meldžiu jos arba pažįstamų suteikt man antraščių.

Bronius Dizbanis,

390 New Grove st., Wilkes Barre, Pa.

Pariduoda salinuos, lietuviams apgyventoj vietoje. Biznis iš- dirbtas ir "laisnis" užmokėta iki gegužio 1 d., s. m.

Adresuokite:

Tel. Randolph 5246
A. A. Šlakis
ADVOKATAS
19 SO. LaSALLE St.
(Room 815) Chicago, Ill.
Res. 3255 So. Halsted St.
Tel. Drover 5326

Phone Canal 2118
DR. A. YUSKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 So. Halsted CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigus į Banką uždepinimui nuo vieno dolerio ir daugias ir mokame trečia procenta metomis ant metų. Siuolame pinigus visos dalis svieto pinigai, greitai ir taisingai, avėtinų pinigų pinigus mainome, perkaime ir pariduodame. Pariduodame stiklo ant visų lietuvių ir kraščių ir lietuvių, taipgi tikėtus ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir do- kumentus visose kalbose ir duoda rodą lie- tuviams visokiose statistikuose ir reikiama- se ypatingai ir per laiškus. Tik kreipkitės visimėtu antraščiu.

Pearl Queen Koncertinos

76 — 102 raktų oktavos ir trigubi liežuveliai, dabar ji yra vartojama vi- sų geriančių muzikantų Suvietytos Valstijose.

Prasųk mūsų katalogo, jis yra veltui

Georgi & Vitak Music Co.

4663 Gross ave., CHICAGO, ILL.

Samoninga gaspadinė

visada turi savo namuose buteliuką D-ro Richter'io

PAIN-EXPELLER

Neabejojantis budas įtrinimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persišal- dimo, išsinarinimo ir tt.

Tikras tikrai su pažymėta marke "IKARA"

25c. ir 50c. buteliukas visose aptiekose arba stačiai nuo

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

MUSŲ metodų išmokimui jus an- gių kalbą labai trumpame laike, jūsų name arba klasose dienomis bei vakarais. Rašyk paprašius. Dovanų American School of Languages 1731 W. 18th St. 174, W. 47th St. CHICAGO, ILL.

PARSIDUODA

Grosėnė ir Cigarų štoras, la- bai žema kaina, iš priežasties sa- vininkas negalėja valdyti dviejų vietų. Atsisaukite: Po No. 1405 W. 47th St.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depositas pradedant nuo VIENO DOLERIO ir dau- gias, už kurias mokam 3 nuosimčius ant metų, kurį prid- dam kas pusę metų.

Atdaras Substos Vakaris nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškolektuoj- randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkitius; skolina pinigus ant įtaisyty savasčių (properčių).

Vyriškų Drabužių Išpardavima

Mes gvarantuojame kad sutaupsime jums 50% jūsų pi- nigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio daryti siutai \$5.00 ir augėčiau. Nau- ji ir neatimti ant orderio padaryti siutai už pusę kairės \$4. \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelines už \$2.50.

KUPARAI ir VALYZAI

S. Gordon

1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Atvira kasdieną (ir Nedėlio) dienomis ir vakarais.

Vienintelis Bepartyviškas Laikraštis

AMERIKOS LIETUVIS

Vienintelis lietuviškas bepartyviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos. Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Karaijančių Šalių, Juokai ir Mar- gumynai. Jeigu vieną perskaitys tikrai pamylės.

Kaina metams \$1.50, Pusei metu 75c., Kanadoje užrubežius, \$2.00

Prisiųsk aiškų savo adresą, tai prisiųsime vieną del pažiūrėjimo.

Rašyk Adresą toki

"AMERIKOS LIETUVIS",

15 N. W. 1st St. W.

ATIDAI

GERBIAMŲ KATALIŠKŲ DRAUGIJŲ CHICAGOJE.

Šv. Kazimiero Kapinių valdybą nutarė apvaik- šioti Kapinių Šventę gegužio 30 d. (Decoration Day). Ant Šv. Kazimiero Kapinių su pamaldomis taip, kaip ir pereiną metą:

Visos Katalikiškos Draugijos ir Katalikiška vi- suomenė kviečiama dalyvauti tame apvaikšiojime ir draugijos nerengti toj dienoj, jokių balių.

ŠV. KAZIMIERO LIET. KAPINIŲ VALDYBA.

Chicagoje.

GIESMININKŲ VAKARĖLIS.

Nedėlio, 5 d. kovo, p. J. Elias svetainėje, šv. Cecilijos Giesmininkų draugija (prie šv. Kryžiaus parapijos), surengė vakarėlį su labai įvairiu programu. Retai šioj aplinkoj pasitaiko panašūs vakarėliai, ypač, kad šis programmas buvo pagirtinai atliktas.

Sužadinta "Gigonės atsilankymas". Pagirtinai savo užduotį atliko p-lė Krenaitė, o ypatingai, p-lė L. Petruskaitė artistiška pasirodė Gigonės rolėje. Duetą sudainavo p-lė P. Mičiulaitė ir P. Ambrozaitis. Po to pasirodė vyrų choras. Gana gerai išlavintais balsais sudainavo "Jau slavi sukilo" ir orkestrai pritariant, "Pasakyk Lietuvai, kur dingę galybės". Žavėte žavėjo publiką, kuri gausių rankų plojimu išsukė atkartoti net keletą kartų. Plačiai žinoma tarpe vietinės lietuvių visuomenės solistė p-lė A. Brazauskaitė, savo švelniu balseliu padainavo keletą dainelių. Publika išsukė solistę atkartoti daineles. Sekė monologas "Viskas ant mano pečių". Natūraliai atliko p-lė P. Mičiulaitė. Po to, skaitlingas šv. Cecilijos choras sudainavo "Kur namas mūs", orkestrai pritariant užbaigė programą, sudainuojant Triumfalį maršą "Sužadink jausmus" ir Lietuvos Himną. Žodžių sakant, programmas buvo atliktas labai pagirtinai. Už tai priguli garbė vietiniam vargonininkui, p. Vl. Daukšai, taip pat ir minėjam chorui.

Publikos prisirinko daug, met sėdinių nebeteško.

Iš publikos rankų plojimo ir linksmų veidų matėsi pasitenkinimas iš viso vakarėlio.

Po programui sekė šokiai. Tai bent vakarėlis. Pagaudina tokių vakarėlių dažniau, o nauda iš to mūsų jaunomenei būtų nemaža.

Buvęs Vakarelyje.

Iš BLAIVININKŲ VEIKIMO.

Vasar. 27 d., 4 val. po pietų, Dievo Apveizdos parapijos svetainėje turėjo susirinkimą Chicago Pilnųjų Blaivininkų apskritys. Delegatų atvyko pusėtinai būrelis. Delegatams apkalbėjus apie kuopų rengiamas parodas, prakalbas, išreikšta pageidavimas, kad ir šiame gavenios laike prakalbos ir parodos būtų vyknamos, kad sudidintų labiau visuomenę prie Blaivybės taip prakalbos idėjos. Nutarta taipgi visų delegatų vienbalsiai surengti šiais metais tris nepaprastus įspindings vakarus, šv. Jurgio parapijos svetainėje. Ingaliotas apskrities pirmininkas tuomi dalyku pasiūlyti. Sekantis apskrities susirinkimas įvyks kovo 26 d., toje valandoje po pietų, Dievo Apveizdos parapijos svetainėje. Kuopų priedermė yra priimti daugiau delegatų ir atnešanti susirinkimą.

Su visokiais reikalais, kuopos teiksis kreiptis į apskrities pirmininką šiuo antraštu: Jonas Raulinaitis, 3231 Emerald ave., Tel. Yards 3278.

Apskrities korespondent.

BRIDGEPORTAS.

Baliai, teatrai, koncertai ir vėl balia, tai buvo kasdienis lietuvių prieš užgavėnias užsiėmimas. Rodos, žmogus jau nei kojų netektum bešokant, bet jaunystė, ta neatsižinti ir tai, mat artinasi pasakutinės dienos tos "laimės".

Užstojus gaveniai, Bridgeporto lietuviai nemano išsėtis rankas sudėję, taiso planus ant dangelio paskaitų, prakalbų, krutamųjų paveikslų bažnytinėje svetainėje, tik kad a-

Kaip praėitą savaitę buvo minėta, kad "trustisai" parapijos turėjo savo susirinkimą pas "Mickų", tai tame biski buvo klaida, nes "Mickaus" svetainė yra šalyj salūno, aniegi ji turėjo pačiam salūnui, kur "father" Petrošius & Co., taipgi "velnių pardavėjas" Mockus & Co., pereitą rudinį beveik kasdien savo "pamaldas" laukydavo ir sakydavo "spyčius". Taigi tas "mitingas" buvo pas "Medinį". Nežinia kas ten buvo tarta, bet sako, būk "trustisam" buvo paduotas "ultimatum".

Gal sakysite, kad Bridgeporte nėra "blaivininkų"? O taip. Pilni patvorai, ypačiai šiame laike. Bridgeporte ant kožnos kertės kryžiuojasi salūnai, kitur net visus keturis kampus tos "koplyčios" puošia. To dar neužtenka, vietomis net keturi salūnai viename bloke atsiranda. Mūsų tautiečiai ant Bridgeporto moka karčiamas palaikyti, nes atėjus subatai, gavę "pėdę" tuojaus praūžia. Nedėlioj prisapigiroje, ištraukia truputėlį ant "bargo", pramiega visą dieną. Panedėlyj vėl lenda į darbą dejuodami kaukų skaudėjimu. Ir taip visą savaitę išvargsta, kartais net neturėdami gerai ką pavalyti, kol ant galo vėl gauna naują "pėdę", su kuria vėl ta pati istorija. Gal kas sakys, kodėl lietuviai neina pasimokinti į vakarines mokyklas? Bet kur čia tau eiti, juk visą savaitę žmogus serga, tai subatoj besigydydamas vėl apserga. Bet ir tikrieji blaivininkai veikia: 4 savaitę gavenios mano surengti Blaivininkų Parodą, kur sukvies garsius kalbėtojus, taipgi bus judamieji paveikslai.

Labai malonu girdėti, kad kaip pereiname "Drango" numeryje buvo paskelbta, kad nuo balandžio šių metų pradės leisti dienraštį. Tas vien visų tik ir buvo nuo senai laukiama ir norime, kad tasai prizadėjimas būtų kuogrečiausiai įvykdomas. Iki šiol buvo tik patylos kalbama, bet pasirodžius laikraštįje tikroji šviesa, turime visi džiaugtis, sulaukus katalikiško dvasioj dienraščio.

Lauksime su nekantrybe balandžio ir "Drangui" kartu linkime kuogrečiausiai pasekmės vikdinime savo užmanymų.

SV. PETRONĖLĖS MOTERŲ DR-JOS VAKARAS.

Šv. Jurgio parapijos svetainėje kovo 5 dieną surengė gana gražų vakarą šv. Petronėlės Moterų dr-ja. Sulošta "Kumutės" vieno veiksmo komedija. Artistės: p-lės P. Ignatavičiūtė, K. Liubiniūtė pasirodė esą labai geromis "kumutėmis", tik pirmoji vietomis buvo per smarki; O. Mažeikaitė, V. Salvinaitė J. Zaulėvičiūtė ir B. Badavičiūtė neprastai "girtuokliavo", bet iš kai kurių judėjimų galima buvo suprasti, jog joms tas abatas kaip ir svetimas. P. B. Jakaitis (Dūda) išėjo per daug savo moteries norams pataikaujas; A. Rašinskas (daktaras) savo puošnumu daugiausia tik: kokią baliui, bet ne ligonių lankymui.

P-lė Onytė Salvytiūtė (apšviestietis mergaitė) per ilgai ir labai monotoniškai režė "kumutėms" pamokslą. Čia gal bus kaltė rezisteriaus, nes matyti, taip buvo išanksto išmokusi. A. Tarvidas (Jonukas) pilnai atvaizdino girtuoklių vaiką.

Dainos: p-lių Juozefos ir Sofijos Zaulėvičiūčių duetas, atsižvelgiant į dainininkų jaunimą, pasisekė gana gerai;

gai praskambėjo, gi p-lių M. Gurinskaitės ir O. Mikniūtės duetas, berods, visus galėjo patenkinti, tik šį kartą kažkodėl dainininkų pilnai nesiharmonizuota.

Po programos, skaitlingai susirinkęs jaunimas, šoko iki vėlumai, griežiant p. Ežerskio orkestrai.

LIETUVIŲ DIENA CHICAGOJE GRAŽIAI PAMINĖTA.

Kaip tikriems lietuviams ir katalikams priguli, chiegiečių Lietuvių Diena buvo gražiai apvaikšiojama visose parapijose. Vienur iš ryto, kitur vakare buvo laikomos iškilmingos pamaldos už Lietuvą, už žuvusius karėje lietuvių, maldaujant ramybės.

Apart pamaldų, visose parapijose buvo daromos rinkliavos Tautos Fondui, t. y. nelaimingai Lietuvai. Vienur kolekto buvo daromos bažnyčiose, kitur apvaikšiojimuose, laike prakalbų. Kiek aukų surinkta, tikrai nežinia, bet kelios šimtinės dolerių tikrai teks Lietuvos paramai.

Kitose parapijose iš subatos, 4 d. kovo, Lietuvių Dienos iškilmės buvo nukeltos į 5 d. kovo.

SV. KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLYNAS.

Kovo 4-ą dieną, šv. Kazimiero šventėje, lietuviškųjų Seserų Vienuolyne, įstojo į Noviciatą ir apturėjo vienuolį abitus, prie iškilmingų kaip paprastai apeigų, šios kandidatės: p-lė Emilija Senkevičiūtė iš Wilkes-Barre, Pa.

Palengvinimui skausmų raumenyse ir sąnariuose patrink juosius su Trimerio Linimentu. Kaina 25c. ir 50c. Per krasą — 35c. ir 60c.

Advs.

REIKALINGI AGEN-TAI rinkti paskelbimus Dienraščiai ir savaitraščiai "DRAUGUI", Chicagoje ir apilinkėse. Apie išlygas atsišaukite į "DRAUGO" Administraciją.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokina Anglišką kalbą, Lietuvišką kalbą, Arimetiką, Knugvedystę, Stenografiją, Typewriting, Pirklybos teisę, Abėlės Historiją, Sv. Valst. Historiją, Geografiją, Pilietybę, Politiską Ekonomiją, Dailaraštybę.

Mokymo Vaindos: NUO 8 RYTO IKI 5 VAL. PO PIET VAKARE NUO 7:30 IKI 9:30

3360 Emerald Ave., Chicago, Ill.

DIDELIS BARGENAS.

Priverstas parduoti 30X125 lotą. Parduoti labai pigiai kas atsišauks greitai: Leonard Butkiewicz, 13-7 W. 47th st., kampas Loomis st., 10-13

R. M. KALINAUSKAS

Katalikiškų laikraščių agentas. Lankosi po Indiana valstiją. Per jį galima užsirašyti Dienraštį ir savaitraštį "Draugą" ir užsimokėti prenumeratą. Taipgi užsiprenumeruoti "Zvirblį" ir kitus, katalikiškus laikraščius. "Drango" Adm.

PARSIDUODA BUČERNĖ ir Grosėnė lietuvių ir lenkų apgyventojų vietoje. Priežastis ypatingi partnerių nesutikimai. 4513 So. Paulina St., Chicago, Ill.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

PARSEKMINAS, MOKSLISKAS, GYDYMAS DYKAI DEL VYRU IR MOTERIŲ.

Ar slinko jums plaukai? Ar pradėjo jums plaukai nušalti? Ar užkietėjo kaktos nors ne sveikimais ir limpanti? Ar raudas plaukotes, niekas odo galvos? Ar plinkti, bei pradėti plikiti? Ar kenkia kas iš auksinio parakuo ligi, tai stenkite apsaugoti jį. Išsakykite ilustruota knygtę jūsų prigimtą kalbą: "TEISYBĖ APIE PLAUKUS".

Parasita europos garbingo specialisto, kurioje randa kvietimo žinot: Gražybę plaukų—sudejimas plauko ir odo galvos. Priežastis slinkimo plaukų ir silumos—kaip užkietėti sveikatą ir išauginti plaukus.—Ir kaip tai į penkis savaitus turti gražius plaukus.—Zili plaukai.—Bardai.—Ir deka vos nuo užgandintu kietu.

GYDYMAS DYKAI.

Mes galime pertikinti kiekvieną, kad gydoles CALVACURA sulauko slinkimą plaukų prasiplaukotes ir augina gražius plaukus. 15 centų arba krasos markės prietaisus gykti su Jūsų antraštu. Mes išsime kiekvienam dolerine deute CALVACURA—su N. J. ir knygtę "Teisybė apie Plaukus". Išpaikute seniau atpausit kuponą ir siusite šanden.

Union Laboratory, Box 537, Union, N. Y.

UNION LABORATORY.

Box 537, Union, N. Y.

Sluči 1 dedimas 10 centų del apmo-

jeimo kakt perutimui, molaiū išsime-

ti tojus juo dolerine deute CALVACURA

4 ir knygtę "Teisybė apie Plaukus".

(Paisukite atsiųsi kuponą su Jūsų antraštu.)

Vyrai!

Šita įstaiga yra tik vyrų gydymui. Jeigu ieškote patarimų, šalinimo ir teisingo gydymo, atkreipkite į ofisą del Iškazaminavimo. Tas jums nieko nekainuos ir jūs nėsant priversti čia gydytis, jei nenorite.

Geriausios Europos ir Amerikos metodos. Ši įstaiga yra ntaijsa su visais naujaisiais instrumentais ir elektro intaisais, kurie yra reikalingi, kad nuodugniai ištyrus Jūsų ligą. Ypatinga atida yra atkreipiama prie inkstų, pūslių, nervotumo, kraujo ligų ir abėlės nusilpėjimo.

Jei reikalingi gydymo, atsišaukit į ofisą del patarimo. Dvi dešimt trijų metų gyvavimas šios įstaigos yra garantija tam, kad būsite gydomi pasekmingai.

PASITARIMAI UŽLAIKOMI SEKRETE.

Dr. B. M. Ross,

35 So. Dearbon St. - Chicago.

Kampas Monroe, penktas augstas.

VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4. Nedėlionimis nuo 10 iki 1. Taipgi Paned., Seredoj, Pėtnyč. Subat. vakarais nuo 7 iki 8 val. (Imk elevatorį į 5 augstą).

NAUDINGOS KNYGOS!

GYVENIMAI SVENTŲJŲ, del kiekvienos dienos per visus metus, vienoje knygoje, tvirtai audimo apdarais. Kaina ..... \$ 3.50

RANKVEDIS ANGLISKOS KALBOS. Lengvas būdas greitai pamokti angliskai pačiam per save, tvirtai apdarais ..... \$ 1.50

KISEININIS ŽODYNELIS lietuviškos ir angliškios kalbos ..... .50

DAINOS parašytos kun. Vienažinskio, ... .15

MOKINTIS RASYTI VADOVELIS, ... .10

Viso vertės \$5.75. Kas prisijus \$5.00 tas alpaikys visas tas knygas ir piku šv. Tėvo Popiežiaus XV paveikslą dovanai. (Norinti gali pirkti ir atskiras kiekviena knygą).

Adresas:

NEW ERA SALES CO.,

6329 So. Fairfield Ave., CHICAGO, ILL.

Jei nori turėti gerą ir pigų laikraštį, užsirašyk

"Santanka"

Mokslu, politikos, poezijos ir satyros savaitinis laikraštis.

"SANTAİKOJE" telpa įvairių įvairiausių viso pasaulio bėgančios žinios.

"SANTAİKOJE" telpa taipgi tyri mokslo straipsniai, poezija, vaizdėliai ir sveiki juokai.

"SANTAİKA" eina tautiškoje-katalikiškoje dvasioje.

"SANTAİKA" leidžia P. Szukys.

"SANTAİKOS" kaina metams \$1.00. Pusmečiui 65c. Pavienis num. 3c.

Sigsdami prenumeratą, korespondencijas, laiškų ir kreipdamiesi su visokiais reikalais adresuokite:

"SANTAİKA"

2120 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio

REIKALINGI AGEN-TAI

rinkti paskelbimus Dienraščiai ir savaitraščiai "DRAUGUI", Chicagoje ir apilinkėse. Apie išlygas atsišaukite į "DRAUGO" Administraciją.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokina Anglišką kalbą, Lietuvišką kalbą, Arimetiką, Knugvedystę, Stenografiją, Typewriting, Pirklybos teisę, Abėlės Historiją, Sv. Valst. Historiją, Geografiją, Pilietybę, Politiską Ekonomiją, Dailaraštybę.

Mokymo Vaindos: NUO 8 RYTO IKI 5 VAL. PO PIET VAKARE NUO 7:30 IKI 9:30

3360 Emerald Ave., Chicago, Ill.

DIDELIS BARGENAS.

Priverstas parduoti 30X125 lotą. Parduoti labai pigiai kas atsišauks greitai:

Leonard Butkiewicz,

13-7 W. 47th st., kampas Loomis st., 10-13

R. M. KALINAUSKAS

Katalikiškų laikraščių agentas. Lankosi po Indiana valstiją. Per jį galima užsirašyti Dienraštį ir savaitraštį "Draugą" ir užsimokėti prenumeratą. Taipgi užsiprenumeruoti "Zvirblį" ir kitus, katalikiškus laikraščius. "Drango" Adm.

PARSIDUODA BUČERNĖ ir Grosėnė lietuvių ir lenkų apgyventojų vietoje. Priežastis ypatingi partnerių nesutikimai. 4513 So. Paulina St., Chicago, Ill.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

PARSEKMINAS, MOKSLISKAS, GYDYMAS DYKAI DEL VYRU IR MOTERIŲ.

Ar slinko jums plaukai? Ar pradėjo jums plaukai nušalti? Ar užkietėjo kaktos nors ne sveikimais ir limpanti? Ar raudas plaukotes, niekas odo galvos? Ar plinkti, bei pradėti plikiti? Ar kenkia kas iš auksinio parakuo ligi, tai stenkite apsaugoti jį. Išsakykite ilustruota knygtę jūsų prigimtą kalbą: "TEISYBĖ APIE PLAUKUS".

Parasita europos garbingo specialisto, kurioje randa kvietimo žinot: Gražybę plaukų—sudejimas plauko ir odo galvos. Priežastis slinkimo plaukų ir silumos—kaip užkietėti sveikatą ir išauginti plaukus.—Ir kaip tai į penkis savaitus turti gražius plaukus.—Zili plaukai.—Bardai.—Ir deka vos nuo užgandintu kietu.

GYDYMAS DYKAI.

Mes galime pertikinti kiekvieną, kad gydoles CALVACURA sulauko slinkimą plaukų prasiplaukotes ir augina gražius plaukus. 15 centų arba krasos markės prietaisus gykti su Jūsų antraštu. Mes išsime kiekvienam dolerine deute CALVACURA—su N. J. ir knygtę "Teisybė apie Plaukus". Išpaikute seniau atpausit kuponą ir siusite šanden.

Union Laboratory, Box 537, Union, N. Y.

UNION LABORATORY.

Box 537, Union, N. Y.

Sluči 1 dedimas 10 centų del apmo-

jeimo kakt perutimui, molaiū išsime-

ti tojus juo dolerine deute CALVACURA

4 ir knygtę "Teisybė apie Plaukus".

(Paisukite atsiųsi kuponą su Jūsų antraštu.)

Svarbu Lietuviams Žinoti

Kas turite gimines arba pažintus sename krašte ir negalite jų surasti, rasykite tuojais į mus, o mes įrašime su pagalba svetimų šalių konsulatų.

Del chiegiečių ir apylinkė: Kas nori ypatingai pasikalbėti, primame subatomis nuo 5 iki 8 val. vakare. Nedėlionimis nuo 3 iki 6 val. po p.

Consult General Information Bureau,

3246 Union ave. D. Chicago, Ill.

Kas prisijus 10c. krasos ženkleliai ir penkis savo draugų adresus tik ne iš Chicago, tam nusiysime puikią dovaną.

CASH NO CREDIT CO. D.

3246 S. Union ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAME 500 AGENTŲ, pradavėjimui mūsų tavo-

ry. Gvarantuoti ELGIN laikrodėlių ir kitokių daiktų. Labai geri daiktai ir pigiai parduoda. Galit dirbti vakarais. Rasykit į:

CASH NO CREDIT CO. D.

3246 S. Union ave., Chicago, Ill.

REIKALINGI AGEN-TAI rinkti paskelbimus Dienraščiai ir savaitraščiai "DRAUGUI", Chicagoje ir apilinkėse. Apie išlygas atsišaukite į "DRAUGO" Administraciją.

Sulyg Moderniškos Metodos Biznio Vedimas.

Skaičius biznio atliktų dalykų, kurie yra pradami ir pasekpingai užbaigiami per Tolimos Distancijos telefoną, auga kasdieną.

Tik keletas dalykų, nežiūrint kaip didelių, kurie negali būti atlikti "Bell keliu". Kodel nepanaudot tą patarimą jūsų biznio reikalams?

Kožas Bell Telefonas yra Tolimos Distancijos Telefonu.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidėjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsisakys per katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsisakys laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

1) "Draugas" — \$2.00, "Zvaigždė" — \$2.00.

Užsakant abu... \$3.25

2) "Draugas" — \$2.00, "Darbininkas" — \$3.00. Abudu \$4.00

3) "Zvaigždė" — \$2.00, "Darbininkas" — \$3.00. Abudu \$4.00

4) "Draugas," "Zvaigždė" ir "Darbininkas" — \$5.25

Visi kartu

5) "Zvaigždė" — \$2.00 ir "Tikyba ir Dora" — 75c. Abudu \$2.25

6) "Draugas" — \$2.00 ir "Tikyba ir Dora" — 75c. Abudu \$2.25

7) "Tikyba ir Dora" — 75c. ir "Darbininkas" — \$3.00. Abu \$3.00

8) "Draugas," "Zvaigždė," "Darbininkas," "Tikyba ir Dora" — Visi \$5.75

9) "Draugas" — \$2.00, "Vytiš" \$1.50. Abudu \$2.75

10) "Draugas" — \$2.00, "Zvaigždė" — \$2.00, "Vytiš" — \$1.50. Visi \$4.00

11) "Draugas," "Zvaigždė," "Vytiš," "Tikyba ir Dora," Visi \$4.50

12) "Darbininkas" ir "Vytiš." Abudu \$3.75

13) "Tikyba ir Dora" ir "Vytiš." Abudu \$1.75

14) "Draugas," "Zvaigždė," "Tikyba ir Dora," "Vytiš" ir "Darbininkas" \$6.50

15) "Draugas" \$2.00, (arba "Zvaigždė") ir "Zvirblis" \$1.00. Abudu \$2.50

16) "Tikyba ir Dora" ir "Zvirblis." Abudu \$1.50

17) "Vytiš" ir "Zvirblis." Abudu \$2.00

18) "Darbininkas" ir "Zvirblis." Abudu \$3.25